CRIV 56 **COM 489**

DE KAMER BE
LA CHAMBRE BE

NIET CITEREN ZONDER BRONVERMELDING
De definitieve versie bevat ook de integrale vertaling. De bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen.

NE PAS CITER SANS MENTIONNER LA SOURCE
La version définitive comprend aussi la traduction intégrale. Les annexes sont reprises dans une brochure séparée.

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

VOORLOPIG VERSLAG

COMPTE RENDU PROVISOIRE

Commissie voor Justitie

Commission de la Justice

Woensdag

21-10-2026

Namiddag

Mercredi

21-10-2026

Après-midi

De teksten werden nog niet door de sprekers nagezien. Zij kunnen hun correcties schriftelijk meedelen vóór *26-10-2026, om 16 uur* *aan de Dienst Integraal Verslag.* *e-mail: CRIV@dekamer.be*	*Les textes n'ont pas encore été révisés par les orateurs. Ceux-ci peuvent communiquer leurs corrections par écrit avant le* *26-10-2026, à 16 heures* *au Service du Compte rendu intégral.* *e-mail: CRIV@lachambre.be*

N-VA	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
VB	*Vlaams Belang*
MR	*Mouvement Réformateur*
PS	*Parti Socialiste*
PVDA-PTB	*Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Les Engagés	*Les Engagés*
Vooruit	*Vooruit*
cd&v	*Christen-Democratisch en Vlaams*
Ecolo-Groen	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
Anders.	*Anders.*
DéFI	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH	*Indépendant – Onafhankelijk*

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		*Abréviations dans la numérotation des publications :*	
DOC 56 0000/000	*Parlementair stuk van de 56e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*	*DOC 56 0000/000*	*Document parlementaire de la 56e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
QRVA	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*	*QRVA*	*Questions et Réponses écrites*
CRIV	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*	*CRIV*	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral*
CRABV	*Beknopt Verslag*	*CRABV*	*Compte Rendu Analytique*
CRIV	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*	*CRIV*	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*
PLEN	*Plenum*	*PLEN*	*Séance plénière*
COM	*Commissievergadering*	*COM*	*Réunion de commission*
MOT	*Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)*	*MOT*	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het uitzitten van gevangenisstraffen door criminele vreemdelingen in het land van herkomst" (56019005C) 1

Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderhoud en de instandhouding van de in publiek-private samenwerking gebouwde strafinrichtingen" (56019059C) 2

Sprekers: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Benoît Piedboeuf aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De cumulatie van een arbeidscontract en een bestuursmandaat" (56019300C) 4

Sprekers: **Benoît Piedboeuf**, voorzitter van de MR-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 5

- Aurore Tourneur aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Ouderen in de gevangenis en het recente verslag van de CTRG" (56019511C) 5
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De resultaten van het rapport van de CTRG over oudere personen in detentie" (56019711C) 5
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het rapport van de CTRG over ouderen in de gevangenis" (56019994C) 5

Sprekers: **Aurore Tourneur**, voorzitster van de Les Engagés-fractie, **Marijke Dillen**, **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Drugshandel, -bezit en -gebruik in de Belgische strafinrichtingen" (56019574C) 8

Sprekers: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De publicatie van het koninklijk besluit over het digitale strafdossier" (56019581C) 9

Sprekers: **Kristien Van Vaerenbergh**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het dossier- 10

SOMMAIRE

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'exécution des peines de prison par les étrangers criminels dans le pays d'origine" (56019005C) 1

Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Entretien et maintenance des établissements pénitentiaires construits en partenariat public-privé" (56019059C) 2

Orateurs: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Benoît Piedboeuf à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le cumul d'un contrat de travail avec un mandat d'administrateur" (56019300C) 4

Orateurs: **Benoît Piedboeuf**, président du groupe MR, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 5

- Aurore Tourneur à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les personnes âgées en détention et le récent rapport du CCSP" (56019511C) 5
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les résultats du rapport du CCSP sur les personnes âgées en détention" (56019711C) 5
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport du CCSP concernant les personnes âgées en détention" (56019994C) 5

Orateurs: **Aurore Tourneur**, présidente du groupe Les Engagés, **Marijke Dillen**, **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La circulation/détention/consommation de stupéfiants dans les établissements pénitentiaires belges" (56019574C) 8

Orateurs: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La publication de l'arrêté royal relatif au dossier pénal numérique" (56019581C) 9

Orateurs: **Kristien Van Vaerenbergh**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dossier 10

Antonio Ferrara en de informatieverstrekking aan de lokale overheden" (56019585C)
Sprekers: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De verschillende incidenten in de gevangenis van Merksplas met zes gewonde cipiers" (56019591C) 11
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 13
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het cellencomplex Poelaert van het Brusselse Justitiepaleis" (56019624C) 13
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het rapport v.h. NPM en het Comité P over het cellencomplex Portalis in het Brusselse Justitiepaleis" (56019625C) 13
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het bezoekrapport van het FIRM over de detentieomstandigheden in de Portaliscellen" (56019991C) 13
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het bezoekrapport van het NPM over het cellencomplex Poelaert" (56019992C) 13
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Steven Matheï aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De inwerkingtreding van de wetgeving over het gebruik van geluiddempers en nachtzichtrichtkijkers" (56019738C) 15
Sprekers: **Steven Matheï**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Florence Reuter aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De wijziging van de voorwaarden voor de aanstelling van rechters in sociale zaken" (56019802C) 15
Sprekers: **Florence Reuter**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Khalil Aouasti aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De Belgen die het internationaal recht geschonden hebben in Israël" (56019822C) 16
Sprekers: **Khalil Aouasti**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 18
- Maaike De Vreese aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De operationele slagkracht van de federale politie" (56019823C) 18
- Maaike De Vreese aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De structurele hervormingen bij de federale politie" 18

Antonio Ferrara et la transmission d'informations aux autorités locales" (56019585C)
Orateurs: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les agressions dont six gardiens ont été victimes à la prison de Merksplas" (56019591C) 11
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 13
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le complexe cellulaire Poelaert au Palais de Justice de Bruxelles" (56019624C) 13
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport du MNP et du Comité P sur les cellules Portalis au Palais de Justice de Bruxelles" (56019625C) 13
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport de visite de l'IFDH sur les conditions de détention dans les cellules Portalis" (56019991C) 13
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport de visite du MNP concernant les cellules Poelaert" (56019992C) 13
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Steven Matheï à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'entrée en vigueur de la législation sur l'usage de silencieux et de lunettes de visée nocturne" (56019738C) 15
Orateurs: **Steven Matheï**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Florence Reuter à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La modification des conditions de désignation des magistrats sociaux" (56019802C) 15
Orateurs: **Florence Reuter**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Khalil Aouasti à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les Belges coupables de violation du droit international en Israël" (56019822C) 16
Orateurs: **Khalil Aouasti**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 18
- Maaike De Vreese à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La capacité opérationnelle de la police fédérale" (56019823C) 18
- Maaike De Vreese à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les réformes structurelles au sein de la police fédérale" 18

(56019824C)
Sprekers: **Maaike De Vreese**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een definitief houdverbod voor dierenbeulen" (56019854C) 20
Sprekers: **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 21
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het opstoken van rellen door extreemlinkse groeperingen" (56019870C) 21
- Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De rellen tijdens de studentenbetoging van 9 oktober" (56019903C) 21
- Jeroen Bergers aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Betogingen die uit de hand lopen" (56019921C) 21
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aanhoudende rellen en het vrijlaten van relschoppers" (56019942C) 21
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De gerechtelijke opvolging van de rellen in Brussel" (56019949C) 21
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De vrijlating van minderjarigen na de rellen van 9 oktober" (56020063C) 21
- Jeroen Bergers aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De tv-reeks F*ck you, flik" (56020139C) 21
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het manifestatieverbod" (56020279C) 21
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het geweld tegen de politie en F*ck you, flik" (56020272C) 21

Sprekers: **Alexander Van Hoecke**, **Kristien Van Vaerenbergh**, **Arthur Orlians**, **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het testweekend in de nieuwe gevangenis van Antwerpen" (56019938C) 26
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Interpellatie van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De oprichting van een drugsfonds" (56000317I) 27
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

(56019824C)
Orateurs: **Maaike De Vreese**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'interdiction définitive de détention d'animaux en cas de maltraitance animale" (56019854C) 20
Orateurs: **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 21
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'incitation aux émeutes par des groupes d'extrême gauche" (56019870C) 21
- Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les émeutes lors de la manifestation des étudiants le 9 octobre" (56019903C) 21
- Jeroen Bergers à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les manifestations qui dégénèrent" (56019921C) 21
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les émeutes persistantes et la libération de fauteurs de troubles" (56019942C) 21
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le suivi judiciaire des émeutes à Bruxelles" (56019949C) 21
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La remise en liberté de mineurs après les émeutes du 9 octobre" (56020063C) 21
- Jeroen Bergers à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La série télévisée F*ck you, flik" (56020139C) 21
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'interdiction de manifester" (56020279C) 21
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La violence à l'encontre de la police et F*ck you, flik" (56020272C) 21

Orateurs: **Alexander Van Hoecke**, **Kristien Van Vaerenbergh**, **Arthur Orlians**, **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le week-end de test dans la nouvelle prison d'Anvers" (56019938C) 26
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Interpellation de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La création d'un fonds drogues" (56000317I) 27
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Moties 29

Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De verzoeken om vaststelling van de niet-naleving van het vonnis over het verblijfsrecht" (56019986C) 29

Sprekers: **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De zaak-Hanning en de bescherming van geheime informatie bij de Belgische inlichtingendiensten" (56019998C) 31

Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het advies van het Comité I over de uitbreiding van de bevoegdheden van onze inlichtingendiensten" (56019999C) 32

Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 33

- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De capaciteit van het ballistisch onderzoek" (56020005C) 33

- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dringende nood aan de uitbreiding van het aantal ballistische experten bij het NICC" (56020075C) 33

Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De ongewone sterfgevallen en de autopsies" (56020017C) 35

Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Annick Lambrecht aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De schimmel in het Brugse gerechtsgebouw, negen maanden later" (56020042C) 36

Sprekers: **Annick Lambrecht**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde interpellatie en vraag van 38

- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De toestand binnen de gevangenissen in dit land" (56000330I) 38

- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De overbevolking 38

Motions 29

Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le traitement des demandes de constat de non-respect des jugements d'hébergement" (56019986C) 29

Orateurs: **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'affaire Hanning et la protection des informations secrètes des services de renseignement belges" (56019998C) 31

Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'avis du Comité R sur l'extension des compétences de nos services de renseignement" (56019999C) 32

Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 33

- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les capacités de la recherche balistique" (56020005C) 33

- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le besoin urgent d'augmenter le nombre d'experts en balistique au sein de l'INCC" (56020075C) 33

Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les décès inhabituels et les autopsies" (56020017C) 35

Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Annick Lambrecht à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La présence, depuis neuf mois, de moisissures au palais de justice de Bruges" (56020042C) 36

Orateurs: **Annick Lambrecht**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Interpellation et question jointes de 38

- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La situation au sein des prisons de ce pays" (56000330I) 38

- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La surpopulation 38

van de Belgische gevangenissen" (56020104C)
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Arthur Orlians**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee, **Steven Matheï**

Moties 42

Vraag van Ridouane Chahid aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Geweld tegen politieagenten en de voorbeeldrol van openbare mandatarissen" (56020092C) 43
Sprekers: **Ridouane Chahid**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek naar de moord op politieagent Nordine El Talbi" (56020227C) 44
Sprekers: **Alexander Van Hoecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Aurore Tourneur aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Seksuele uitbuiting van minderjarigen en mensenhandel" (56020248C) 45
Sprekers: **Aurore Tourneur**, voorzitster van de Les Engagés-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Aurore Tourneur aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aansprakelijkheid voor andermans daad en de gevolgen voor de jeugdhulp en -bescherming" (56020250C) 47
Sprekers: **Aurore Tourneur**, voorzitster van de Les Engagés-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Ismaël Nuino aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De Amerikaanse sancties tegen het Internationaal Strafhof" (56020268C) 48
Sprekers: **Ismaël Nuino**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het Interfederaal Overlegcomité ter bestrijding van de illegale wapenproductie en -handel" (56020284C) 49
Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De hervorming van het personen- en het familierecht" (56019414C) 50
Sprekers: **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

dans les prisons belges" (56020104C)
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Arthur Orlians**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord, **Steven Matheï**

Motions 42

Question de Ridouane Chahid à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les violences envers les policiers et l'exemplarité des mandataires publics" (56020092C) 43
Orateurs: **Ridouane Chahid**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête sur le meurtre du policier Nordine El Talbi" (56020227C) 44
Orateurs: **Alexander Van Hoecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Aurore Tourneur à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'exploitation sexuelle de mineurs et la traite des êtres humains" (56020248C) 45
Orateurs: **Aurore Tourneur**, présidente du groupe Les Engagés, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Aurore Tourneur à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La responsabilité du fait d'autrui et les conséquences pour l'aide et la protection de la jeunesse" (56020250C) 47
Orateurs: **Aurore Tourneur**, présidente du groupe Les Engagés, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Ismaël Nuino à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les sanctions américaines à l'encontre de la Cour pénale internationale" (56020268C) 48
Orateurs: **Ismaël Nuino**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le Comité de concertation interfédéral de lutte contre la production et le commerce illégaux d'armes" (56020284C) 49
Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La réforme du droit des personnes et de la famille" (56019414C) 50
Orateurs: **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De door de Dienst Vreemdelingenzaken georganiseerde studiedagen voor de zittende magistratuur" (56019415C) 51

Sprekers: **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

SCHRIFTELIJK BEHANDELDE MONDELINGE VRAGEN 52

Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De opvolging van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie Seksueel Misbruik" (56019632C) 53

Vraag van Ridouane Chahid aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Lachgas" (56019794C) 53

Vraag van Sarah Schlitz aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De stavaza in het dossier van de werknemers van Ryanair en het arbeidsauditoraat" (56019804C) 54

Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les journées d'étude organisées par l'Office des étrangers à destination de la magistrature assise" (56019415C) 51

Orateurs: **Claire Hugon Lecharlier**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

QUESTIONS ORALES TRAITÉES PAR ÉCRIT 52

Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le suivi des recommandations de la commission d'enquête sur les abus sexuels" (56019632C) 53

Question de Ridouane Chahid à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le protoxyde d'azote" (56019794C) 53

Question de Sarah Schlitz à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'état du dossier des travailleurs de Ryanair et l'auditorat du travail" (56019804C) 54

Commissie voor Justitie

van

WOENSDAG 21 OKTOBER 2026

Namiddag

_____

Commission de la Justice

du

MERCREDI 21 OCTOBRE 2026

Après-midi

_____

Le développement des questions et interpellations commence à 14 h 44. La réunion est présidée par M. Ismaël Nuino.
De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 14.44 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de Ismaël Nuino.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.
De teksten die cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het uitzitten van gevangenisstraffen door criminele vreemdelingen in het land van herkomst" (56019005C)
01 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'exécution des peines de prison par les étrangers criminels dans le pays d'origine" (56019005C)

01.01 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar mijn ingediende tekst.

Vreemdelingen zijn procentueel oververtegenwoordigd in de Belgische gevangenissen. Niettegenstaande 13,8 % van de Belgische bevolking vreemdeling is, bestaat de gevangenispopulatie voor 44 % uit vreemdelingen. Drie vierden daarvan zou illegaal in België verblijven.

Tegelijkertijd worden de gevangenissen geconfronteerd met een gigantische overbevolkingsproblematiek. Er zouden een 13.400 personen opgesloten zijn in de gevangenissen (capaciteit 11.296). Er is sprake van 486 grondslapers.

Naast de structurele creatie van extra plaatsen, zou een oplossing eruit kunnen bestaan dat criminele vreemdelingen (al dan niet zonder verblijfsvergunning) hun gevangenisstraf uitzitten in hun land van herkomst.

Nu de gevangenen zonder verblijfsvergunning – om en bij de 4.000 – de grootste categorie van gevangenen uitmaken lijkt het niet meer dan logisch dat met prioriteit wordt ingezet op het terugsturen van deze gevangenen zodat ze hun straf kunnen uitzitten in hun land van herkomst.

Maar daar knelt het schoentje. Volgens cijfers die in de media verschenen zouden er de eerste 7 maanden van 2026 slechts 40 gevangenen naar een gevangenis van hun herkomstland zijn overgeplaatst.

Kan de minister bevestigen dat er de eerste 7 maanden van 2026 slechts 40 illegale criminele vreemdelingen werden teruggestuurd om hun celstraf uit te zitten in hun land van herkomst? Waarom zo weinig?

Kan de minister een overzicht geven van de nationaliteit van de illegale criminele vreemdelingen (top 10) in de Belgische gevangenissen, en per nationaliteit melden welke maatregelen er de laatste jaren genomen werden (en welke akkoorden gesloten) met het land van herkomst van deze vreemdelingen om hun straf daar te kunnen laten uitzitten?

Welke initiatieven gaat de minister op korte en middellange termijn nemen om ervoor te zorgen dat er op korte termijn zoveel mogelijk illegale criminele vreemdelingen worden teruggestuurd naar hun land van herkomst.

Kunt u de meest recente cijfers geven van het aantal gevangenen in België. Hoeveel daarvan zijn illegaal? En hoeveel grondslapers zijn er?

01.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, het klopt dat in de eerste zeven maanden van 2026 40 illegale veroordeelde vreemdelingen naar hun land van herkomst zijn overgebracht. Om een overbrenging te realiseren, is het akkoord van het andere land nodig, zodat de straf kan worden overgenomen.

In 2025 en de eerste zeven maanden van 2026 werden in totaal 460 dossiers aan het buitenland bezorgd. Onze diensten die verantwoordelijk zijn voor de verwerking daarvan, werden ook op dat punt versterkt. Landen stemmen echter niet in met alle verzoeken en een aantal gedetineerden put uiteraard alle wettelijke mogelijkheden uit om een overbrenging te voorkomen. Zo werden in augustus drie geplande overbrengingen geannuleerd omdat de gedetineerden asiel hadden aangevraagd.

België heeft de intentie om onderhandelingen op te starten over bilaterale verdragen met Tunesië en Egypte, terwijl het verdrag tussen België en Cambodja inmiddels is ondertekend. Algerije en Tunesië hebben aangegeven dat dergelijke onderhandelingen niet wenselijk zijn. Daardoor moet er nog op diplomatiek niveau vanuit de FOD Buitenlandse Zaken worden gewerkt. Er hebben missies naar Marokko, Albanië en Kosovo plaatsgevonden om de samenwerking op het gebied van de overbrenging tussen staten te verbeteren.

Daarnaast vinden regelmatig bilaterale meetings plaats met bepaalde landen om de samenwerking te verbeteren. Ook werd een taskforce opgericht tussen Justitie, Asiel en Migratie en Binnenlandse Zaken, waarin er op verschillende domeinen wordt ingezet. Het gaat onder meer om het verbeteren van de relaties met bepaalde landen van herkomst, het verbeteren van de administratieve procedures binnen en tussen overheidsdiensten en het aanwerven van extra personeel, zoals terugkeercoaches en escorteurs.

Die initiatieven moeten leiden tot een snellere doorstroming van gedetineerden zonder verblijfsrecht naar hun land van herkomst. Voor de preciezere cijfergegevens stel ik voor dat u een schriftelijke vraag indient.

01.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, dank u voor uw antwoord.

Ik vermoed dat u het met mij eens bent dat het aantal van slechts 40 illegale criminele vreemdelingen die in de eerste zeven maanden van 2026 zijn teruggestuurd, bijzonder bedroevend is. Dat staat ook in contrast met de vaak triomfantelijke aankondigingen van uw collega van Asiel en Migratie, mevrouw Van Bossuyt.

Ik betreur dat een aantal landen niet willen meewerken en verdragen niet wenselijk vinden. U hebt enkele voorbeelden gegeven, waarvoor dank. We moeten nagaan of er geen andere maatregelen kunnen worden genomen ten aanzien van landen die weigeren mee te werken. Ik denk bijvoorbeeld aan het intrekken van ontwikkelingssamenwerking of het opzeggen van bepaalde handelsverdragen. Dat zijn slechts enkele suggesties.

Voor het overige zal ik de cijfers schriftelijk opvragen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

02 Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Entretien et maintenance des établissements pénitentiaires construits en partenariat public-privé" (56019059C)
02 Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderhoud en de instandhouding van de in publiek-private samenwerking gebouwde strafinrichtingen" (56019059C)

02.01 **Hervé Cornillie** (MR): Madame la ministre, j'ai la chance d'être l'heureux bourgmestre de la commune de Leuze-en-Hainaut. Un ami de M. le président ne partage pas cet avis, mais c'est une des communes qui abrite l'une des cinq prisons fonctionnant sur la base d'un partenariat public-privé (PPP/DBFM).

Cette problématique a certainement déjà été souvent discutée dans cette enceinte. Récemment, la Cour des comptes, dans son audit consacré aux nouvelles prisons, a pointé les difficultés rencontrées par l'État pour assurer le suivi suffisamment structuré de l'entretien de ces infrastructures. La Cour révèle notamment un manque de personnel technique au sein de la Régie des Bâtiments et du SPF Justice pour contrôler les prestations des partenaires privés et vérifier leurs dispositifs d'autocontrôle.

Si mes lectures sont bonnes, selon des informations publiées dans la presse en août dernier, 333 incidents liés à l'infrastructure auraient été enregistrés à la prison de Leuze au cours des trois premiers mois de 2026, soit près de quatre incidents par jour, allant de problèmes techniques courants à des dégradations de portes et de

fenêtres. En lisant cela, on peut se demander s'il n'y a pas là un problème de sécurité – c'est le bourgmestre qui parle.

Ces chiffres soulèvent la question du suivi des interventions, de leur rapidité et de la distinction entre les problèmes liés à l'usure normale d'une infrastructure et ceux résultant de la surpopulation ou de dégradations. Pour rappel, au terme du contrat, ces bâtiments doivent être livrés à l'État fédéral. Nous avons donc un intérêt évident à ce qu'ils soient maintenus en bon état.

Madame la ministre, quel est, à ce jour, l'état du suivi des obligations d'entretien incombant aux cinq établissements pénitentiaires construits en PPP? Les recommandations formulées par la Cour des comptes relatives à l'autocontrôle des partenaires privés et à la capacité de contrôle de l'administration ont-elles été pleinement mises en œuvre?

Concernant spécifiquement la prison de Leuze-en-Hainaut, confirmez-vous le chiffre de 333 incidents enregistrés sur les trois premiers mois de l'année 2026? Pouvez-vous nous préciser la nature de ces incidents, leurs délais de résolution ainsi que le nombre d'incidents éventuellement toujours ouverts? J'imagine que tout ne peut pas se régler du jour au lendemain. Une analyse permet-elle d'identifier des problèmes récurrents et structurels, auquel cas il faut en tenir compte pour le futur, notamment dans les autres établissements et les autres contrats qui pourraient nous lier aux partenaires privés.

Enfin, quels moyens humains et techniques la Régie des Bâtiments et le SPF Justice consacrent-ils aujourd'hui au contrôle des prestations des partenaires privés? Le gouvernement dispose-t-il désormais d'un programme d'inspection coordonné et préventif pour les établissements PPP, conformément aux critiques formulées par la Cour des comptes?

02.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Monsieur Cornillie, je vous renvoie premièrement à ma réponse à la question écrite n° 1226 de M. Arthur Orlians.

Le suivi des prestations de maintenance fait naturellement partie intégrante d'une bonne collaboration entre l'ensemble des partenaires. Il revêt à cet égard une importance essentielle et fait l'objet d'un suivi permanent au sein de chaque établissement. À cette fin, des réunions de suivi sont organisées de manière trimestrielle entre le SPF Justice, la Régie des Bâtiments, le prestataire concerné et la direction locale de l'établissement.

Par ailleurs, la Cour des comptes a relevé dans son rapport de 2026 que les recommandations formulées en matière de maintenance avaient été mises en œuvre par le SPF Justice. Notamment, la direction PPP a élaboré un guide pratique pour les directions de prison. Il explique les obligations que le contrat DBFM impose au prestataire et les instruments de gestion. Il précise également les tâches et les responsabilités des directions dans le suivi de l'exploitation, notamment la maîtrise de la qualité, les contrôles prévus, le suivi des incidents et le contrôle de la facturation.

En ce qui concerne la prison de Leuze-en-Hainaut, les chiffres communiqués sont exacts et normaux dans un établissement DBFM.

Il convient de préciser que chaque technologie ou équipement est soumis à un accord de niveau de service prévoyant des délais d'intervention et de réparation qui varient en fonction de la criticité de l'incident constaté. Sur les 333 incidents enregistrés, seuls 5 ont été clôturés au-delà du délai contractuellement prévu. Ces retards ont donné lieu à l'application des mécanismes de pénalisation financière prévus au contrat. Ils représentent moins de 2 % de l'ensemble des incidents traités. Les interventions portent sur les installations sanitaires, sur les portes et fenêtres, sur l'électricité, sur la finition des cellules, ou sont liées à des faits de vandalisme. Tous les incidents enregistrés ont été résolus.

À la suite de l'audit réalisé par la Cour des comptes et conformément aux conclusions de son rapport de suivi, le SPF Justice a donc créé une direction PPP spécifiquement chargée du suivi des établissements pénitentiaires exploités dans le cadre de contrats DBFM. Cette direction collabore étroitement avec le groupe Project Prisons mis en place au sein de la Régie des Bâtiments afin de favoriser l'échange d'informations et le partage de bonnes pratiques entre les établissements concernés. Une plateforme collaborative a été développée à l'intention des directions locales.

En outre, plusieurs réunions de concertation sont organisées chaque année avec les directions locales, en présence des gestionnaires facilitaires de la Régie des Bâtiments. Par ailleurs, les effectifs du SPF Justice ont été renforcés depuis 2023 afin d'apporter un soutien aux équipes locales dans l'exercice de leur mission de suivi et de contrôle.

Enfin, le SPF Justice et la Régie des Bâtiments travaillent actuellement à l'élaboration d'un

programme commun de suivi et d'inspection. Cet outil, actuellement en plein développement, vise à harmoniser les pratiques de contrôle et à renforcer encore le pilotage des établissements concernés. Merci.

02.03 **Hervé Cornillie** (MR): Merci, madame la ministre, pour ces éléments de réponse. Je ne manquerai pas de lire celle que vous adressez à mon collègue Orlians. Je vois qu'il y a un suivi, avec des réunions trimestrielles quadripartites, de ces questions et suis heureux d'entendre que l'ensemble des problèmes ont été réglés. Vous avez confirmé le nombre – ce doit être moi qui suis un peu étonné par son importance.

Mais j'imagine que, dans l'hypothèse où de nouvelles prisons seraient construites grâce à ce dispositif, on tiendra compte des statistiques et des enseignements que l'exercice de cette méthode nous apprend. Nous pouvons tout de même considérer qu'il s'agit d'une question de sécurité, ou même de conditions de détention. Vous ne manquerez pas de savoir que des Belges sont d'ailleurs surveillés à ce titre.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

03 Question de Benoît Piedboeuf à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le cumul d'un contrat de travail avec un mandat d'administrateur" (56019300C)
03 Vraag van Benoît Piedboeuf aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De cumulatie van een arbeidscontract en een bestuursmandaat" (56019300C)

03.01 **Benoît Piedboeuf** (MR): *Madame la ministre,*

Le Code des sociétés et des associations (CSA) dispose que les administrateurs ne peuvent, en cette qualité, être liés à la société par un contrat de travail. Néanmoins, il est fréquent qu'un collaborateur soit engagé sous contrat de travail par une entité juridique déterminée, tout en assumant un mandat d'administrateur au sein d'une autre entité du groupe. Pour prévenir toute insécurité juridique tant sur le plan du droit des sociétés que de la gouvernance et de la fiscalité, des clarifications s'imposent. Confirmez-vous que l'interdiction posée à l'article 7:85, § 1er, alinéa 3, du CSA doit s'apprécier exclusivement au regard de la personne morale au sein de laquelle le mandat d'administrateur est effectivement exercé? L'existence d'un contrat de travail conclu avec une autre entité du groupe peut-elle caractériser une infraction à cette interdiction ou emporter la requalification du mandat?

Je vous remercie de vos réponses.

03.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Collègue Piedboeuf, je vais uniquement aborder les aspects liés au droit des sociétés. Pour les aspects liés à la fiscalité, il faut interroger mon collègue ministre des Finances.

En effet, la disposition figurant au Livre 5, article 70, au Livre 6, article 58 et au Livre 7, article 85, du Code des sociétés et des associations, selon laquelle un administrateur ne peut, en sa qualité de mandataire, être lié à la société par un contrat de travail, ne fait que préciser une règle généralement admise. Sa raison d'être tient au fait que le régime de responsabilité des salariés n'est pas compatible avec celui des administrateurs et que l'organe d'administration ne peut exercer d'autorité patronale sur les administrateurs en leur qualité d'administrateur.

Le Code des sociétés et des associations n'a donc rien changé à ce régime, mais se contente de préciser le droit qui existait auparavant. L'interdiction que vous citez, posée dans le Livre 7, article 85, § 1er, alinéa 3, du Code des sociétés et des associations, doit effectivement s'apprécier au regard de la personne morale au sein de laquelle le mandat d'administrateur est effectivement exercé.

Néanmoins, il convient d'apporter quelques nuances à cette interdiction. Eu égard aux obligations et à la responsabilité découlant d'un mandat d'administrateur, celui-ci ne peut être exercé qu'à titre d'indépendant, alors que, de par sa nature, le contrat de travail suppose un lien de subordination entre l'employé et l'employeur. Une personne peut néanmoins bénéficier d'un double statut: indépendant en raison du mandat pour lequel elle a été désignée, et salariée en raison du contrat de travail.

Dans ce cas, il convient de veiller à ce que les fonctions de salarié et d'administrateur soient clairement distinctes et à ce qu'il reste possible au sein de l'organe d'administration d'exercer une autorité sur le salarié, bien que celui-ci fasse lui-même partie de cet organe. Il en résulte qu'un double statut n'est pas possible dans une société anonyme à administrateur unique. Les travaux préparatoires du Code des sociétés et des associations citent à titre d'exemple que ce statut n'empêche évidemment pas un employé d'une société mère d'assumer un mandat

d'administrateur dans une filiale. Cet employé devra toutefois devenir indépendant à titre complémentaire pour ce mandat d'administrateur.

Pour ce qui concerne votre deuxième question, comme déjà expliqué, les deux statuts étant compatibles, l'existence d'un contrat de travail conclu avec une autre entité du groupe n'est pas nécessairement une violation de cette interdiction. Il s'agit d'une appréciation qui doit être faite au cas par cas. La ministre chargée des Indépendants est mieux placée que moi pour vous apporter des explications à cette deuxième question, qui porte sur l'examen des situations de ce double statut et la requalification du mandat.

03.03 **Benoît Piedboeuf** (MR): Madame la ministre, vous avez apporté les précisions que je souhaitais.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de
- Aurore Tourneur à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les personnes âgées en détention et le récent rapport du CCSP" (56019511C)
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les résultats du rapport du CCSP sur les personnes âgées en détention" (56019711C)
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport du CCSP concernant les personnes âgées en détention" (56019994C)
04 Samengevoegde vragen van
- Aurore Tourneur aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Ouderen in de gevangenis en het recente verslag van de CTRG" (56019511C)
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De resultaten van het rapport van de CTRG over oudere personen in detentie" (56019711C)
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het rapport van de CTRG over ouderen in de gevangenis" (56019994C)

04.01 **Aurore Tourneur** (Les Engagés): Madame la ministre, le Conseil central de surveillance pénitentiaire (CCSP) vient de publier un rapport consacré aux personnes âgées en détention à la suite de ses visites des sections spécifiques des prisons de Merksplas et de Saint-Hubert. Notre pays comptait 550 détenus de 60 ans et plus en 2019. Ils étaient 719 en juin 2026, soit une hausse de près de 31 %. Par ailleurs, 1 324 détenus ont aujourd'hui 55 ans ou plus et 2 294 autres ont entre 45 et 54 ans.

Le CCSP constate que notre système pénitentiaire n'a pas été pensé pour eux. Le rapport relève plusieurs bonnes pratiques, comme les visites organisées au sein même de la section à Merksplas sur prescription médicale ou le travail adapté proposé à Saint-Hubert. Il souligne les efforts du personnel – en particulier des infirmiers – pour préserver l'intimité et la qualité de vie des détenus âgés. La rénovation prévue du dortoir de Merksplas en cellules individuelles, que le CCSP juge urgente, va également dans le bon sens.

Selon le CCSP, ces initiatives locales atteignent toutefois leurs limites. Le rapport souligne notamment l'absence de statut de section médicale et, par conséquent, d'équipe de soins pluridisciplinaire. Il relève également que certains détenus, notamment ceux atteints de démence, sont placés en régime fermé sur décision médicale, sans cadre légal. Enfin, il met en évidence l'absence d'un cadre structurel pour les soins palliatifs

Notre groupe partage pleinement votre volonté d'améliorer les conditions de détention dans un contexte de surpopulation. Le CCSP met d'ailleurs en avant des pistes concrètes, telles que des unités de soins dédiées, des maisons de détention spécifiques ou des équipes de soins "dedans-dehors" pour préparer la sortie.

Madame la ministre, comment accueillez-vous ce rapport et les recommandations qu'il contient? Quelles pistes vous paraissent-elles les plus prometteuses à court terme? Le projet pilote de transfert des soins de santé vers la Santé publique pourrait-il intégrer la problématique spécifique des détenus âgés? Les besoins particuliers de ces détenus seront-ils pris en compte dans les réflexions relatives au futur masterplan? Enfin, une réflexion est-elle envisagée sur l'accompagnement de la fin de vie en détention, dans le respect de l'autonomie de la personne, comme le recommande le CCSP?

04.02 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag.

De CTRG heeft een rapport gepubliceerd over oudere personen in detentie. Hieruit blijkt dat ook binnen de gevangenissen de vergrijzing meer en meer realiteit wordt. In het rapport wordt aandacht besteed aan de nood aan aangepaste infrastructuur voor oudere en minder mobiele

gedetineerden, de gezondheidszorg, de begeleiding van gedetineerden die minder zelfredzaam worden, de sociale contacten, enz. Duidelijk is dat de gevangenissen onvoldoende zijn aangepast aan een steeds ouder wordende gevangenispopulatie.

Wat is het antwoord van de minister op dit Rapport van de CTRG? Welke initiatieven gaat de minister nemen om een antwoord te bieden aan de noden aangekaart in dit rapport?

Ook de gezondheidszorg blijkt een steeds meer toenemende problematiek. Heeft de minister een initiatief genomen om overleg te plegen met de bevoegde minister voor gezondheidszorg Frank Vandenbroucke om een antwoord te bieden op de aangekaarte noden? Zo ja, welke oplossingen zullen er worden uitgewerkt in samenspraak met de minister bevoegd voor gezondheidszorg? Zo neen, wordt dit overleg nog gepland?

Gaat de minister een initiatief nemen om een actieplan uit te werken voor de vergrijzing van de gevangenispopulatie? Zullen er hiervoor bijkomende middelen worden uitgetrokken?

04.03 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): *Le CCSP a effectué des visites dans les sections réservées aux personnes âgées des prisons de Merksplas et de Saint-Hubert.*

Le nombre de personnes détenues âgées dans les établissements pénitentiaires belges est passé de 550 personnes de plus de 60 ans en 2019 à 719 en juin 2026 – soit une augmentation de 31 % en 7 ans. Pour cette recherche, le CCSP a néanmoins pris en considération la population carcérale à partir de 55 ans, en raison du phénomène de early aging, un vieillissement précoce issu de la combinaison entre des parcours de vie fragilisés et des effets délétères sur la santé de l'incarcération elle-même. Ceci porte le nombre de personnes "âgées" en prison à 1 324 au 1er juin 2026.

Ainsi, les prisons, conçues selon une logique sécuritaire, créent des contraintes non nécessaires et contraignantes pour les personnes âgées (portes lourdes et longues distances qui compliquent l'accès au kinésithérapeute ou à la salle de visite). La nécessité d'une approche holistique en matière de soins, mais aussi d'un accompagnement et d'un soutien hors soins, est également soulignée. Et le rapport se penche aussi sur la difficile réinsertion après prison des personnes âgées en raison du besoin de soins, de l'absence de réseau social et de la fragilité financière. L'absence de cadre spécifique sur la fin de vie en détention est également abordé.

À l'issue de ces visites, le CCSP formule de nombreuses recommandations. Le rapport fait apparaître la nécessité d'une politique intégrée concernant les personnes âgées et en nécessité de soins en détention, pour faire face à l'augmentation de la population âgée dans les prisons belges et aux besoins spécifiques qui en découlent.

Un "plan vieillissement" pour les prisons existe-t-il ou est-il en préparation? Comment comptez-vous organiser le suivi des recommandations issues de ce rapport? Des adaptations aux infrastructures sont-elles prévues? Le CCSP recommande entre autres d'adapter à la hausse les normes d'effectifs dans les sections pour personnes âgées, ainsi que de reconnaître et valoriser les tâches de soin effectuées par d'autres détenus. Pouvez-vous l'envisager? Le rapport nous invite à repenser la fin de vie en détention: autonomie du patient-détenu, demandes d'euthanasie en prison ou d'une fin de vie hors de la prison, élaboration d'un cadre politique clair pour l'incompatibilité de la prison avec les besoins médicaux et sociaux de détenus âgés ou gravement malades. Comment comptez-vous avancer sur ce sujet?

04.04 **Annelies Verlinden**, ministre: Chère collègue, l'attention portée à la situation des détenus âgés met en lumière une réalité cruciale à laquelle l'administration pénitentiaire est confrontée. Il est incontestable que l'évolution démographique de la population carcérale engendre des défis croissants en matière d'accompagnement, de prise en charge et d'organisation des soins. Cette problématique requiert une approche globale qui dépasse le seul cadre de la Justice.

Dans ce contexte, des concertations sont en cours avec les administrations compétentes des communautés, notamment afin de bénéficier de leur expertise et de mettre au point des réponses adaptées aux besoins spécifiques des détenus âgés. Ces échanges visent notamment à favoriser le maintien des capacités mentales, sociales et motrices des personnes détenues grâce à des activités adaptées, mais également à examiner les possibilités d'accueil en dehors du cadre pénitentiaire pour les personnes dont l'état de santé ou le besoin important de soins ne justifie plus un maintien dans un environnement carcéral classique.

À ce stade, il n'existe pas de plan global spécifique consacré au vieillissement en détention. Les

recommandations formulées par le CCSP constituent toutefois des éléments essentiels qui alimentent la réflexion en cours sur l'accompagnement des détenus âgés et la prise en considération de leurs besoins spécifiques.

De overdracht van de penitentiaire gezondheidszorg naar de FOD Volksgezondheid bevindt zich in een vroege fase, waarbij in eerste instantie via een pilootproject wordt ingezet op activiteiten met betrekking tot de basisgezondheidszorg, zonder onderscheid naar het profiel van de gedetineerde patiënten. Die eerste fase heeft immers als belangrijk doel een organisatiemodel – het eigenaarschap daarvan komt uiteraard Volksgezondheid toe – uit te testen alvorens het organisatiebreed uit te rollen en in die context ook specifieke zorg voor bepaalde gedetineerdenprofielen op te nemen.

Het rekening houden met de specifieke behoeften van oudere gedetineerden vormt een belangrijk element in de reflectie over de penitentiaire infrastructuur. Er bestaat momenteel weliswaar geen globaal programma voor de aanpassing van de infrastructuur, maar die behoeften worden wel geïntegreerd in de renovatie- en bouwprojecten van penitentiaire inrichtingen.

L'accompagnement de la fin de vie des personnes détenues fait l'objet d'une attention particulière. Lorsque l'état de santé d'un détenu le nécessite et que les circonstances le permettent, les soins de fin de vie sont généralement assurés au sein d'établissements hospitaliers ou de structures spécialisées offrant un encadrement adapté. Cette approche permet notamment de garantir un accompagnement serein et de faciliter les contacts avec les proches, et d'éviter que l'adresse de la prison soit notée comme lieu de décès sur l'acte de décès.

Cette orientation ne constitue toutefois pas une règle absolue. Lorsque le transfert du détenu n'est pas souhaitable, notamment en raison de son état de santé, de l'absence de liens avec l'extérieur ou de considérations de sécurité, la prise en charge peut être organisée au sein du système pénitentiaire, pour autant que les conditions nécessaires soient réunies. Cet accompagnement est alors assuré dans le respect de la dignité de la personne et de manière à tenir compte, dans toute la mesure du possible, des souhaits exprimés par le détenu concerné.

Les centres médicaux pénitentiaires disposent à cet égard des infrastructures permettant d'assurer tant les soins palliatifs que, lorsque les conditions légales sont réunies, l'accompagnement d'une demande d'euthanasie. Dans ce cadre, l'administration pénitentiaire veille à faciliter l'intervention de services spécialisés externes. Les médecins pénitentiaires ne participent toutefois pas eux-mêmes à la procédure d'euthanasie.

04.05 **Aurore Tourneur** (Les Engagés): Comme vous le disiez, madame la ministre, le vieillissement de la population carcérale est un défi important. Je trouve que les pistes avancées par le CCSP montrent qu'il est possible d'y répondre de manière à la fois humaine et pragmatique, et donc notre groupe soutiendra toute initiative allant dans ce sens, et suivra avec intérêt la suite de vos travaux.

04.06 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Het rapport van de Centrale Toezichtsraad was inderdaad bijzonder schrijnend. Door de steeds toenemende vergrijzing van de gevangenispopulatie is het op termijn wenselijk om een echt actieplan uit te werken.

Uw collega voor Volksgezondheid, Frank Vandenbroucke, heeft daarin ook een belangrijke verantwoordelijkheid. Hij moet veel meer initiatief nemen. Onze fractie zal hem dan ook in de bevoegde commissie daarover ondervragen.

04.07 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie de vos réponses.

J'ai l'impression qu'un constat est partagé, à savoir que le contexte actuel de détention est insuffisamment adapté à la réalité du vieillissement en prison. Nous devons donc nous y atteler et y penser sur le plan institutionnel, au travers d'un plan global qui, dites-vous, n'existe pas pour le moment. Il me semble dès lors souhaitable de développer un tel plan vieillissement en collaboration avec le ministre de la Santé.

Par ailleurs, je voudrais vous encourager. Vous aurez constaté que, dans son rapport, le CCSP prend en compte comme détenus âgés les personnes à partir de 55 ans à cause de ce que l'on appelle le *early aging*, soit le fait de vieillir prématurément en raison de parcours de vie fragilisés, et des conséquences de la vie carcérale sur la santé. Si l'on s'en tient à cette définition, au 1er juin 2026, cela signifie que 1 324 détenus sont considérés comme âgés. C'est pourquoi cette manière de déterminer le moment à partir duquel un détenu peut être défini comme âgé est essentielle en vue d'élaborer un plan qui intègre tous les intéressés. Je vous remercie.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

05 Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La circulation/détention/consommation de stupéfiants dans les établissements pénitentiaires belges" (56019574C)
05 Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Drugshandel, -bezit en -gebruik in de Belgische strafinrichtingen" (56019574C)

05.01 **Hervé Cornillie** (MR): Madame la ministre, on ne fera pas la trilogie complète des questions sur la prison de Leuze-en-Hainaut, je m'en réfère donc à ma question écrite.

Le SPF Justice indique qu'une étude estime que 2/3 des détenus belges ont déjà consommé une drogue illégale et qu'environ un détenu sur trois est concerné par une consommation au sein de la prison. Le cannabis, l'héroïne et l'usage illégal de médicaments figurent notamment parmi les substances les plus fréquemment rencontrées. Le SPF Justice précise également que des contrôles antidrogues sont régulièrement effectués dans les établissements pénitentiaires.

L'actualité récente illustre cette problématique à la prison de Leuze-en-Hainaut. Plusieurs dossiers judiciaires récents font état de la présence de stupéfiants dans ou aux abords de l'établissement.

Ainsi, la presse a relaté le cas d'un détenu de la prison de Leuze poursuivi après la découverte de cocaïne et de résine de cannabis en sa possession. Dans un autre dossier récent, un professeur intervenant dans l'établissement a été interpellé avec du cannabis alors qu'il entrait dans la prison; le parquet a notamment évoqué des pressions exercées par des détenus et les risques de trafic et de violence liés à l'introduction de stupéfiants en milieu carcéral. Ces affaires sont actuellement traitées par la justice et doivent être distinguées d'une appréciation générale du fonctionnement de l'établissement.

Au-delà de ces dossiers individuels, la question est celle de l'ampleur réelle du phénomène dans les prisons belges, de ses conséquences sur la sécurité des détenus et du personnel, mais également de l'efficacité des dispositifs de prévention, de contrôle et de prise en charge des personnes souffrant d'une assuétude.

Dès lors, voici mes questions:

- Quelle est l'ampleur du phénomène dans les prisons belges? Combien de faits de détention, consommation, introduction ou trafic de stupéfiants ont-ils été constatés au cours des dernières années, par année et par établissement? Quelles substances et quelles quantités sont concernées?

- Existe-t-il un protocole d'échange d'informations entre administrations pénitentiaires, police, parquet et bourgmestres concernant les problèmes significatifs de stupéfiants ou les réseaux de trafic?

- Quels sont les principaux modes d'introduction des stupéfiants en prison (détenus, visiteurs, membres du personnel, drones, fournisseurs ou personnes extérieures) et quels contrôles sont réalisés?

- Quels moyens sont consacrés à la lutte contre les stupéfiants en milieu carcéral?

- Quelle prise en charge est proposée aux détenus confrontés à une assuétude? Les moyens consacrés à ces dispositifs sont-ils suffisants et comment est assurée la continuité de l'accompagnement après la libération?

05.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Merci, collègue Cornillie. Il n'existe pas de statistiques sur les infractions commises en prison au sens de la loi de principe. Nous ne disposons donc pas de statistiques sur les faits en lien avec les stupéfiants, que ce soit par établissement ou au niveau national. Nous ne disposons pas non plus de moyens nécessaires pour analyser scientifiquement les substances trouvées. Celles-ci sont systématiquement saisies par les services de police locale.

Lorsqu'une substance suspecte est découverte, les établissements pénitentiaires en informent la police locale qui procède à sa saisie. Le parquet décide ensuite des suites à réserver à ces faits, conformément à la COL 1 de 2009 et à la circulaire ministérielle du 6 février 2009 qui encadre cette collaboration. Il n'est pas possible de quantifier l'introduction de substances par les différents moyens évoqués. Les détenus peuvent faire l'objet d'une fouille à corps lorsqu'il existe des indices individualisés. Les visiteurs ne peuvent pas être soumis à une fouille à corps par le personnel pénitentiaire. En cas de suspicion, les établissements pénitentiaires peuvent toutefois faire appel aux services de police.

À l'heure actuelle, il n'existe pas de système anti-drone. La surveillance repose sur les observations

effectuées par les agents dans le cadre de leur mission. Un marché public est en cours afin de permettre aux établissements pénitentiaires de détecter les drones. Des filets anti-largage ont par ailleurs été installés autour de certains préaux en fonction de la configuration des lieux.

Les véhicules des fournisseurs doivent être annoncés au préalable avec indication du chauffeur et de la plaque d'immatriculation et sont contrôlés par le personnel pénitentiaire. Des opérations spécifiques sont également régulièrement organisées dans les établissements pénitentiaires en collaboration avec les services de police et des chiens détecteurs de stupéfiants.

Dans le cadre de la lutte contre les stupéfiants en milieu carcéral, la législation permet désormais de réaliser des tests urinaires ou salivaires afin de confirmer une consommation de stupéfiants. L'arrêté royal correspondant entrera en vigueur le 1er décembre 2026.

Par ailleurs, des appareils de détection sont actuellement utilisés afin de détecter et d'identifier les stupéfiants dans les prisons.

En matière d'accompagnement, nous renvoyons au projet drogue et détention du SPF Santé publique, désormais présent dans 14 établissements pénitentiaires. Chaque consommateur de drogue est pris en charge. Ces personnes font l'objet d'un suivi et, si nécessaire, sont orientées en interne vers des parcours d'accompagnement tels qu'un accompagnement de groupe accessible à tous et/ou un suivi individuel.

Par ailleurs, il y a deux sections "sans drogue". Celles-ci s'adressent aux consommateurs qui souhaitent ou sont en mesure de déjà arrêter de consommer. Ils bénéficient d'un accompagnement adapté et font l'objet de contrôles d'urine. L'accent est mis sur la progression vers l'abstinence. De plus, une telle section distincte contribue à mettre fin au recrutement et à l'influence exercée sur les détenus vulnérables. Le projet "sans drogue" de Ruiselede constitue également un cadre de ce type.

Par souci d'exhaustivité, il convient également de mentionner les cinq établissements où est mis en œuvre le programme de prévention des rechutes, et où l'accent est mis sur la réduction de la consommation de nocifs. Ces programmes consistent en un travail de groupe combiné à un accompagnement individuel axé sur la transition d'une consommation problématique vers une consommation contrôlée ou réduite. La problématique de la dépendance est importante et la société a tout intérêt à ce qu'elle soit prise en charge pendant la détention, et puisse être suivie par les institutions compétentes sous la forme d'un transfert en douceur lors de la libération.

05.03 **Hervé Cornillie** (MR): Merci, madame la ministre, pour vos réponses à ce sujet. Il est vrai que j'ai tendance à penser qu'il faut pouvoir avoir des informations sur un phénomène pour mieux l'appréhender ou le prévenir. Ce n'est pas disponible, en tout cas par site et en fonction des substances, alors je me tournerai vers le divisionnaire qui peut-être pourra m'informer davantage, s'il le peut légalement en tout cas.

En ce qui concerne les actions mises en place, bien évidemment, il faut toutes les encourager. Vous avez raison de signaler que, pour un détenu, si on gère sa consommation, il est préférable d'utiliser son passage en prison pour éviter les soucis ensuite, et favoriser sa réinsertion dans la société.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

06 Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De publicatie van het koninklijk besluit over het digitale strafdossier" (56019581C)
06 Question de Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La publication de l'arrêté royal relatif au dossier pénal numérique" (56019581C)

06.01 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Ik verwijs naar de ingediende tekst van mijn vraag.

Geachte mevrouw de minister,

Volgens berichtgeving moeten advocaten vanaf september bij de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen opnieuw alle stukken en conclusies voor strafdossiers op papier indienen. De rechtbank stelde begrijpelijk dat het printen van digitale stukken te duur en arbeidsintensief is geworden. De voorzitter van de rechtbank gaf aan dat de helft van het budget naar papier gaat.

Uw woordvoerder bevestigde daarop dat er een wettelijk kader voor digitale dossiers bestaat en dat het koninklijk besluit daarover in het najaar zou worden gepubliceerd.

Wanneer zal het koninklijk besluit inzake het

wettelijk kader voor digitale strafdossiers precies worden gepubliceerd en wanneer zal het in werking treden?

Welke timing voorziet u voor de volledige digitalisering van strafdossiers en de afschaffing van de huidige dubbele papier- en digitale verwerking?

Ik dank u voor uw antwoord.

06.02 Minister **Annelies Verlinden**: Voor de context van de beslissing in Antwerpen en de reden waarom papier en digitaal nog naast elkaar bestaan, verwijs ik naar mijn antwoord op de mondelinge vraag nr. 18301, dat ik op 16 september 2026 in deze commissie gaf. Ik vul dat antwoord graag aan met een antwoord op uw twee bijkomende vragen.

Het koninklijk besluit over het Centraal Register van de Rechtspleging en Strafdossiers is een prioritair ontwerp. Het ligt voor het wettelijk verplichte advies bij de beheerder van het register. Daarna volgen ook de andere verplichte adviezen, waaronder die van de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Raad van State. De publicatiedatum hangt af van die adviezen. Het streefdoel is een inwerkingtreding begin 2027.

Het besluit legt de juridische basis voor een authentiek digitaal strafdossier. Zoals ik in mijn eerdere antwoord aan deze commissie toelichtte, zijn daarnaast ook de verdere ontwikkelingen van JustDeposit en het koninklijk besluit over de elektronische communicatie nodig. Ook die worden voorbereid.

Een precieze einddatum voor de inwerkingtreding van het volledig digitale strafdossier is vandaag moeilijk te geven. We werken er wel aan om dit zo snel mogelijk te realiseren. In het begin zullen er zeker nog dossiers zijn met stukken op papier. Het Wetboek van strafvordering laat overigens beide vormen toe. De invoering van het digitale dossier zal dus gefaseerd verlopen.

De doelstelling blijft om deze legislatuur een maximale verdere digitale omslag van Justitie te realiseren, waarbij meerdere projecten worden uitgevoerd. Er blijft daarbij steeds een alternatief bestaan voor wie geen of minder digitale mogelijkheden heeft. Ik zou u echter iets voorspiegelen als ik zou zeggen dat volgend jaar elke procedure, zowel de interne als de externe, van begin tot einde volledig digitaal zou kunnen verlopen. Daarvoor is Justitie ook afhankelijk van andere partners in de keten.

We blijven de werkzaamheden en de noden op het terrein uiteraard van nabij opvolgen, met respect voor de rechten van alle betrokken partijen en voor de noden van de rechterlijke orde, de advocatuur en de justitiehuizen.

06.03 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Dank u wel voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik zal uw antwoord van 16 september nalezen. Ik hoop in ieder geval dat het KB begin 2027 kan worden gepubliceerd, zodat er eindelijk stappen vooruit kunnen worden gezet.

We zijn in 2026: het digitale dossier zou er stilaan mogen komen. Ik weet dat het niet eenvoudig is, maar we wachten er al lang op. We blijven dit verder opvolgen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dossier Antonio Ferrara et la transmission d'informations aux autorités locales" (56019585C)
07 Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het dossier-Antonio Ferrara en de informatieverstrekking aan de lokale overheden" (56019585C)

07.01 **Hervé Cornillie** (MR): Madame la ministre, l'affaire Antonio Ferrara, figure notoire du grand banditisme français, soulève plusieurs interrogations de sécurité publique, qui concernent l'ensemble des mandataires.

Alors que l'intéressé avait été arrêté en Belgique dans le cadre d'une enquête franco-belge portant sur un projet d'attaque d'un centre-fort en Allemagne, les autorités françaises avaient accepté que les poursuites soient exercées en Belgique. Pourtant, après sa remise en liberté sous conditions par la justice belge, un mandat d'arrêt européen a été délivré par une magistrate française afin d'obtenir son transfèrement vers la France pour des faits pourtant déjà confiés à la justice belge.

Le 12 juin 2026, la chambre du conseil de Tournai a définitivement refusé d'exécuter ce mandat d'arrêt européen, estimant notamment que les faits avaient déjà été dénoncés par la France aux autorités belges et faisaient l'objet de poursuites en Belgique. Aucun appel n'a été introduit par le

parquet belge.

Au-delà des aspects strictement judiciaires, cette affaire met en lumière plusieurs enjeux. Antonio Ferrara était détenu à la prison de Leuze-en-Hainaut – commune dont je suis le bourgmestre, et donc légalement responsable du maintien de l'ordre public sur son territoire. Or, il apparaît que les autorités locales ne disposent pas toujours d'une information suffisante lorsque des détenus présentant un profil criminel particulièrement sensible sont incarcérés ou remis en liberté sur leur territoire.

Existe-t-il aujourd'hui un protocole d'information des bourgmestres lorsqu'un détenu présentant un profil de criminalité organisée particulièrement élevé est écroué dans un établissement pénitentiaire situé sur le territoire de leur commune ou lorsqu'il bénéficie d'une remise en liberté?

À défaut, le gouvernement belge envisage-t-il de mettre en place un mécanisme d'information permettant aux bourgmestres d'exercer pleinement leurs responsabilités en matière d'ordre public, tout en respectant l'indépendance de la justice et les règles relatives à la protection des données, qui sont fondamentales dans une démocratie libérale?

07.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Monsieur Cornillie, il existe différents mécanismes permettant la circulation de l'information. En application de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, la lettre collective n° 136 du 21 mars 2016 de la Direction générale des établissements pénitentiaires prévoit une information automatisée des communes via le programme SIDIS-suite après l'écrou de toute personne incarcérée pendant plus de 30 jours, ainsi qu'à sa libération ou à sa sortie sous surveillance électronique lorsqu'elle a été incarcérée plus de 30 jours.

Les informations communiquées aux communes comprennent le nom et prénom du détenu, son numéro de registre national, la date de son incarcération, le cas échéant la commune et l'adresse complète où il était inscrit dans le registre de la population, la date de sortie de l'établissement ainsi que la commune et l'adresse complète où il déclare s'établir.

Par ce biais, les communes et donc les bourgmestres peuvent potentiellement être informés de l'incarcération ou de la libération de détenus présentant un profil de criminalité organisée particulièrement élevé.

Par ailleurs, la loi prévoit que la décision d'octroi d'une permission de sortie d'un congé pénitentiaire ou d'un placement dans une maison de transition est communiquée dans les 24 heures au procureur du Roi de l'arrondissement où cette modalité se déroulera.

La décision d'octroi d'une interruption de l'exécution de la peine est également communiquée dans les 24 heures au procureur du Roi de l'arrondissement où cette interruption se déroulera.

En ce qui concerne les décisions du tribunal de l'application des peines, le jugement octroyant une modalité d'exécution de la peine est communiqué notamment au chef de corps de la police locale de la commune où le condamné s'établira, à la banque de données nationale de la police, le cas échéant au directeur de la maison de justice de l'arrondissement judiciaire du lieu de résidence du condamné, au service de communauté compétent en matière de surveillance électronique lorsque la décision porte sur une surveillance électronique, au directeur de la maison de justice du lieu de résidence de la victime lorsque des conditions ont été imposées dans l'intérêt de celle-ci, et à l'Office des étrangers lorsque la décision porte sur une mise en liberté provisoire en vue de l'éloignement du territoire ou de la remise.

Les directives provisoires du Collège des procureurs généraux près les cours d'appel (COL 11/2013) permettent également la circulation de l'information, notamment envers les services de police, et lorsqu'il s'agit de la police locale, vers les autorités communales concernées.

07.03 **Hervé Cornillie** (MR): Merci, madame la ministre, pour cette réponse longue et circonstanciée, qui me permet d'être mieux équipé demain grâce à vos informations. Je ne manquerai pas de partager cette réponse avec les responsables des services communaux. En effet, si j'avais disposé de ces informations, je ne serais pas venu vous embêter cet après-midi.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

08 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De verschillende incidenten in de gevangenis van Merksplas met zes gewonde cipiers" (56019591C)
08 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les agressions dont six gardiens ont été

victimes à la prison de Merksplas" (56019591C)

08.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, helaas was het opnieuw prijs in de gevangenis van Merksplas. In twee dagen tijd werden bij afzonderlijke incidenten verschillende cipiers aangevallen door geïnterneerden. Daarbij raakten zes cipiers gewond.

De feiten hebben zich blijkbaar voorgedaan op een afdeling waar geïnterneerden met zware profielen verblijven, bij wie agressie en onvoorspelbaarheid samengaan. De feiten zijn bijzonder ernstig. Het is helaas niet de eerste keer dat het personeel in Merksplas met zware agressie te maken krijgt. Ook in het verleden raakten bij incidenten met geïnterneerden herhaaldelijk cipiers gewond.

Het personeel trekt dan ook terecht opnieuw aan de alarmbel. Zes gewonde cipiers op korte tijd is geen detail. Er wordt bovendien terecht op gewezen dat die populatie niet thuishoort in een gewone gevangenis.

Kunt u meer toelichting geven bij die twee incidenten? Hoeveel personeelsleden raakten gewond? Hoe ernstig waren hun verwondingen? Hebben de incidenten geleid tot arbeidsongeschiktheid? Hoeveel geïnterneerden waren erbij betrokken?

Klopt het dat ook bij eerdere incidenten steeds geïnterneerden betrokken waren die in paviljoen E verblijven? Werd er inmiddels een veiligheidsanalyse van die afdeling uitgevoerd? Wat zijn de resultaten daarvan? Welke initiatieven zijn genomen om de veiligheid van de penitentiair beambten te waarborgen?

Welke initiatieven zult u naar aanleiding van de zoveelste incidenten nemen om de veiligheid van het penitentiair personeel te garanderen? Komen er bijkomende veiligheidsmaatregelen? Wanneer komt er een structurele oplossing waarbij veiligheid en aangepaste zorg centraal staan, in plaats van telkens te reageren nadat cipiers het slachtoffer zijn geworden van een incident?

Er wordt al lang gewezen op het feit dat geïnterneerden met een zware psychiatrische aandoening en een agressief profiel niet thuishoren in een gevangenisomgeving, maar in een forensisch psychiatrisch centrum (FPC). Wat is de stand van zaken inzake de uitbreiding van de huidige FPC's?

08.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, op 27 september 2026 haalde een geïnterneerde na de wandeling bij het binnenkomen van sectie 1 van paviljoen E uit naar een personeelslid. Die uithaal kon worden ontweken en de geïnterneerde kon worden overmeesterd. Een andere geïnterneerde maakte van dat moment gebruik om een personeelslid vuistslagen toe te dienen op de arm en in het gezicht. Een personeelslid dat tussenbeide kwam, heeft daarbij in de klappen gedeeld en liep verwondingen op. Die situaties zijn uiteraard onaanvaardbaar.

Op 28 september 2026 heeft een geïnterneerde op paviljoen E vier personeelsleden verwond toen hem werd verzocht naar zijn kamer te gaan na het gebruik van de telefonie op de gang. Na verschillende aanmaningen hebben drie personeelsleden geprobeerd hem naar zijn kamer te begeleiden. Op dat moment heeft de betrokkene de drie personeelsleden fysiek aangevallen. Tijdens de interventie hebben bijkomende collega's ondersteuning geboden. Een andere collega werd bij de schouder vastgenomen. De betrokkene kon worden overmeesterd en in de veiligheidscel geplaatst.

De vier personeelsleden zijn onmiddellijk opgevangen door het opvangteam, net als de overige collega's die nog in het paviljoen aanwezig waren. Ook de medische dienst is langsgekomen om de eerste vaststellingen te doen en de eerste zorgen toe te dienen. Het opvangteam en de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk werden op de hoogte gebracht van de incidenten. De slachtoffers van de agressie hebben in beide gevallen de dienst verlaten.

Van de zes slachtoffers van fysiek geweld meldden drie personeelsleden een arbeidsongeschiktheid van zes dagen en twee personeelsleden een arbeidsongeschiktheid van dertien dagen. Eén personeelslid heeft geen arbeidsongeschiktheid.

Paviljoen E herbergt hoofdzakelijk geïnterneerden en gedetineerden met een hoge psychische zorgnood en problematisch gedrag. Heel wat bewoners van dat paviljoen kampen met ernstige psychiatrische problematieken die zich kunnen uiten in moeilijk voorspelbare agressie-incidenten.

Voor al die gedetineerden en geïnterneerden wordt gewerkt met een handelingsplan zodat het betrokken personeel goed weet op welke signalen het moet letten en wat de *do's en don'ts* zijn bij die personen. Ondanks die maatregelen is het niet mogelijk om alle gedrag correct te voorspellen. De onvoorspelbaarheid maakt ook vaak deel uit van het ziektebeeld.

Na de incidenten heeft een debriefing met het personeel plaatsgevonden. Op basis daarvan wordt bekeken of meer verfijningen van de handelingsplannen of bijkomende afspraken nodig zijn. De lokale directie is daarmee bezig en de geformuleerde aandachtspunten worden momenteel onderzocht.

Er wordt vooralsnog beoogd om vier bijkomende FPC's te realiseren. Tegen de selectiebeslissing van de consortia voor de realisatie van de FPC's in Paifve en Waver werd een procedure ingesteld bij de Raad van State. Recent heeft de Raad van State die procedure in het voordeel van de overheid beslecht. De werkzaamheden waarvoor de Regie der Gebouwen *in the lead* is voor het voortzetten van de gunningsprocedure, zijn momenteel lopende.

Voor de FPC's van Aalst en Oostende lopen gesprekken met het oog op de verwerving van terreinen.

08.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik denk dat we het er allebei over eens zijn dat dit werkelijk onaanvaardbare feiten zijn. Helaas komen ze met de regelmaat van de klok terug in de gevangenis van Merksplas. Ik vind het bijzonder bewonderenswaardig dat cipiers nog in die gevangenis willen blijven werken en geen overplaatsing naar een andere gevangenis aanvragen of een andere job zoeken. Daarvoor krijgen ze mijn absolute waardering.

U zei dat de aandachtspunten nog moeten worden onderzocht. Ze zijn opgelijst en er zal verder worden nagegaan welke maatregelen nodig zijn. Het verwondert me toch dat daarnaar nog onderzoek moet gebeuren, aangezien gewelddadige incidenten zeer regelmatig voorkomen in de gevangenis van Merksplas. Ik dring er dan ook werkelijk op aan dat op korte termijn structurele oplossingen worden uitgerold en structurele werken worden uitgevoerd.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

09 Samengevoegde vragen van
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het cellencomplex Poelaert van het Brusselse Justitiepaleis" (56019624C)
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het rapport v.h. NPM en het Comité P over het cellencomplex Portalis in het Brusselse Justitiepaleis" (56019625C)
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het bezoekrapport van het FIRM over de detentieomstandigheden in de Portaliscellen" (56019991C)
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het bezoekrapport van het NPM over het cellencomplex Poelaert" (56019992C)
09 Questions jointes de
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le complexe cellulaire Poelaert au Palais de Justice de Bruxelles" (56019624C)
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport du MNP et du Comité P sur les cellules Portalis au Palais de Justice de Bruxelles" (56019625C)
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport de visite de l'IFDH sur les conditions de détention dans les cellules Portalis" (56019991C)
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport de visite du MNP concernant les cellules Poelaert" (56019992C)

09.01 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar mijn ingediende teksten.

Het Nationaal Preventiemechanisme tegen onmenselijke behandeling in detentie samen met het Comité P hebben in september 2026 een bezoekrapport gepubliceerd betreffende het cellencomplex Poelaert van het Gerechtsgebouw van Brussel. Hier worden elke werkdag 80 tot 150 personen opgevangen. Het resultaat is weinig rooskleurig en er werden maar liefst 11 aanbevelingen geformuleerd betreffende de materiële opsluitingsomstandigheden m.b.t. de infrastructuur en de brandnormen, betreffende de organisatie van de opvang van de van hun vrijheid beroofde personen/gedetineerden m.b.t. de procedures en processen, het personeelskader en de externe partners, betreffende de behandeling van de van hun vrijheid beroofde personen/gedetineerden m.b.t. de eerbiediging van de rechten (water en maaltijden en medische bijstand) en kwetsbare personen en betreffende het register van de vrijheidsberovingen.

Wat is het antwoord van de minister op de vaststellingen dat de huidige omstandigheden niet beantwoorden aan de normen die moeten worden gerespecteerd wanneer personen van hun vrijheid worden beroofd?

Welke initiatieven gaat de minister nemen om een antwoord te bieden op de 11 aanbevelingen die in dit rapport worden geformuleerd? Graag een gedetailleerd overzicht.

Kan de minister hier een timing geven en is er bereidheid de nodige financiële middelen vrij te maken?

Het bezoekrapport van het Nationaal Preventiemechanisme samen met het Comité P over het cellencomplex Portalis van het gerechtsgebouw Brussel is weinig rooskleurig en geeft aanleiding tot maar liefst 24 duidelijke aanbevelingen. De voornaamste vaststellingen hebben betrekking op de materiële opsluitingsomstandigheden binnen het cellencomplex en op hun gevolgen voor de veiligheid, hygiëne en het welzijn van de opgesloten personen en het toezichthoudend personeel. Zo zijn er zeer kritische vaststellingen betreffende de organisatie van de opvang van de van hun vrijheid beroofde personen (personeel en middelen, interne richtlijnen en kennis en opleiding van het personeel), betreffende de materiële opsluitingsomstandigheden (cellen, hygiëne, verluchting, maaltijden, toegang tot sanitair) en betreffende de behandeling van de van hun vrijheid beroofde personen (toezicht, veiligheid, afnemen van verboden voorwerpen, dwang en toepassing van de rechten van de van hun vrijheid beroofde personen) alsook betreffende de registers van de vrijheidsberovingen.

Het eindresultaat is duidelijk: het cellencomplex Portalis is niet geschikt voor de opsluiting van personen die van hun vrijheid beroofd zijn.

Wat is het antwoord van de minister op de vaststellingen dat de huidige omstandigheden niet beantwoorden aan de normen die moeten worden gerespecteerd wanneer personen van hun vrijheid worden beroofd?

Welke initiatieven gaat de minister nemen om een antwoord te bieden op de 24 aanbevelingen die in dit rapport worden geformuleerd? Graag een gedetailleerd overzicht.

Hoeveel personeelsleden zijn er structureel toegewezen aan het toezicht van het cellencomplex? Is deze personeelsbezetting voldoende?

Kan de minister hier een timing geven en is er bereidheid de nodige financiële middelen vrij te maken?

09.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, ik heb kennisgenomen van de vaststellingen van het Nationaal Preventiemechanisme en het Comité P over het cellencomplex in het historisch Justitiepaleis in Brussel, in het zogenaamde Portalisgebouw. De aanbevelingen werden geanalyseerd door de federale politie, de FOD Justitie en de Regie der Gebouwen. Al in april 2025 werd een gezamenlijk actieplan opgesteld om mogelijke tekortkomingen op het vlak van infrastructuur, veiligheid, toezicht en detentieomstandigheden aan te pakken.

Om aan de aanbevelingen tegemoet te komen, dienen niet alleen de materiële detentieomstandigheden waar nodig te worden verbeterd, maar werden in 2025 in het belang van de arbeidsomstandigheden van het betrokken personeel ook al verschillende maatregelen uitgevoerd of door de bevoegde diensten opgestart. Het gaat onder meer om de installatie van vandalismebestendige verlichting, een herstelprogramma voor deuren, sloten en handgrepen en de uitbreiding van de camerabewaking in de hoekcellen en de circulatiegangen. Voor meer informatie over de actieplannen kan ik u doorverwijzen naar minister Matz, die bevoegd is voor het gebouwenbeheer.

De Regie der Gebouwen heeft, in samenwerking met de directie Buildings & Facilities van de FOD Justitie en de directie Logistiek van de federale politie, de plannen van aanpak uitgewerkt. Daarbij wordt ook bekeken hoe de cellencomplexen op termijn kunnen worden vernieuwd.

Mijn diensten geven op mijn aangeven ook de nodige aandacht aan de aanpak van de problematiek, in nauwe samenwerking met de betrokken partners, met als doel om het gebouwenpark van Justitie over het hele land te verbeteren. Daartoe lopen verschillende initiatieven, die hier ook al regelmatig onder de aandacht zijn gebracht.

09.03 **Marijke Dillen** (VB): Ik dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik noteer dat al in april 2025 een eerste plan van aanpak werd opgesteld. Dat is positief, want de gebreken zijn bijzonder ernstig. Wanneer we beide bezoekrapporten in detail lezen, moeten we vaststellen dat de situatie daar weinig rooskleurig is.

U kondigt een plan van aanpak aan. Ik zal ook minister Matz daarover ondervragen. Ik hoop alleen dat het plan op korte termijn wordt

gerealiseerd en niet op de lange baan wordt geschoven.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

10 Vraag van Steven Matheï aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De inwerkingtreding van de wetgeving over het gebruik van geluiddempers en nachtzichtrichtkijkers" (56019738C)
10 Question de Steven Matheï à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'entrée en vigueur de la législation sur l'usage de silencieux et de lunettes de visée nocturne" (56019738C)

10.01 **Steven Matheï** (cd&v): Mevrouw de minister, vorig jaar hebben we de wetgeving aangepast om het gebruik van geluiddempers en nachtrichtkijkers mogelijk te maken. Dat is een belangrijke wijziging, zeker voor de bestrijding van bijvoorbeeld de everzwijnenproblematiek, die in bepaalde delen van ons land de afgelopen maanden steeds erger wordt. Het aantal meldingen is dit jaar al verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. Dat veroorzaakt heel wat schade aan tuinen en gewassen, maar brengt ook de veiligheid in het gedrang.

Het wetsvoorstel is hier goedgekeurd, maar voordat de nieuwe regels in de praktijk op het terrein kunnen worden toegepast, zijn er nog een aantal stappen nodig, waaronder een koninklijk besluit. Wat is de stand van zaken van dat KB? Is er een concrete timing vooropgesteld? Komt er ook een informatiecampagne voor bijvoorbeeld wapenhandelaars, gouverneurs en politiediensten zodat zij op de hoogte zijn van de toepassing en de gevolgen van die wetgeving?

10.02 Minister **Annelies Verlinden**: Bij het opstellen van het KB tot uitvoering van de wet van 18 juli 2025 inzake het verwerven en gebruiken van geluiddempers en nachtzichtrichtkijkers is gebleken dat een aantal adviezen moest worden gevraagd, onder meer aan het College van procureurs-generaal en de Adviesraad voor wapens. Die adviezen werden intussen verkregen. Op vraag van de leden van de Adviesraad voor wapens werd het advies van het College van procureurs-generaal aan hen voorgelegd, samen met de aangepaste tekst van het ontwerp van KB.

De leden van de Adviesraad voor wapens bezorgden mij op 13 oktober jongstleden hun analyse. De administratie onderzoekt momenteel de opmerkingen en verzoeken tot aanpassing. Zodra het ontwerp is aangepast, kan het dossier ter goedkeuring aan de regering worden voorgelegd. Vervolgens moet het ontwerp voor advies worden voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Raad van State.

De erkende wapenhandelaars, de provinciegouverneurs, de politiediensten en de jachtorganisaties zijn goed op de hoogte van de praktische modaliteiten voor de registratie en het bezit van nachtzichtrichtkijkers en geluiddempers, aangezien zij of hun afgevaardigden ook in de Adviesraad voor wapens zetelen.

10.03 **Steven Matheï** (cd&v): Het is goed dat er werk wordt gemaakt van de laatste ontbrekende schakels zodat de problematiek op het terrein, onder andere die van de everzwijnen, goed kan worden aangepakt. We vragen dan ook om dat proces nauwlettend op te volgen en zo snel mogelijk af te ronden, zodat de resultaten zo snel mogelijk op het terrein zichtbaar worden.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

11 Question de Florence Reuter à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La modification des conditions de désignation des magistrats sociaux" (56019802C)
11 Vraag van Florence Reuter aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De wijziging van de voorwaarden voor de aanstelling van rechters in sociale zaken" (56019802C)

11.01 **Florence Reuter** (MR): Madame la ministre, les juridictions du travail reposent sur l'intervention conjointe de magistrats professionnels et de magistrats sociaux, afin d'assurer une représentation équilibrée des réalités du monde du travail, tant du côté des employeurs que de celui des travailleurs.

Aujourd'hui, les règles de désignation des juges et conseillers sociaux, prévues notamment par l'arrêté royal du 7 avril 1970, ne permettent pas la désignation de fonctionnaires dirigeants des pouvoirs locaux parmi les magistrats sociaux qui représentent les employeurs.

Cette situation interroge d'autant plus que, au sein des pouvoirs locaux, le personnel est aujourd'hui très majoritairement contractuel, en particulier en Région wallonne. Ces agents relèvent à la fois du droit du travail et de dispositions spécifiques

propres aux pouvoirs locaux. Les directeurs généraux des communes et des CPAS, légalement reconnus comme chefs du personnel, disposent dès lors d'une expertise directe et approfondie en matière de gestion des ressources humaines et de relations de travail.

Pourtant, ils ne peuvent aujourd'hui être désignés comme magistrats sociaux au sein des juridictions du travail. Plusieurs organisations représentatives plaident dès lors pour une modification de l'arrêté royal afin d'ajouter les fonctionnaires dirigeants des pouvoirs locaux parmi les catégories pouvant présenter des candidats.

Madame la ministre, quelle est votre analyse de cette situation et du manque de représentation spécifique des pouvoirs locaux au sein des juridictions du travail? Considérez-vous qu'une adaptation du cadre réglementaire serait de nature à renforcer la pertinence et la légitimité de la justice sociale dans les litiges impliquant les pouvoirs locaux? Enfin, des démarches ont-elles été entreprises ou envisagées, notamment en concertation avec le niveau fédéral, afin de faire évoluer les règles de désignation des magistrats sociaux dans ce sens?

11.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Madame Reuter, le tribunal du travail et, dans son prolongement, la cour du travail, reposent en effet, comme vous l'indiquiez, sur l'intervention commune de juges professionnels et de juges non professionnels. Le Code judiciaire prévoit que les juges sociaux nommés aux titres d'employeur, de travailleur ouvrier, de travailleur employé ou de travailleur indépendant sont présentés respectivement par les organisations représentatives d'employeurs, de travailleurs ouvriers, de travailleurs employés et de travailleurs indépendants.

Conformément à l'article 198 du Code judiciaire, les juges sociaux effectifs et suppléants sont nommés par le Roi sur proposition du ministre qui a le Travail dans ses attributions. Toutefois, les juges sociaux effectifs et suppléants proposés par des organisations de travailleurs indépendants sont nommés par le Roi sur proposition du ministre qui a les Classes moyennes dans ses attributions.

Une simple modification de l'article 2 de l'arrêté royal du 7 avril 1970 ne suffit par conséquent pas, étant donné que cette disposition reprend pour l'essentiel les dispositions du Code judiciaire.

Votre question porte plutôt sur l'interprétation de la notion d'employeur, ainsi que sur les conditions et les modalités selon lesquelles les candidats peuvent être présentés.

À cela s'ajoute le fait que la composition des tribunaux du travail et des cours du travail varie en fonction de la matière traitée. D'éventuelles modifications sur ce plan nécessitent dès lors une analyse et une concertation approfondies.

De plus, cette question ne relève pas exclusivement de ma compétence mais touche également aux compétences du ministre de l'Emploi et de la ministre des Classes moyennes.

11.03 **Florence Reuter** (MR): Merci, madame la ministre. Vous ne m'avez pas donné votre avis sur la question, si ce n'est que, effectivement, si j'ai bien compris votre réponse, il ne suffit pas de modifier l'arrêté royal pour permettre de désigner des directeurs généraux pour représenter les employeurs des institutions publiques, comme on le fait dans une commune par exemple, dans les pouvoirs locaux.

J'interrogerai alors également le ministre de l'Emploi et la ministre des Classes moyennes afin d'avoir une réponse complète.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions n° 56019806C de Mme Marijke Dillen, n° 56019905C de Mme Alexia Bertrand et n° 56019814C de Mme Julie Taton sont reportées.

12 Question de Khalil Aouasti à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les Belges coupables de violation du droit international en Israël" (56019822C)
12 Vraag van Khalil Aouasti aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De Belgen die het internationaal recht geschonden hebben in Israël" (56019822C)

12.01 **Khalil Aouasti** (PS): Madame la ministre, le 2 septembre 2025, votre gouvernement a décidé de faire usage de son droit d'injonction positive à l'égard du parquet fédéral afin que soient poursuivis de manière prioritaire les ressortissants belges ou les personnes résidant habituellement en Belgique et susceptibles d'avoir commis, en Israël ou dans les territoires palestiniens occupés, des violations graves du droit international humanitaire ou des infractions terroristes. Cette décision constituait un signal politique fort et apprécié.

Pourtant, selon les informations communiquées au Parlement en avril 2026, une seule enquête était alors en cours. Dans le même temps, plusieurs enquêtes journalistiques ont fait état de la présence d'au moins 406 ressortissants belges au sein de l'armée israélienne, tandis qu'aucun dispositif systématique de contrôle ou d'identification des retours en provenance de cette zone de conflit ne semblerait avoir été mis en place. Plus d'un an après l'adoption de cette injonction, il apparaît nécessaire d'évaluer sa mise en œuvre concrète ainsi que les moyens mobilisés pour en assurer l'effectivité, et pour traiter ces ressortissants de la même manière que seraient traitées toutes les autres personnes qui se rendraient dans des zones de conflit ou de guerre et se rendraient coupables de crimes de guerre ou de crimes contre l'humanité. Il n'y a aucune raison de les traiter différemment.

Madame la ministre, combien d'enquêtes ont-elles été ouvertes par le parquet fédéral depuis le 2 septembre 2025 dans le cadre de cette injonction positive? Combien de personnes font-elles actuellement l'objet d'investigations pour des faits susceptibles d'avoir été commis en Israël ou dans les territoires palestiniens occupés? Combien de signalements relatifs à de tels faits ont-ils été transmis au parquet fédéral par les services de renseignement, la police intégrée, l'Office des étrangers ou toute autre autorité publique?

Le gouvernement dispose-t-il aujourd'hui d'une estimation du nombre de ressortissants belges ou de résidents habituels en Belgique ayant servi au sein de l'armée israélienne? Un mécanisme de contrôle, d'identification et de screening de ces personnes revenant de cette zone de guerre a-t-il été mis en place? À défaut, pour quelles raisons? Enfin, combien de dossiers ont déjà été clôturés ou classés sans suite, et quels sont les principaux motifs ayant conduit à ces décisions?

12.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Monsieur Aouasti, le 30 septembre 2025, j'ai adressé une lettre au procureur fédéral afin d'entamer une concertation sur la poursuite des ressortissants belges ou des personnes résidant habituellement en Belgique suspectés d'avoir commis en Israël ou dans les territoires palestiniens occupés des violations graves du droit international humanitaire ou des infractions terroristes, et de m'assurer que des capacités suffisantes existent pour traiter ces enquêtes. Cette concertation a eu lieu en octobre 2025, au terme de laquelle j'ai demandé au parquet fédéral de réserver une attention particulière à ces dossiers en tenant compte des capacités disponibles.

Le 19 novembre 2025, en réponse à une question parlementaire relative à un accord du Conseil des ministres restreint du 2 septembre 2025, j'ai précisé que, de manière générale, le parquet général avait confirmé que tout fait relevant des juridictions belges en matière de droit international humanitaire et de terrorisme donnait systématiquement lieu à l'ouverture d'un dossier. C'est donc dans ce cadre que, depuis le 2 septembre 2025, 13 dossiers ont été ouverts.

Je peux encore confirmer que, pour autant que la présence de soldats israéliens sur le sol belge soit avérée et qu'il existe des indices suffisants relatifs à la commission de violations graves du droit international humanitaire, le parquet fédéral ouvrira une enquête.

Pour le reste, je rappelle que la conduite des enquêtes, l'appréciation des poursuites ainsi que le suivi des dossiers individuels relèvent de la compétence des autorités judiciaires et, lorsqu'il est compétent, du parquet fédéral.

Sur le plan policier, la police judiciaire fédérale de Bruxelles dispose d'une section spécialisée en droit international humanitaire qui assure une fonction de coordination nationale pour ce type de dossiers. Les enquêtes sont menées sous la direction du parquet fédéral. Plusieurs dossiers représentent souvent une grande complexité et nécessitent une coopération étroite avec de nombreux partenaires tant nationaux qu'internationaux.

Enfin, compte tenu du secret de l'enquête et de l'instruction, il ne m'est pas possible de communiquer des informations relatives à des dossiers individuels ou à des enquêtes en cours. Pour les données chiffrées, je vous invite à les solliciter au moyen d'une question écrite. Je vous remercie de votre attention.

12.03 **Khalil Aouasti** (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour les réponses. Effectivement, il y a des éléments qui relèvent de la compétence du parquet, singulièrement du parquet fédéral. J'entends que 13 dossiers ont été ouverts. Je n'entends pas qu'ils auraient fait l'objet d'une décision à ce jour, soit de classement sans suite, soit de poursuites ou que sais-je.

J'entends également que vous nous dites que c'est une attention particulière, en tenant compte des capacités disponibles. Cela me fait toujours peur, ce genre de phrase: "en tenant compte des

capacités disponibles", quand on sait quelles sont les missions du parquet fédéral, et comment celui-ci est aujourd'hui en souffrance pour simplement remplir ses missions récurrentes.

Il est question des crimes les plus graves dans l'échelle pénale: de crimes de guerre et de crimes contre l'humanité. J'ose espérer qu'il y a des capacités opérationnelles suffisantes pour poursuivre ces dossiers complexes qui, comme vous le dites, exigent une collaboration internationale.

J'aurais aimé savoir – c'est pour cela qu'on parle d'évaluation – quelles sont les capacités déployées à cet effet. Combien de membres du parquet fédéral travaillent-ils à ces enquêtes? Qu'est-ce que cela suppose, en réalité? Le fait de traiter 13 dossiers, est-ce trop par rapport aux capacités disponibles? Ou les capacités disponibles permettent-elles de les traiter? Comment remplir et comment faire en sorte que cette section spécialisée puisse œuvrer de manière importante? Sachant – cela nous a été indiqué hier par M. Van Leeuw –, que pour un voyage à l'étranger dans le cadre d'enquêtes internationales, ils reçoivent aujourd'hui des refus de l'Inspection des finances.

Lorsque je vous parlais d'évaluation, c'est tout cela que je voulais savoir, puisque ce sont ces services, justement, qui nécessitent des commissions rogatoires internationales, des voyages à l'étranger. Aujourd'hui, sur l'ensemble de ces éléments, je n'ai aucune réponse.

Je vous invite aussi à quand même faire attention, parce que si des ressortissants belges ayant servi dans une armée étrangère sont présents sur le territoire belge, cela doit faire l'objet d'un monitoring par la Sûreté de l'État au titre de la loi de principes, en raison notamment de phénomènes d'ingérence potentielle que l'on ne peut pas exclure à ce stade.

Je l'ai dit: il n'y a pas de raison de traiter ces personnes différemment de toutes les autres personnes qui se rendent dans des zones de conflits internationaux et que l'on *screene* à leur retour. Vous ne m'avez toujours pas parlé de *screening* au retour.

Mais je poserai la question écrite que vous me demandez, et je reviendrai probablement sur le sujet, parce que je pense que l'évaluation n'a toujours pas été faite.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Samengevoegde vragen van
- Maaike De Vreese aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De operationele slagkracht van de federale politie" (56019823C)
- Maaike De Vreese aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De structurele hervormingen bij de federale politie" (56019824C)
13 Questions jointes de
- Maaike De Vreese à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La capacité opérationnelle de la police fédérale" (56019823C)
- Maaike De Vreese à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les réformes structurelles au sein de la police fédérale" (56019824C)

13.01 **Maaike De Vreese** (N-VA): *Het regeerakkoord wil de verhouding tussen input en output bij de federale politie structureel verbeteren. Het versterken van de operationele slagkracht staat daarbij centraal. Ter verbetering van de operationele efficiëntie en het bekomen van een beter gecoördineerde en gespecialiseerde federale politie dient de huidige logge structuur te evolueren naar een efficiënter geheel met minder directies en overhead maar met een sterker midden- en basiskader. De kerntaken van de federale politie moesten beter aansluiten bij de bovenvermelde principes van subsidiariteit en outputgerichtheid.*

De voorstellen tot structurele hervormingen van de federale politie moeten die doelstellingen dienen. Wijzigingen aan de structuur van de federale politie moeten ook de geïntegreerde werking ten goede komen. Die is vandaag vaak onbestaande. Ook de samenwerking met de parketten moet erop vooruitgaan. Een objectieve werklastmeting moet zorgen dat de financiering gaat naar waar de impact en de caseload van de georganiseerde misdaad het zwaarste is. Dat kan ook worden vertaald in het governancemodel.

Daarom stel ik u deze vragen:
Op welk manier verbeteren de voorstellen tot structurele hervormingen van de federale politie de output en de operationele slagkracht van de federale politie?

Hoeveel directies zal de federale gerechtelijk politie in de toekomst minder tellen? Hoeveel overhead wordt hiermee weggesneden?

Welke capaciteitswinst valt er te noteren voor het

midden- en basiskader?

Hoe verbeteren de voorstellen de geïntegreerde werking? En de samenwerking met de parketten? Op welke manier houden de voorstellen rekening met de werklastmeting van de federale politie? Zowel financieel als qua governance?

Hoe passen de hervormingen in de kerntakenoefening en de nieuwe taakverdeling tussen de lokale en federale politie?

Welke inzichten uit de grondige doorlichting liggen aan de basis van de nieuwe structuur? Welke ziektes worden genezen?

In antwoord op mijn eerdere vraag deelde minister Quintin mee dat het verwachte verslag van de expertengroep voorstellen zou bevatten voor een nieuwe structuur van de federale politie, evenals een realisatietraject voor de implementatie ervan.

De expertengroep heeft dat verslag afgeleverd. Het zou navolgend worden besproken in de schoot van de ministerraad en kon, na goedkeuring, aanleiding geven tot wetgevende initiatieven.

De voorstellen moeten zorgen voor minder versnippering, minder bureaucratie, sterkere operationele diensten en een evenwichtiger inzet van middelen en managementcapaciteit. Een hervorming op papier is niet hetzelfde dan een operationele hervorming. Daarbij speelt het spanningsveld tussen het centraal en gedeconcentreerd niveau. Net als de responsabilisering. De verantwoordelijken moeten de hefbomen in handen hebben om hun doelstellingen te realiseren.

Het regeerakkoord bepaalde dat om de effectiviteit en efficiëntie van de federale politie te kunnen evalueren er een systeem van audits en verantwoording op basis van meetbare doelstellingen zou worden ingevoerd. Indien de gestelde doelstellingen niet worden bereikt, zou het mandaat van de verantwoordelijke mandataris niet worden verlengd.

Bij het begin van de legislatuur zou het kerntakendebat en de taakverdeling tussen de federale en lokale politie op scherp worden gesteld. Er zou een grondige doorlichting van de federale politie worden uitgevoerd om de output structureel te verbeteren. En er moest een objectieve werklastmeting worden uitgevoerd.

Daarom stel ik u deze vragen:

1. Welke voorstellen bevat het verslag voor de nieuwe structuur van de federale (gerechtelijke) politie?
2. Werd er voorafgaand politiek een kadermodel beslist? Waarom? Hoe ziet dat kader eruit?
3. Werd dit kadermodel en het verslag al besproken in de ministerraad? Wat zijn de volgende stappen?
4. Hoeveel (algemene) directies zal de federale (gerechtelijke) politie van de toekomst tellen? Welke zullen dat zijn en waarom? Op welke manier worden de doelstellingen van het regeerakkoord gehaald?
5. Hoe ziet de toekomstige organisatie van het gedeconcentreerd (gerechtelijk) niveau eruit?
6. Wat met de mandaatfuncties? Voor welke functies blijven die bestaan? Wat is daar de reden of verantwoording voor?
7. Hoe zullen de mandaat-en directiefuncties worden ingevuld en opengesteld? Zal iedereen kunnen postuleren? Hoe wordt de functie van de CG aangepast en ingevuld?

13.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw De Vreese, de huidige besprekingen over de toekomstige organisatie van de federale politie kaderen in de uitvoering van het regeerakkoord en in de ambitie om te komen tot een eenvoudigere en sterkere federale politie, met versterkte operationele capaciteiten, een duidelijke strategische aansturing en een gemoderniseerde ondersteuning van de operationele opdrachten. Dat sluit tevens aan bij de langetermijnvisie zoals opgenomen in het strategisch plan van de federale politie.

Naast het verhogen van de operationele slagkracht van de federale politie in het algemeen, hecht ik als minister van Justitie in die context uiteraard bijzonder belang aan de versterking van de gerechtelijke politie.

Een expertengroep onder voorzitterschap van de directeurs-generaal van de administratieve en technische secretariaten van Binnenlandse Zaken en Justitie heeft een voorstel uitgewerkt voor een toekomstige organisatiestructuur die deze krachtlijnen vertaalt. De structuur vormt momenteel een richtinggevend concept en werd in juli aan de regering toegelicht.

De voorgestelde hervorming wordt vertaald in wet- en regelgeving en zal later deze week verder worden besproken binnen de regering. Na de politieke besluitvorming zal men zich richten op de verdere concretisering en operationalisering van de hervorming op het terrein. Om die reden kan en zal ik vandaag nog geen definitief antwoord geven

op uw andere vragen.

De besprekingen moeten we eerst verder binnen de regering voeren. Ik ben uiteraard graag bereid om daar ook hier met u over te spreken zodra de verdere beslissingen politiek genomen zijn.

13.03 **Maaike De Vreese** (N-VA): Mevrouw de minister, ik heb eigenlijk geen antwoorden gekregen op mijn vragen. U hebt zelfs geen tipje van de sluier opgelicht, hoewel ik nochtans veel vragen heb gesteld. Ik denk dat ik u in totaal 14 vragen heb gesteld.

Ondertussen zijn de uitdagingen voor onze federale politie enorm, zeker ook voor de federale gerechtelijke politie. Denk bijvoorbeeld aan de georganiseerde criminaliteit, de drugscriminaliteit in Brussel, het brutale geweld bij de betogingen in Brussel, maar ook in Luik, de hybride dreigingen waarmee we worden geconfronteerd en de geopolitieke context, die eveneens een impact heeft op onze binnenlandse veiligheid.

Ik blijf dus op mijn honger. Ik ben heel benieuwd hoe we onze federale politie zullen hervormen en herstructureren. Ik weet ook niet wat de precieze timing daarvoor is.

Ik weet wel dat er binnen de politie al heel veel zaken worden besproken en dat er ook al een organigram en dergelijke voorligt. Voor het Parlement mag of kan blijkbaar echter nog geen enkel tipje van de sluier worden opgelicht. Dat vind ik jammer, want ook vanuit het Parlement denken we graag mee over de richting die we moeten uitgaan.

Er worden belangrijke beslissingen genomen over de toekomst van onze federale politie. Ook intern zorgt de onzekerheid over de verdere stappen voor heel wat ongerustheid binnen de federale politie. Ik zal hierover dus vragen blijven stellen en misschien ook wat vaker naar de commissie voor Justitie komen om de kwestie verder op te volgen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

14 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'interdiction définitive de détention d'animaux en cas de maltraitance animale" (56019854C)
14 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een definitief houdverbod voor dierenbeulen" (56019854C)

14.01 **François De Smet** (DéFI): *Bien que la protection animale ait été considérablement renforcée ces dernières années à travers le continent (notamment en France, en Belgique et en Espagne), la confiscation définitive reste une sanction judiciaire prononcée par un juge, et non un mécanisme automatique immédiat.*

En Belgique, cette mesure s'applique à travers deux grands mécanismes juridiques complémentaires: la confiscation en tant que sanction pénale, et le système de saisie administrative ou pénale avec décision de destination finale. Pour compléter la confiscation définitive, les tribunaux peuvent assortir souvent la condamnation d'une interdiction temporaire ou définitive de détenir de nouveaux animaux, évitant ainsi que le contrevenant ne remplace les animaux confisqués.

Récemment, le tribunal correctionnel de Nivelles a condamné une propriétaire à une amende de 20 000 euros pour des faits de maltraitance animale. Malgré sa condamnation, cette propriétaire pourra encore détenir quatre animaux. Cette décision a suscité une vive émotion parmi les associations de défense animale, lesquelles estiment que toute personne reconnue coupable de maltraitance animale se voit définitivement interdire de détenir des animaux.

Bien que le bien-être animal soit très largement une compétence régionale, le Code civil reconnaît les animaux comme des "êtres vivants doués de sensibilité" et l'article 7 bis alinéa 2 de la Constitution prévoit désormais que "dans l'exercice de leurs compétences respectives, l'État fédéral, les communautés et les régions veillent à la protection et au bien-être des animaux en tant qu'êtres sensibles."

En conséquence, madame la ministre peut-elle me faire savoir si ses services ont pris connaissance de ce jugement? Son appréciation quant à la consécration dans le Code pénal d'une interdiction de possession à vie automatique de détention d'animaux pour les propriétaires reconnus coupables de maltraitance animale, accompagnée d'une interdiction de restitution? Si elle entend prendre une initiative en ce sens en articulation avec les régions, compétentes pour une large part en matière de bien-être animal?

14.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Cher collègue De Smet, comme vous le soulignez vous-même, le bien-être animal relève la compétence des régions. Il appartient aux autorités

compétentes de se prononcer sur l'opportunité d'une interdiction automatique à vie de détenir des animaux pour les propriétaires condamnés pour maltraitance animale. Il ne m'appartient donc pas de prendre une initiative en ce sens.

14.03 **François De Smet** (DéFI): Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse, quoique un peu expéditive. Nous n'avons pas la même analyse. Nous pensons que le fédéral, en agissant sur le Code civil – puisque celui-ci reconnaît les animaux comme des êtres vivants doués de sensibilité –, a la capacité de prendre des mesures en ce sens. On va donc confronter nos points de vue et poser également la question au niveau régional.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

15 Samengevoegde vragen van
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het opstoken van rellen door extreemlinkse groeperingen" (56019870C)
- Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De rellen tijdens de studentenbetoging van 9 oktober" (56019903C)
- Jeroen Bergers aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Betogingen die uit de hand lopen" (56019921C)
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aanhoudende rellen en het vrijlaten van relschoppers" (56019942C)
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De gerechtelijke opvolging van de rellen in Brussel" (56019949C)
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De vrijlating van minderjarigen na de rellen van 9 oktober" (56020063C)
- Jeroen Bergers aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De tv-reeks F*ck you, flik" (56020139C)
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het manifestatieverbod" (56020279C)
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het geweld tegen de politie en F*ck you, flik" (56020272C)
15 Questions jointes de
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'incitation aux émeutes par des groupes d'extrême gauche" (56019870C)
- Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les émeutes lors de la manifestation des étudiants le 9 octobre" (56019903C)
- Jeroen Bergers à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les manifestations qui dégénèrent" (56019921C)
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les émeutes persistantes et la libération de fauteurs de troubles" (56019942C)
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le suivi judiciaire des émeutes à Bruxelles" (56019949C)
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La remise en liberté de mineurs après les émeutes du 9 octobre" (56020063C)
- Jeroen Bergers à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La série télévisée F*ck you, flik" (56020139C)
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'interdiction de manifester" (56020279C)
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La violence à l'encontre de la police et F*ck you, flik" (56020272C)

15.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, de golf van rellen en vernielingen die we de afgelopen weken hebben gezien, blijft aanhouden. We hebben het brutale geweld in Frankrijk gezien, waar zich eigenlijk dezelfde dynamiek voordoet als bij ons. Tienduizenden jongeren, meestal van allochtone origine – laten we daar absoluut niet flauw over doen – plunderen winkels, hand in hand met een door communisten en extreemlinks opgefokte meute. Ze vernielen alles wat op hun pad komt en slaagden er uiteindelijk zelfs in het prachtige stadhuis van Limoges te laten afbranden.

De vakbondsbetoging van 9 oktober in Brussel mondde eveneens – alweer – uit in brandstichtingen, vernielingen en geweld tegen de politie. Daarover gaat mijn eerste vraag. Volgens berichten in de media werden toen 16 minderjarigen door de politie opgepakt. Ze werden ter beschikking gesteld van het parket van Brussel. Voor drie van hen had de rechter een plaatsing in een gesloten jeugdinstelling gevraagd. Het gaat om een 16-jarige die al bekend was bij de jeugdrechtbank en die met maar liefst 7 molotovcocktails op zak werd betrapt. Een andere 16-jarige werd geïdentificeerd op basis van camerabeelden, nadat hij deelsteps in brand had gestoken op een brandstapel, zoals we die

tegenwoordig bij betogingen telkens zien. Een 14-jarige werd opgepakt omdat hij herhaaldelijk stenen en vuurwerkbommen naar de politie had gegooid.

Alle drie de jongeren werden echter gewoon vrijgelaten omdat er onvoldoende plaatsen in de jeugdinstellingen beschikbaar zijn. Dat probleem is al veel langer bekend: Ik citeer het parket: "Een gebrek aan beschikbare plaatsen mag nooit de werkelijke reden zijn voor een vrijlating. Doordat bestrafte jongeren moeten worden vrijgelaten, kunnen sommige minderjarigen een gevoel van straffeloosheid en almacht krijgen. Op die manier verliest Justitie aan geloofwaardigheid." Ik vind dat nog bijzonder voorzichtig uitgedrukt.

Het is niet de eerste keer dat dat probleem aan de oppervlakte komt. Al in december 2025 trok het Brusselse parket aan de alarmbel over het plaatsgebrek in jeugdinstellingen. In april werd opnieuw aan de alarmbel getrokken. Intussen is er blijkbaar niets veranderd.

Mevrouw de minister, toen ik u daar in april vragen over stelde, gaf u aan dat u die noodkreet weliswaar onderschreef, maar dat de creatie van bijkomende plaatsen volledig tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort. U hebt daarin gelijk, maar u weet ook dat er niets verandert als de bevoegdheid wordt doorgeschoven en dat de gevolgen uiteindelijk voor Justitie zijn. Het vertrouwen in Justitie wordt daardoor volledig stukgeslagen. Uiteindelijk weten we ook allemaal dat die 16-jarige over 2 jaar 18 is en bijna gegarandeerd in de reguliere strafketen terechtkomt.

Daarnaast zijn er de banden met extreemlinks. Uit onderzoek van de Franstalige omroep RTBF en uit verschillende getuigenissen blijkt dat Luikse scholieren de afgelopen weken onder druk werden gezet, onder meer via sociale media, om te gaan protesteren en rellen te veroorzaken. Uit dat onderzoek bleek onder meer dat groepen op sociale media waarin wordt opgeroepen om te rellen, onder andere in Luik, worden aangestuurd door beheerders die niet in Luik wonen en die prepaid simkaarten gebruiken om hun identiteit te verhullen. Daar zit dus wel degelijk een strategie achter.

Ook zien we tijdens die rellen telkens opnieuw zwartgeklede en gemaskerde figuren opduiken. De RTBF identificeerde daarbij minstens één volwassen persoon die zich voordeed als politieagent in burger, maar in werkelijkheid aanzette tot rellen. Die persoon heeft zelf ook brand gesticht en riep scholieren op hetzelfde te doen. De politie wijst er dan ook op dat het om meerdere personen gaat. Een politieagent verklaarde dat gekende onruststokers van andere manifestaties ook daar aan het werk waren.

Er is duidelijk sprake van infiltratie van extreemlinks in die betogingen. Dat weet iedereen ondertussen al jaren. Vorige week zei u nog dat het onderzoek liep, maar dat er voorlopig nog geen duidelijkheid was. De minister van Binnenlandse Zaken was gisteren echter zeer stellig en verklaarde dat er wel degelijk sprake is van banden met extreemlinks, antifa en dergelijke. Ik hoop dat u daar vandaag al wat meer duidelijkheid over kunt geven.

Ik zal mijn vragen zo veel mogelijk bundelen.

Ten eerste, kunt u een update geven van het aantal gerechtelijke en administratieve aanhoudingen sinds mijn vorige vraag? Ik ontvang graag een overzicht van alle dagen waarop we in dit land rellen hebben gezien.

Ten tweede, beschikt u ondertussen over cijfers over het aantal minderjarigen en meerderjarigen dat tijdens de rellen werd aangehouden? De vorige keer kon u daarop nog geen antwoord geven.

Ten derde, kunt u verduidelijken hoeveel personen tijdens de rellen werden aangehouden die eerder al bij andere manifestaties waren aangehouden?

Ten vierde, zijn er ondertussen volwassen personen geïdentificeerd die zich onder de scholieren mengen om onrust te stoken? Zo ja, om hoeveel personen gaat het en wat kunt u vertellen over hun achtergrond en beweegredenen?

Ten vijfde, hoe verloopt het onderzoek naar de beïnvloeding via sociale media en het aanstoken van rellen door extreemlinks?

Ten zesde, zijn er al personen effectief in de procedure van onmiddellijke verschijning ingeleid? Zo ja, over hoeveel personen gaat het en voor welke feiten? Zijn er ondertussen al veroordelingen uitgesproken?

Ten zevende, hadden alle aangehouden personen de Belgische nationaliteit? Zo niet, hoeveel personen hadden die nationaliteit niet en over welke nationaliteiten beschikten zij?

Ten achtste, hoeveel minderjarigen zijn er dit jaar al vrijgelaten wegens plaatsgebrek in gesloten jeugdinstellingen, nadat een jeugdrechter hen tot

plaatsing had veroordeeld?

Ten negende, hebt u daarover ondertussen al overleg gepleegd of een gesprek gehad met uw collega-ministers in de deelstaatregeringen? Ik heb u dat de vorige keer ook gevraagd.

Tot slot, plant u zelf nog initiatieven om ervoor te zorgen dat relschoppers niet langer gemakkelijk worden vrijgelaten wegens een gebrek aan plaatsen in de jeugdinstellingen?

Ik had ten slotte nog een vraag over de documentaireserie *F*ck you, flik*, die op VRT wordt uitgezonden. Ik betreur het enigszins dat mijn vraag over die documentaire aan deze reeks vragen werd gekoppeld, omdat we niet de indruk mogen wekken dat geweld tegen de politie iets is wat zich alleen tijdens die rellen voordoet of wat we de afgelopen weken hebben gezien. Als F*ck you, flik één ding duidelijk maakt, dan is het dat onze politieagenten dag in, dag uit met geweld te maken krijgen. Waartoe dat kan leiden, hebben we gezien met de moord op agent Nordine El Talbi. Voor die vragen verwijs ik naar mijn schriftelijke voorbereiding.

15.02 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, de collega heeft de situatie al goed geschetst.

Ook ik heb een zoveelste vraag ingediend over de groepen relmakers die voor de zoveelste keer geweld pleegden, politieagenten aanvielen en de openbare orde ernstig verstoorden. Mijn vraag ging over de rellen van 9 oktober 2026, maar intussen zijn we al een week verder en ook dit weekend hebben zich opnieuw rellen voorgedaan, met grote vernielingen tot gevolg.

Zoals de collega ook zei, lijkt het er inderdaad op dat het geweld vooraf werd en wordt voorbereid en aangestuurd vanuit links-extremistische netwerken die een uitvalsbasis vinden in onze hoofdstad, met name in de gemeente Sint-Gillis.

Mevrouw de minister, kunt u een stand van zaken geven over het aantal bestuurlijk of gerechtelijk aangehouden personen, het aantal geïdentificeerde verdachten en het aantal geopende gerechtelijke dossiers? Voor welke strafbare feiten werd er een onderzoek geopend?

Kunt u bevestigen dat er aanwijzingen zijn dat extremistische groeperingen, waaronder extreemlinkse of anarchistische netwerken en *black block*-groepen, bij de rellen betrokken waren? Wordt daarbij ook de mogelijke betrokkenheid van personen uit antifa-kringen in de hoofdstad onderzocht?

Welke richtlijnen gelden voor de parketten bij de vervolging van verdachten die tijdens manifestaties geweld plegen tegen politieagenten of aanzienlijke materiële schade veroorzaken? Wordt er prioritair ingezet op een snelle identificatie en vervolging van de daders en op een daadwerkelijke bestraffing?

Bent u van mening dat er dringend werk moet worden gemaakt van een betogingsverbod? Ik veronderstel van wel, aangezien het in het regeerakkoord staat, maar zult u ons zelf ook snel een initiatief voorleggen?

15.03 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, ik zal ook geen lange inleiding geven. Mijn collega's hebben dat al gedaan en ik verwijs dus naar mijn ingediende vragen.

Ik ben heel benieuwd naar de feitelijke antwoorden. Hoeveel mensen zijn er uiteindelijk aangehouden? Hoeveel minderjarigen en hoeveel meerderjarigen? Hoeveel gerechtelijke aanhoudingen en hoeveel administratieve aanhoudingen?

Wat het wetgevend werk betreft, vraag ik me af of de ouders van minderjarige relschoppers nu al aansprakelijk kunnen worden gesteld voor het geweld en de aangerichte schade. Is dat nu al mogelijk of moeten daarvoor wetten worden aangepast? Dat is een heel concrete vraag.

Mijn tweede vraag is dezelfde als die van mijn collega. Hoe zit het met het manifestatieverbod? Welk wetgevend werk moet daarvoor nog gebeuren? We hebben die vraag ook gesteld in de commissie voor Binnenlandse Zaken en werden doorverwezen naar deze commissie.

15.04 **François De Smet** (DéFI): *Madame la ministre, le dimanche 11 octobre, le parquet de Bruxelles a fait savoir que seize des dix-sept mineurs déférés après les violences commises en marge de la manifestation nationale du 9 octobre avaient été remis en liberté. Pour huit d'entre eux, le parquet avait requis un placement en IPPJ, et le juge de la jeunesse l'avait jugé nécessaire dans plusieurs cas. Parmi eux figurent un jeune de 16 ans interpellé à côté de sept cocktails Molotov prêts à l'emploi, et un jeune de 14 ans qui a lancé des pierres et des mortiers sur les forces de l'ordre.*

Selon le parquet, 283 jeunes francophones attendent une place en régime fermé, 44 attendent

une solution alternative, et certaines mesures de surveillance du Service de protection judiciaire ne pourront commencer qu'après plusieurs semaines. Le parquet appelle les décideurs à "restaurer spécifiquement la crédibilité de la justice des mineurs". Des syndicats de police, dont le NSPV, dénoncent une justice qui "laisse tomber" les policiers.

Le manque de places en régime fermé est connu depuis des années: selon Het Laatste Nieuws, la Flandre compte 332 places et la Fédération Wallonie-Bruxelles 245, alors que Bruxelles ne dispose d'aucune institution fermée propre. Quand une décision de placement prise par un juge ne peut pas être exécutée faute de capacité, c'est la crédibilité de l'ensemble de la chaîne pénale qui est atteinte, au-delà de la seule protection de la jeunesse. Cette situation appelle une concertation structurée entre l'État fédéral et les Communautés, par exemple au sein de la Conférence interministérielle Justice.

En conséquence, Mme la ministre peut-elle me faire savoir:

Si elle confirme les chiffres communiqués par le parquet de Bruxelles? Combien de décisions de placement prises par des juges de la jeunesse sont restées inexécutées en 2025 et depuis le début de 2026 faute de places?

Quels moyens humains supplémentaires, en magistrats et en personnel, ont été affectés aux sections Jeunesse des parquets, et en particulier à celle de Bruxelles, depuis le début de la législature?

Si elle entend saisir les ministres communautaires compétents, ou si elle compte le faire dans le cadre d'une conférence interministérielle, afin de convenir d'un plan de capacité et d'un mécanisme d'urgence pour l'exécution des décisions judiciaires?

15.05 Minister **Annelies Verlinden**: Er volgde een snelle een slagkrachtige gerechtelijke reactie op de gebeurtenissen in Luik en Brussel. In Luik werden tussen 1 en 17 oktober 58 gerechtelijke aanhoudingen geregistreerd die 24 meerderjarigen en 34 minderjarigen betroffen. Het parket hanteerde een nultolerantiebeleid, waarbij de dossiers over de meerderjarigen systematisch bij de onderzoeksrechter en die over de minderjarigen bij de jeugdrechter aanhangig werden gemaakt.

Er wordt ook nog verder onderzocht welke rol volwassenen die zich onder de studenten hebben gemengd, eventueel hebben gespeeld, en welke invloed bepaalde sociale netwerken mogelijk hebben gehad. Vanwege het geheim van het onderzoek kan ik in dit stadium geen verdere toelichting geven.

In Brussel werden acht meerderjarigen aangehouden en ter beschikking gesteld van het parket. Drie van hen werden in een snelrechtprocedure gedagvaard wegens gewapende weerspannigheid. Een van hen kreeg een bemiddeling in strafzaken opgelegd, met 75 uur dienstverlening. Vier anderen werden in afwachting van aanvullend onderzoek opnieuw in vrijheid gesteld.

Van die personen had slechts één gerechtelijke antecedenten. Het mag dus duidelijk zijn dat het openbaar ministerie zowel voor de rellen en het geweld in Luik als die in Brussel een nultolerantiebeleid hanteert. Elke gerechtelijke arrestatie krijgt een gerechtelijk gevolg.

S'agissant des mineurs, 11 placements ont été sollicités par le parquet, dont 8 n'ont pu être exécutés, faute de places disponibles en IPPJ. Dans les trois autres dossiers, le tribunal de la jeunesse n'a pas suivi les demandes de placement exprimées par le ministère public et a privilégié des mesures alternatives ou encore des conditions particulières adaptées à la situation des intéressés.

Concernant le profil des participants aux troubles, les services compétents constatent que plusieurs dynamiques se sont superposées. Ainsi, à côté des manifestants venus défendre les revendications à l'origine du rassemblement, des individus ont clairement cherché à instrumentaliser celui-ci pour commettre des actes de violence. La présence de personnes se réclamant de mouvances d'extrême gauche a également été constatée. Toutefois, leur implication éventuelle dans les faits de violences fait encore l'objet d'investigations.

Plus largement, les services de sécurité observent que certains groupes extrémistes cherchent à utiliser les manifestations autorisées pour diffuser leurs idées et accroître leur visibilité, sans que cela entraîne systématiquement des débordements.

Wat de nationaliteit van de opgepakte personen betreft, uit de cijfers blijkt dat de overgrote meerderheid de Belgische nationaliteit had. Van alle getelde aangehouden personen waren er 92 Belg. De overige geregistreerde nationaliteiten waren voornamelijk de Roemeense, Spaanse, Albanese, Nederlandse, Braziliaanse, Bulgaarse, Franse, Syrische en Afghaanse nationaliteit. Op

het moment waarop de cijfers werden medegedeeld, was voor 19 gevallen de nationaliteit nog niet definitief vastgesteld.

De gebeurtenissen brengen ook een breder probleem aan het licht, namelijk het structurele tekort aan plaatsen in de openbare instellingen voor jeugdbescherming. Sinds januari 2025 zijn 185 minderjarigen opnieuw in vrijheid gesteld, hoewel het parket om een plaatsing had verzocht. Bovendien zijn nog eens 102 minderjarigen in vrijheid gesteld, hoewel een jeugdrechter de plaatsing had bevolen. Dat is een zorgwekkende situatie, waarvan mijn collega's in de gemeenschappen goed op de hoogte zijn.

Ik wijs er ook op dat geweld tegen politieagenten, leden van de hulpdiensten en beschermde personen kordaat wordt aangepakt. Het College van procureurs-generaal beschrijft in zijn omzendbrieven hoe er passend en systematisch tegen dergelijke inbreuken moet worden opgetreden.

De wet van 18 januari 2024 voorzag overigens in zwaardere straffen voor bepaalde inbreuken ten aanzien van politieagenten of leden van de hulpdiensten tijdens de uitoefening van hun functie. Die lijn werd doorgetrokken in het nieuwe Strafwetboek waarin het begrip persoon met een maatschappelijke functie is opgenomen. Zulke personen genieten daardoor voortaan een sterkere strafrechtelijke bescherming. Geweld tegen die personen vormt een verzwarende omstandigheid, die tot zwaardere straffen kan leiden.

Tot slot zet de regering haar werkzaamheden voort om de strijd tegen collectief geweld tijdens betogingen op te voeren. Momenteel vindt overleg plaats met het College van procureurs-generaal om een nationale omzendbrief op te stellen die een eenvormige aanpak op het hele grondgebied waarborgt.

Het doel is duidelijk, namelijk zorgen voor een snelle en zichtbare reactie van justitie, het verbeteren van de identificatie van daders door de politie, het bevorderen van de schadeloosstelling en het bestrijden van elk gevoel van straffeloosheid.

Le droit de manifester est une liberté fondamentale. Toutefois, aucune revendication, quelle qu'elle soit, ne peut justifier des violences à l'encontre des personnes, des forces de l'ordre ou des biens publics et privés. La réponse de la Justice doit être ferme, cohérente et effective.

15.06 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, u bent geëindigd met "ferme, cohérente". Als de reactie vaniut Justitie een nationale omzendbrief is die een eenduidige aanpak op het hele grondgebied moet verzekeren, dan heb ik zeer weinig vertrouwen in die ferme aanpak van Justitie.

Wie denkt dat het tuig dat hier aan Brussel-Centraal steps in brand steekt, "All cops are bastards" in graffiti op gebouwen spuit en winkelruiten inslaat, morgen niet het stadhuis van Brussel in brand steekt als het daartoe de kans krijgt, dwaalt. Wat we de afgelopen weken en dagen in Frankrijk en ook in Italië zien, is telkens hetzelfde fenomeen: duizenden, tienduizenden allochtone jongeren die worden aangestookt door extreemlinks.

U hebt de nationaliteiten ook opgesomd. Dat vond ik bijzonder interessant. We hebben dat bij andere betogingen ook al gezien. Ik heb die gegevens ooit opgevraagd naar aanleiding van een betoging vorig jaar. Daarin doken ineens ook Italianen op. We moeten er geen doekjes om winden. Het gaat om extreemlinkse groeperingen die in heel Europa ageren. Ze gaan op zoek naar kansen om keet te schoppen en de boel af te breken. Ze maken daar ook gebruik van.

U zegt dat nog steeds wordt onderzocht of er sprake is van banden met extreemlinks of van extreemlinkse beïnvloeding. Eigenlijk zegt u iets anders dan de minister van Binnenlandse Zaken, want de minister van Binnenlandse Zaken heeft gisteren heel stellig verklaard dat er duidelijke aanwijzingen zijn voor beïnvloeding door extreemlinks. Mogelijk schendt de minister van Binnenlandse Zaken daarmee het geheim van het onderzoek, zoals u zegt.

Ik zou u aanraden om zelf eens te gaan kijken bij zo'n protest. Ga eens aan Brussel-Centraal staan wanneer ze daar steps in brand steken. Er wordt zogenaamd protest gevoerd, maar in werkelijkheid breken ze de boel af. Wat duikt daar op? Antifavlaggen en dezelfde gemaskerde individuen van wie we weten dat er Telegramgroepen bestaan waarin wordt opgeroepen om de politie aan te vallen. Wie alleen al naar de beelden kijkt, weet dat er sprake is van rellen die worden opgepookt door telkens dezelfde extreemlinkse daders.

Ik heb er zeer weinig vertrouwen in dat er iets zal veranderen. Ik denk dat we waarschijnlijk de eerste week na nieuwjaar opnieuw een afspraak hebben om hier de rellen te bespreken. De aanpak die u hier nu voorlegt, zal niets, werkelijk niets

veranderen.

15.07 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Ik hoop inderdaad dat het gerecht krachtdadig zal optreden. Zoals u zegt, is een nultolerantie echt wel nodig. Als er schade wordt berokkend, moet die uiteraard ook worden vergoed.

Gisteren hebben we in deze commissie een hoorzitting gehouden met de procureur des Konings en de procureur-generaal. Zij zagen wel degelijk een aantal instrumenten in het regeerakkoord waarmee ze hun werk op het terrein kunnen vergemakkelijken.

In die zin werken we volop en grondig aan een verbeterd snelrecht. We hebben een wetsvoorstel ingediend dat werd geamendeerd en opnieuw voor advies werd voorgelegd, inmiddels voor de tweede keer. Ik hoop dat we voor het einde van het jaar kunnen overgaan tot de stemming, zodat we die wetgeving al kunnen toepassen bij eventuele problemen met Nieuwjaar. Daarnaast kan het betogingsverbod als bijkomende straf gelden. Onze collega Sophie De Wit is ermee bezig om daarvoor wetgeving uit te werken die in de praktijk kan worden toegepast.

15.08 **Arthur Orlians** (Anders.): Dank u wel, mevrouw de minister, voor uw antwoord en voor de duidelijke cijfers.

Ik denk wel dat de mensen niet echt het gevoel hebben dat Justitie een nultolerantie hanteert. Dat komt uiteraard ook door het plaatsgebrek in de gevangenissen. Dat is absoluut mede een verantwoordelijkheid van de gemeenschappen en de deelstaten. Als mensen wegens plaatsgebrek moeten worden vrijgelaten, is er uiteraard geen gevoel van nultolerantie.

Het is een goede zaak als het parket of het gerecht vervolging instelt. Voor Justitie is het evenwel cruciaal dat dergelijke zaken binnen een redelijke termijn worden vervolgd en dat boetes snel worden opgelegd. Als dat pas vele maanden na de feiten gebeurt, ontstaat er wel degelijk een gevoel van straffeloosheid.

Wat het betogingsverbod betreft, heb ik begrepen dat er werk wordt gemaakt van wetgeving, los van de omzendbrief, als ik het goed begrijp.

Over de ouderlijke verantwoordelijkheid en op de vraag of ouders aansprakelijk kunnen worden gesteld voor schade die door minderjarigen wordt veroorzaakt, heb ik geen antwoord gehoord. Ik weet dus niet of daarvoor bijkomende wetgevende initiatieven nodig zijn. Ik zal die vraag een andere keer opnieuw stellen.

15.09 **François De Smet** (DéFI): Madame la ministre, je vous remercie de vos réponses.

Vous nous dites que rien ne confirme que des personnes d'extrême gauche soient impliquées. Ce n'est pas exactement ce que nous a répondu hier le ministre de l'Intérieur. Votre formulation est plus prudente que la sienne puisqu'il parlait d'une implication beaucoup plus claire. Nous verrons ce que l'enquête nous apporte, mais je relève déjà cette différence de sensibilités à ce propos au sein de l'exécutif.

Attention en effet aux instrumentalisations: différents groupes coexistent. Des jeunes sans histoire manifestent, mais leur message est complètement brouillé par les violences. Il y a sans doute des casseurs idéologiques qui cassent pour envoyer un message de nature politique. Et puis, il y a des pillards dépourvus de toute idéologie et qui sont de purs délinquants. Il importe dès lors d'éviter tout amalgame.

Enfin, le manque de places en IPPJ constitue un véritable problème. Hier, nous avons entendu le procureur du Roi de Bruxelles en commission. Il nous a indiqué être frustré d'avoir affaire à plusieurs ministres de la Justice et systèmes pénaux selon que l'on parle de majeurs ou de mineurs. Il a également lancé une pierre dans le jardin du monde politique pour demander que nous puissions travailler sur la tuyauterie. Donc, nous pouvons nous renvoyer la balle mutuellement autant de fois que nous le voulons, mais il convient peut-être aussi de nous demander si la défédéralisation de cette matière était l'idée du siècle. Je sais bien que cette question ne se posera pas sous ce gouvernement et cette majorité… En tout cas, elle devra se poser tôt ou tard.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

16 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het testweekend in de nieuwe gevangenis van Antwerpen" (56019938C)
16 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le week-end de test dans la nouvelle prison d'Anvers" (56019938C)

16.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, twee weekends geleden heeft een testweekend plaatsgevonden in de nieuwe gevangenis van

Antwerpen, waaraan magistraten, advocaten, medewerkers van Justitie en beleidsmakers hebben deelgenomen. Ze lieten zich een heel weekend opsluiten, alsof ze echte gedetineerden waren, om de procedures te testen, gebreken en tekortkomingen vast te stellen en die mee te delen aan de bevoegde medewerkers van Justitie die verantwoordelijk zijn voor die nieuwe gevangenis, en dat vooraleer de gevangenis, naar ik heb begrepen gefaseerd, zal worden geopend.

Kunt u wat meer toelichting geven bij de resultaten? Hebt u op dit ogenblik al een gedetailleerd overzicht van eventuele tekortkomingen en problemen die werden vastgesteld? Ik hoop natuurlijk dat die er niet zijn.

Ten tweede, hebben alle deelnemers aan het testweekend voldoende de mogelijkheid gekregen om hun ervaringen mee te delen en te laten evalueren door de bevoegde medewerkers van Justitie?

Ten derde, dienen er op grond van die vaststellingen nog dringende aanpassingen te gebeuren alvorens de nieuwe gevangenis effectief kan worden geopend? Zo ja, kunt u waarborgen dat die aanpassingen zullen worden uitgevoerd vóór de voorziene datum van 9 november?

Tot slot, ook de personeelsbezetting blijft een aanzienlijk probleem. Werden er inmiddels voldoende penitentiair beambten aangeworven om die nieuwe gevangenis veilig en volledig operationeel te laten functioneren? Hoeveel vacatures staan er op dit ogenblik nog open?

16.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, ik kan u alvast meegeven dat het weekend in het algemeen goed is verlopen. Een overzicht van alle resultaten is evenwel nog niet beschikbaar. De lokale equipe verwerkt momenteel alle informatie en bekijkt welke bijsturingen eventueel nog nodig zijn.

Ik verduidelijk graag dat er begin september ook al een eerste testweekend heeft plaatsgevonden voor het eigen personeel van de gevangenis. Ook daaruit is al informatie voortgekomen. Er zal eveneens een evaluatieoverleg worden ingepland met het consortium van private partners die hebben ingestaan voor de bouw en zullen instaan voor het onderhoud.

Uiteraard werd gevraagd om het evaluatieformulier in te vullen. Dat is immers het hele doel van zo'n testweekend. De evaluatie ging over de infrastructuur, de werking, de procedures en de activiteiten. De lokale equipe neemt die nu grondig door, samen met de bevoegde diensten van de FOD.

Zoals ik al meldde, vond begin september een eerste testweekend plaats. Daaruit zijn al vragen tot aanpassingen voortgekomen. Die worden momenteel behandeld en zouden tegen de komst van de eerste gedetineerden moeten zijn afgerond.

Wat de aspecten betreft die mogelijk pas later kunnen worden aangepast, gaat het in elk geval niet om noodzakelijke aanpassingen die de opening zouden kunnen tegenhouden. De ervaringen tijdens het recente tweede testweekend van 10 en 11 oktober hebben dat ook al bevestigd.

16.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik ben blij te horen dat beide testweekends goed zijn verlopen. De resultaten zijn nog niet beschikbaar en u zegt dat die op dit ogenblik grondig worden doorgenomen door de bevoegde equipes. Tegen wanneer mogen we die verwachten?

Ik heb genoteerd dat er geen noodzakelijke werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd die een eventuele opening op 9 november zouden kunnen verhinderen.

Tot slot, ik heb geen antwoord gekregen op mijn vierde vraag, toch niet onbelangrijk in het kader van de opening, in verband met de personeelsbezetting.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

17 Interpellatie van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De oprichting van een drugsfonds" (56000317I)
17 Interpellation de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La création d'un fonds drogues" (56000317I)

17.01 **Marijke Dillen** (VB): *Het bedrag aan in beslag genomen misdaadgeld ligt veel hoger dan een paar jaar geleden en dit dankzij de bewustwording bij Justitie en Politie dat criminelen moeten worden gepakt waar het écht pijn doet, in hun portefeuille.*

Uit cijfers blijkt dat waar de schatkist in 2021 nog slechts 28 miljoen euro aan misdaadgeld ontving, dit bedrag in 2025 is opgelopen tot ruim 95 miljoen euro en de teller tussen januari en augustus 2026 staat op 64,3 miljoen euro. In 4 jaar tijd gaat het om

een stijging met 236 procent. Deze cijfers hebben betrekking op definitieve veroordelingen waarbij de gelden verbeurd werden verklaard.

Volgens de directeur van het COIV staat er nog veel meer misdaadgeld op de rekening bij het COIV maar dit betreft strafzaken die nog niet zijn afgerond en waarbij het risico bestaat dat deze gelden moeten worden teruggegeven wanneer de onderzoeksrechter iemand schrapt als verdachte of de verdachte wordt vrijgesproken. Vandaag verdwijnen deze gelden in de algemene middelen wat niet de bedoeling mag zijn.

Het is nu belangrijk ervoor te zorgen dat deze middelen opnieuw kunnen worden geïnvesteerd in de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

Al jarenlang wordt er vanuit diverse hoek gepleit voor de oprichting van een Drugsfonds waarmee een systeem wordt uitgewerkt ter versterking van een rechtstreekse financiering van Justitie en Politie met de opbrengsten van verbeurdverklaarde vermogens. Ik verwijs hierbij o.m. naar de mercuriales van verschillende procureurs-generaal, naar het pleidooi van Frédéric Van Leeuw in zijn toenmalige hoedanigheid van federaal procureur, die hierbij ook aandacht vroeg voor de opleiding van gespecialiseerde profielen bij de federale gerechtelijke politie. Ook procureur Moinil heeft een pleidooi gehouden voor de investering van deze middelen in Politie en Justitie.

Hoelang moet het nog duren vooraleer al deze eensgezinde pleidooien beantwoord worden door de minister en deze regering? Tot op heden blijft de definitieve wettelijke verankering niet gerealiseerd ondanks de aankondiging van de federale regering hiervan werk te maken en te zorgen voor een duurzame wettelijke verankering. De opbrengsten van een beter beheer van criminele vermogens moeten opnieuw kunnen worden geïnvesteerd in Politie en Justitie om met nog meer slagkracht de strijd tegen de georganiseerde misdaad te kunnen realiseren. Het vraagt van alle partijen alleen de moed om hiervan ook daadwerkelijk werk te maken.

Het Vlaams Belang heeft reeds een wetsvoorstel ingediend tot oprichting van een Drugsfonds.

Wanneer gaat de minister eindelijk werk maken van de oprichting van een federaal Drugfonds? Zijn er al voorbereidende initiatieven genomen? Wat is de stand van zaken? Is er een concrete timing? Bestaat er eensgezindheid binnen de regering over de oprichting van dit Drugfonds en in het bijzonder over het gegeven dat de middelen die dankzij de doorgedreven inspanningen van Politie en Justitie opnieuw integraal dienen te worden geïnvesteerd in de versterking van Politie en Justitie? Zijn de ministers van Financiën en Begroting hiertoe bereid?

Is de minister bereid jaarlijks een transparant overzicht te geven over hoeveel verbeurdverklaard crimineel vermogen opnieuw wordt geïnvesteerd in de strijd tegen de georganiseerde misdaad in het algemeen en de drugscriminaliteit in het bijzonder?

17.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, samen met collega Quintin heb ik op basis van een eerste concept van het nationaal drugscommissariaat een voorstel uitgewerkt voor het zogenaamde drugsfonds. Aangezien hierover tot op heden nog geen politieke beslissing binnen de regering is genomen, kan ik daarover nog geen verdere details geven. U weet dat ik er van bij de aanvang van mijn mandaat voor heb gepleit om voldoende middelen te investeren in onze binnenlandse veiligheid, justitie en politie. De strijd tegen georganiseerde misdaad is bijzonder complex wegens het grensoverschrijdende, ruwe en gelaagde karakter van die criminaliteit.

Als er onvoldoende mensen en middelen beschikbaar zijn voor die strijd, wordt het echter een schier onmogelijke opdracht. Om het programma ‘Kraken van het criminele verdienmodel’, wind in de zeilen te geven, is het herinvesteren van het afgenomen criminele vermogen in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit een belangrijke troef. Met die bijkomende middelen zouden we de veiligheidsketen kunnen versterken en het criminele verdienmodel verder kunnen ontwrichten.

We zetten daarom de besprekingen over het drugsfonds binnen de regering voort. Ik zal dit met u kunnen bespreken zodra daarover meer duidelijkheid bestaat.

17.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, het zal u niet verwonderen dat ik zeg dat uw antwoord mij ontgoochelt. U zegt dat er binnen de regering nog geen politieke beslissing is genomen. Ik kan me toch moeilijk voorstellen dat er één partij is die daartegen kan zijn. Tijdens de vorige legislatuur hebben talrijke instanties erop aangedrongen om dit te doen, onder meer het toenmalige College van procureurs-generaal, toch een bijzonder belangrijke partner in deze discussie.

De bedragen aan in beslag genomen en

verbeurdverklaard misdaadgeld zijn aanzienlijk gestegen. Terecht stellen Justitie en politie dat criminelen moeten worden geraakt waar ze het voelen, namelijk in hun portefeuille. Ik dring er dan ook op aan, mevrouw de minister, om uw collega's binnen de regering ervan te overtuigen hier heel snel werk van te maken. Dankzij de inspanningen van politie en Justitie worden steeds grotere bedragen verbeurdverklaard. Gelukkig kunnen die middelen zo opnieuw worden geïnvesteerd in Justitie en politie. Bijkomende middelen zullen altijd welkom zijn voor die twee departementen, mevrouw de minister. Daarmee zult u het met mij wel eens zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik dien dan ook een motie in tot besluit.

Moties
Motions

De **voorzitter**:

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen
en het antwoord van de minister van Justitie, belast met de Noordzee,
- overwegende dat de schatkist in 2025 tot ruim 95 miljoen euro aan misdaadgeld in ontvangst nam en de teller tussen januari en augustus 2026 op 64,3 miljoen euro staat;
- overwegende dat dit in 4 jaar tijd gaat om een stijging met 236 %;
- overwegende dat vandaag de dag deze gelden verdwijnen in de algemene middelen, wat niet de bedoeling mag zijn;
- overwegende dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat deze middelen opnieuw kunnen worden geïnvesteerd in de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit;
- overwegende dat er al jarenlang vanuit diverse hoeken wordt gepleit voor de oprichting van een drugsfonds waarmee een systeem wordt uitgewerkt ter versterking van een rechtstreekse financiering van Justitie en politie met de opbrengsten van verbeurdverklaarde vermogens,
vraagt de regering
per kerende over te gaan tot de oprichting van een drugsfonds waarbij de opbrengst van de verbeurdverklaarde vermogens rechtstreeks kunnen worden aangewend ter financiering van Justitie en politie."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Marijke Dillen
et la réponse de la ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord,
- considérant que le Trésor a perçu en 2025 jusqu'à plus de 95 millions d'euros d'avoirs criminels et que ce montant a atteint 64,3 millions d'euros entre janvier et août 2026;
- considérant qu'il s'agit en l'occurrence d'une augmentation de 236 % en 4 ans;
- considérant qu'à l'heure actuelle, ces avoirs sont engloutis dans les moyens généraux, ce qui ne doit pas être l'objectif;
- considérant qu'il importe que ces moyens puissent être réinvestis dans la lutte contre la criminalité organisée;
- considérant que diverses voix plaident depuis plusieurs années déjà pour la création d'un "fonds drogues", permettant l'élaboration d'un système visant à renforcer un financement direct de la Justice et de la police grâce aux recettes d'avoirs confisqués,
demande au gouvernement
de procéder sans délai à la création d'un "fonds drogues" pour que les recettes des avoirs confisqués puissent être directement consacrées au financement de la Justice et de la police."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Steven Matheï.
Une motion pure et simple a été déposée par M. Steven Matheï.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

18 Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le traitement des demandes de constat de non-respect des jugements d'hébergement" (56019986C)
18 Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De verzoeken om vaststelling van de niet-naleving van het vonnis over het verblijfsrecht" (56019986C)

18.01 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, j'ai été interpellée concernant l'accueil non uniforme réservé à des mères qui

souhaitent signaler à la police des situations dans lesquelles le père, bénéficiant de périodes d'hébergement à la suite d'une décision judiciaire, ne se présente pas pour venir chercher les enfants. Les mères concernées se rendent alors au commissariat afin de documenter le non-respect du jugement d'hébergement et de disposer d'une trace officielle qui pourra, le cas échéant, étayer un futur dossier devant le juge de la famille. Or, il m'est rapporté que l'accueil réservé à cette démarche n'est pas identique selon l'agent rencontré.

Dans certains cas, la mère obtient une fiche d'information, mais se voit refuser d'autres démarches telles qu'un constat officiel ou l'enregistrement d'une plainte. D'autres essuient un refus lorsqu'elles souhaitent effectuer cette démarche, malgré une prise de rendez-vous préalable. Il m'est également rapporté des difficultés concernant l'accès à une preuve de la démarche entreprise, sous la forme d'une copie complète de la fiche d'information. Il serait même parfois demandé aux femmes concernées de passer par leur avocat pour pouvoir en obtenir une copie. Ces incertitudes génèrent de l'inquiétude et du stress dans des situations familiales qui en comportent déjà beaucoup. Les faits qui me sont rapportés concernent un commissariat de la zone de police Midi, mais je souhaiterais obtenir des clarifications plus générales, car il est possible qu'il ne s'agisse pas de cas isolés.

Madame la ministre, quelle est la procédure précise permettant aux parents concernés par ces situations de faire constater le non-respect d'un jugement relatif à l'hébergement des enfants? La police est-elle tenue de dresser un procès-verbal ou un autre document à la demande de toute personne souhaitant faire constater une telle difficulté? Existe-t-il des directives ou des instructions émanant notamment du parquet ou d'autres autorités à destination des commissariats concernant l'accueil et le traitement des demandes de constat de non-respect de jugements d'hébergement? Si oui, quelles sont-elles? Enfin, quelles sont les règles applicables à la délivrance d'une copie de la fiche d'information ou de tout autre document pouvant constituer une preuve de la démarche effectuée par le parent concerné?

18.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Madame Hugon Lecharlier, contrairement à la non-présentation d'enfants, qui vise l'hypothèse où l'enfant n'est pas confié à celui qui a le droit d'en exercer l'hébergement et qui constitue une infraction pénale, il importe de préciser que le fait pour un parent de ne pas exercer son droit à l'hébergement et, notamment, de ne pas se présenter chez l'autre parent pour venir chercher l'enfant, ne constitue pas une infraction pénale. Il n'y a donc pas lieu de rédiger un procès-verbal de ce chef. S'il arrive qu'un parent insiste pour que la police dresse néanmoins un procès-verbal en ce cas, ce parent tente en réalité de se constituer un sien dossier à l'appui d'une procédure civile à introduire ou déjà mue devant le tribunal de la famille. Or, le Code judiciaire met déjà spécialement à sa disposition des moyens de preuve civils à cette fin. Le parent concerné pourra ainsi démontrer que l'autre parent n'exerce pas son droit d'hébergement par le dépôt de mails, de sms, d'attestations, de témoins, etc., en sorte que la rédaction d'un procès-verbal en cas de non-exercice de son droit à l'hébergement ne repose donc non seulement sur aucune base légale, mais pourrait en outre constituer un détournement et une instrumentalisation de la procédure pénale. La charge administrative qui en découlerait pour les services de police serait, de surcroît, non négligeable à l'heure où l'on entend précisément permettre à ces derniers de se recentrer sur leurs missions essentielles.

Les fiches d'information établies par les services de police constituent des documents internes destinés au traitement policier et judiciaires d'informations recueillies et ne sont, en principe, pas destinées à être remises directement aux personnes concernées, à l'instar des procès-verbaux. Les fiches d'information ne renseignent que des faits susceptibles de constituer ou de révéler des infractions pénales. Si de tels faits sont mentionnés dans des fiches d'information et intéressent un dossier civil, le ministère public siégeant près le tribunal de la famille peut, le cas échéant, en prendre connaissance. Il communiquera en ce cas les renseignements pertinents à cette juridiction dans le cadre de l'avis qu'il sera conduit à lui déposer. Je vous remercie de votre attention.

18.03 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): Je ne conteste pas du tout qu'il ne s'agisse pas ici d'une infraction pénale. Vous me dites que d'autres moyens de preuves sont déjà à disposition, vous citez un dépôt de mail ou de SMS.

Si j'ai bien compris votre réponse, il n'est pas possible de faire constater le non-respect d'un jugement d'hébergement, dans ce sens-là, par la police. Alors, il faut peut-être demander au commissariat que cette information soit communiquée aux femmes qui s'adressent à eux.

Selon ce qui m'est rapporté, il y a visiblement une incompréhension du refus de la police d'enregistrer

ou de prendre une trace de ce non-respect du jugement d'hébergement. Il est manifestement nécessaire d'expliquer ce que vous venez de me dire pour qu'elles ne se retrouvent pas dans l'incompréhension par rapport à l'accueil qui est donné à leur demande.

J'imagine aussi qu'il peut y avoir des situations où, si le père ne se présente pas, il n'y a simplement pas d'autres moyens de preuves, mails ou SMS. Dans ce cas-là, il est possible que les personnes concernées souhaitent avoir quelque chose de probant en s'adressant à la police.

En tout cas, il serait bienvenu de permettre à la police de communiquer des informations plus précises sur les autres éléments qui peuvent être mis en avant devant les tribunaux, et le fait qu'il n'est pas possible d'accueillir de telles plaintes.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

19 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De zaak-Hanning en de bescherming van geheime informatie bij de Belgische inlichtingendiensten" (56019998C)
19 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'affaire Hanning et la protection des informations secrètes des services de renseignement belges" (56019998C)

19.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): *Mevrouw de minister, begin oktober werd in Duitsland August Hanning, voormalig hoofd van de buitenlandse inlichtingendienst BND, gearresteerd op verdenking van spionage en het doorspelen van staatsgeheimen. Hij zou jarenlang via een voormalige medewerker van de BND toegang hebben gekregen tot circa 2.000 vertrouwelijke documenten, die hij onder meer voor commerciële doeleinden zou hebben gebruikt en mogelijk aan buitenlandse inlichtingendiensten zou hebben doorgespeeld. Hanning ontkent de beschuldigingen en het gerechtelijk onderzoek loopt nog.*

Bijzonder verontrustend is dat dit jarenlang onopgemerkt zou zijn gebleven en dat de zaak pas aan het licht kwam door een huiszoeking in een ander gerechtelijk onderzoek. De affaire roept fundamentele vragen op over de interne veiligheid van inlichtingendiensten, de bescherming van geheime informatie en de controle op (voormalige) leidinggevenden. Een dergelijk informatielek kan bovendien het vertrouwen van buitenlandse partnerdiensten ernstig schaden.

Daarom heb ik de volgende vragen:

Welke lessen trekt u uit de Duitse zaak-Hanning voor de werking van onze eigen inlichtingendiensten? Zijn er naar aanleiding hiervan bijkomende controles of evaluaties gepland bij de VSSE?

Welke mechanismen bestaan vandaag om ongeoorloofde toegang tot en het lekken van geheime informatie, ook door hooggeplaatste medewerkers, tijdig op te sporen? Hoe wordt gecontroleerd of vertrouwelijke informatie na het vertrek van een medewerker niet langer toegankelijk is?

Welke regels gelden voor voormalige leidinggevenden van onze inlichtingendiensten die na hun vertrek commerciële adviesactiviteiten uitoefenen en contacten onderhouden met buitenlandse actoren? Bestaan daarvoor meldingsplichten, beperkingen of controles?

Acht u het bestaande toezicht, onder meer door het Comité I, voldoende om dergelijke praktijken tijdig op te sporen? Ziet u aanleiding om de regels of controlemechanismen op dit punt te versterken?

19.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Van Hecke, de Veiligheid van de Staat (VSSE) beschouwt de zaak-Hanning als bijzonder ernstig, gelet op de ten laste gelegde feiten. Inlichtingendiensten houden elkaar op de hoogte wanneer veiligheidsincidenten toegang tot documenten van de dienst mogelijk hebben gemaakt.

Wat de bestaande mechanismen bij de VSSE betreft, omvat veiligheid het beleid, het personeel, de fysieke beveiliging en informatiebescherming. Sinds de oprichting van een veiligheidspijler in 2021, die in 2025 werd omgevormd tot een volwaardige directie, heeft de VSSE haar beschermingscapaciteit op al die vlakken versterkt. Het interne risico wordt aangepakt via preventie, detectie en beperking van incidenten. Elk personeelslid van de VSSE moet over een veiligheidsmachtiging van het niveau ‘zeer geheim’ beschikken.

Op grond van het voorzorgsbeginsel moet het machtigingsproces iedereen uitsluiten die onvoldoende waarborgen biedt op het vlak van loyaliteit, integriteit en discretie. Nulrisico bestaat helaas niet, maar we proberen het risico zoveel mogelijk te beperken. De VSSE beschikt over

controlemechanismen die de circulatie van informatie beperken tot wie die informatie nodig heeft om zijn taken uit te voeren. Daartoe behoren ook toezichtsmaatregelen om specifieke risico's op te sporen, te beoordelen en zo nodig te beperken, bijvoorbeeld bij de ongerechtvaardigde raadpleging van geclassificeerde informatie of bij problematisch persoonlijk gedrag.

Na het vertrek bij de inlichtingendiensten gelden wettelijk geregelde onverenigbaarheden. Daarnaast voorziet de VSSE in begeleidende maatregelen voor personen die de dienst verlaten. Ze worden bewustgemaakt van het risico dat ze door een vijandige inlichtingendienst worden benaderd en ze worden herinnerd aan hun wettelijke verplichtingen inzake de geheimhouding van de geclassificeerde informatie die ze tijdens hun loopbaan bewaarden. Ze worden er ook van op de hoogte gebracht dat de VSSE systematisch een strafklacht indient bij elke niet-toegestane openbaarmaking van haar geclassificeerde gegevens.

Het Comité I kan al alle controles uitvoeren die het nodig acht, ook met betrekking tot de afhandeling van dergelijke veiligheidsincidenten.

19.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Dank u wel, mevrouw de minister. Het is inderdaad een zeer ernstige zaak, die ook gevolgen heeft voor de werking van andere inlichtingendiensten. Buitenlandse inlichtingendiensten die met de Duitse dienst samenwerken of hebben samengewerkt en informatie hebben uitgewisseld, zijn uiteraard bezorgd over wat er met die informatie gebeurt. Een goede informatie-uitwisseling en een goede informatiepositie zijn alleen mogelijk als we kunnen vertrouwen op de inlichtingen die van andere diensten komen.

Mijn vraag was zeker niet ingegeven door wantrouwen tegenover onze diensten of door de veronderstelling dat ze niet goed georganiseerd zouden zijn. Ik denk echter dat een dergelijk feit, waarbij het om een gewezen hoofd van een inlichtingendienst ging, ons ertoe moet aanzetten onze controlemechanismen nog eens goed in herinnering te brengen, grondig te controleren en te updaten. Als ze al goed zijn, dan is dat uiteraard positief, maar misschien kunnen we er lessen uit trekken en ze zo nodig nog wat aanscherpen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

20 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het advies van het Comité I over de uitbreiding van de bevoegdheden van onze inlichtingendiensten" (56019999C)
20 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'avis du Comité R sur l'extension des compétences de nos services de renseignement" (56019999C)

20.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): *Mevrouw de minister, op 24 april keurde de ministerraad een voorontwerp van wet goed dat de bevoegdheden van de VSSE en de ADIV aanzienlijk uitbreidt. Onze inlichtingendiensten zouden zich voortaan niet langer beperken tot het verzamelen en analyseren van informatie, maar ook zelf actief kunnen optreden om dreigingen te verstoren of te neutraliseren, bv. via sabotageacties.*

Die fundamentele verandering in hun rol vraagt om sterke, onafhankelijke controle. Het Comité I waarschuwde daarvoor uitdrukkelijk in zijn advies van 3 juni 2026. Het stelde onder meer vast dat het voorontwerp onvoldoende garanties biedt voor daadwerkelijk onafhankelijk toezicht op verstoringsoperaties. Voor bepaalde acties zouden de diensten immers zelf kunnen beslissen over de noodzaak ervan, zonder voorafgaande toestemming van een onafhankelijke instantie. Het Comité I dringt dan ook aan op een herziening van de voorgestelde procedure. Bovendien benadrukt het dat zijn technische en personele middelen en controle-instrumenten niet structureel zijn meegegroeid met de uitbreiding van de bevoegdheden van de inlichtingendiensten.

Daarom heb ik de volgende vragen:

Hoe beoordeelt u de kritische opmerkingen van het Comité I? Bent u bereid de procedure aan te passen zodat alle verstoringsacties, ongeacht of zij een strafbaar feit kunnen opleveren, in beginsel aan een voorafgaande, onafhankelijke en bindende controle worden onderworpen?

Beschikt het Comité I volgens u vandaag over voldoende personeel, budgettaire middelen en technische expertise voor zijn bestaande toezichtstaken? Is de bijkomende werklast van de nieuwe bevoegdheden voor het Comité I en de BIM-Commissie geraamd? Steunt u hun vraag – gericht aan het Parlement – tot versterking?

Het Comité I vraagt ook zijn onderzoeksbevoegdheden te versterken, onder meer via een ruimere rechtstreekse toegang tot gegevens van de diensten en de mogelijkheid om

proactief onderzoekshandelingen te verrichten. Zult u die aanbevelingen overnemen?

Welke concrete aanpassingen aan het wetsontwerp zal de regering doorvoeren om te garanderen dat de uitbreiding van de operationele bevoegdheden gepaard gaat met een evenredige versterking van de onafhankelijke en parlementaire controle?

20.02 Minister **Annelies Verlinden**: Dank u wel, collega Van Hecke. De diensten zijn aan de slag gegaan met de opmerkingen over het wetsontwerp. Het is inderdaad de bedoeling om meer voorafgaande goedkeuringen in te voeren. Het aangepaste ontwerp is nog niet gefinaliseerd.

De begroting van het Comité I wordt door de Kamer vastgesteld. Het komt dus in de eerste plaats aan het Parlement toe om te oordelen of de middelen volstaan.

Het Comité I heeft al sinds jaren rechtstreeks toegang tot de inlichtingendatabank van de Veiligheid van de Staat. Ik sta achter een sterk en onafhankelijk toezicht. De bevoegdheden van het Comité I zijn vandaag al zeer ruim en zullen in de nieuwe wet nog verder worden uitgebreid. Uiteraard zullen we met u over het ontwerp in gesprek gaan zodra de teksten gefinaliseerd en goedgekeurd zijn in de regering.

20.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Dank u wel, mevrouw de minister. Het is geen verrassing dat ik dat antwoord krijg. Uiteraard zullen we de teksten, zodra ze klaar zijn, grondig bespreken in deze commissie.

Er valt echter nog heel veel over te zeggen. Wanneer het Comité I controle moet uitoefenen, moet het ook over voldoende middelen beschikken. Zoals ik in mijn vraag al aangaf, is dat inderdaad een bevoegdheid van de Kamer. Wij zullen dus moeten beoordelen of een versterking nodig is. Maar die budgetten komen ook rechtstreeks vanuit de regering. Wanneer we vinden dat die diensten versterkt moeten worden, zullen Kamer en regering daarvoor samen de nodige inspanningen moeten leveren, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen.

Het Comité I is een belangrijk orgaan dat belangrijke controles uitvoert. Om de goede werking ervan te garanderen, is voldoende financiering absoluut noodzakelijk.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

21 Samengevoegde vragen van
- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De capaciteit van het ballistisch onderzoek" (56020005C)
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dringende nood aan de uitbreiding van het aantal ballistische experten bij het NICC" (56020075C)
21 Questions jointes de
- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les capacités de la recherche balistique" (56020005C)
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le besoin urgent d'augmenter le nombre d'experts en balistique au sein de l'INCC" (56020075C)

21.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, recent verscheen in de pers een uitgebreid artikel over het onderzoek naar ongewone sterfgevallen. Advocaat-generaal Patrick Boyen verklaarde dat er in Vlaanderen maar één ballistisch expert is, die alle schietincidenten moet onderzoeken.

In de commissie voor Justitie hebt u op 17 september 2025, in antwoord op een interpellatie van een collega, al meegedeeld dat er vier extra aanwervingen zouden komen bij de afdeling ballistiek van het NICC, drie gerechtsdeskundigen ballistiek en een laborant. Vanaf 2028 zouden daar nog twee deskundigen bij komen. We weten dat er vaak een capaciteitstekort is, vooral bij het NICC, dat ook belangrijke taken uitvoert.

Daarom heb ik een aantal concrete vragen.

Ten eerste, wat is de huidige situatie bij de dienst ballistiek van het NICC? Hoeveel rechtsdeskundigen ballistiek zijn er vandaag effectief in dienst?

Ten tweede, werden de aanwervingen die u in september 2025 aankondigde, ook effectief uitgevoerd? Is er daarna nog verloop geweest binnen dat personeelskader?

Ten derde, hoe groot is de achterstand bij de dienst ballistiek op dit moment? Als er vandaag een onderzoek wordt aangevraagd, wat is dan de doorlooptijd? Is die aanvaardbaar?

Ten vierde, moet de dienst structureel worden versterkt, bovenop alle aangekondigde

versterkingen, waaronder de twee extra deskundigen die er in 2028 zouden bijkomen?

21.02 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

Jaarlijks zijn er zo'n honderd onopgemerkte moorden in dit land, zo blijkt uit een recent artikel over onderzoeken naar ongewone sterfgevallen. Eén van de oorzaken is het ontoereikend aantal ballistische experten. Advocaat-Generaal Patrick Boyden verklaarde zo dat er slechts één ballistisch expert beschikbaar is die alle schietincidenten moet onderzoeken. Dit is absoluut ontoereikend. Dit is bijzonder zorgwekkend in een samenleving waarin het aantal schietincidenten helaas aanzienlijk blijft toenemen, zeker in Brussel. In antwoord op mijn interpellatie van 17 september 2025 over de noodkreet van de Brusselse Procureur antwoordde de minister "dat in het kader van de IDP Veiligheid voor het NICC een jaarlijkse versterking wordt voorzien van 478.000 euro vanaf 2025 specifiek voor de versterking van de afdeling Ballistiek van het NICC. Concreet zal het NICC deze middelen moeten inzetten zodat nog in 2025 vier extra personeelsleden worden gerekruteerd: drie gerechtsdeskundigen ballistiek en een laborant. Daarmee versterkt het NICC zijn kernactiviteiten: wapens, kogels en hulzen sneller te analyseren en dossierkoppelingen sneller te realiseren. Vanaf 2028 zal worden voorzien in een tweede fase met twee bijkomende deskundigen."

Welke initiatieven zijn er inmiddels genomen om deze aankondiging van september 2025 te realiseren en de capaciteit structureel te verhogen? Wat is de stand van zaken?

Klopt het bericht dat er in dit land slechts één ballistisch expert beschikbaar is voor alle schietincidenten? Gaat de minister bij hoogdringendheid een initiatief nemen om het aantal te verhogen? Dit is dringend nodig want wanneer deze informatie klopt roept dit ernstige vragen op over de capaciteit van de gerechtelijke expertise en over de snelheid waarmee ballistisch onderzoek kan worden uitgevoerd.

Het gebrek aan voldoende ballistische experten leidt onbetwist tot lange wachttijden voor ballistische onderzoeken. Klopt dit? Kan de minister hierover meer toelichting geven?

21.03 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Hecke, mevrouw Dillen, de heer Patrick Boyen verwijst naar de ballistische deskundigen die ter plaatse afstappen na een schietincident. Die opdrachten worden hoofdzakelijk door privédeskundigen uitgevoerd. Door pensioneringen en het stopzetten van activiteiten is ook bij hen een tekort ontstaan.

De afdeling ballistiek van het NICC werkt hoofdzakelijk in een laboratoriumomgeving. Men onderzoekt onder meer wapens, vergelijkt kogels en hulzen en maakt daarbij gebruik van de nationale ballistische gegevensbank.

De afdeling telt momenteel negentien medewerkers. Drie ballistische gerechtsdeskundigen zijn opgenomen in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen. Twee andere medewerkers ronden dit jaar hun opleiding af en worden naar verwachting voor het jaareinde in het register opgenomen. Nog vier anderen zijn in opleiding, van wie er twee recent zijn gestart. De opleiding tot ballistisch gerechtsdeskundige duurt twee tot drie jaar, maar ook deskundigen in opleiding assisteren al bij de voorbereiding van deskundigenrapporten. Daarnaast telt de afdeling zes analisten, twee technisch assistenten of laboranten, twee administratieve assistenten en een diensthoofd. De aangekondigde aanwervingen van drie ballistische gerechtsdeskundigen en een laborant zijn uitgevoerd. Sindsdien is niemand uit de afdeling vertrokken. Er staan momenteel geen vacatures open.

Ballistische gerechtsdeskundigen hebben een zeer gespecialiseerd profiel. Volledig opgeleide kandidaten zijn nauwelijks te vinden op de arbeidsmarkt. De pas aangeworven medewerkers krijgen daarom een opleiding binnen het NICC. Het duurt twee tot drie jaar voordat ze volledig zelfstandig kunnen werken.

Bij de vorige rapportering wachtten 625 dossiers op behandeling, waarvan 573 in het kader van het Brusselse Kanaalplan. De dienst werkt momenteel ongeveer evenveel dossiers af als er nieuwe binnenkomen. De achterstand groeit daardoor niet verder aan, maar de historische achterstand is nog niet weggewerkt.

De eerder gerapporteerde mediane doorlooptijd bedroeg ongeveer 150 dagen, gemeten vanaf de ontvangst van de stukken tot de verzending van het deskundigenverslag. Dat cijfer geeft geen vaste termijn voor een aanvraag die vandaag wordt ingediend. De duur hangt af van het gevraagde onderzoek en de prioriteit van het dossier. Het NICC bepaalt die prioriteiten in overleg met de magistratuur, zodat dringende en belangrijke

zaken voorrang krijgen.

De eerste prioriteit is om nieuwe medewerkers hun opleiding te laten afronden. Zodra ze volledig inzetbaar zijn, evalueren we het effect op de instroom, de doorlooptijden en de afbouw van de historische achterstand. Op basis daarvan beoordelen we of nog bijkomende medewerkers nodig zijn.

21.04 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Het is goed dat u een onderscheid maakt tussen de experten die bij het NICC werken en degenen die de afstappingen uitvoeren. Als ik het goed begrijp, bedoelt de heer Boyen met één ballistisch expert wellicht dat maar één expert ter plaatse de afstappingen doet. Dat is de persoon waarover hij sprak. Dat betekent dus dat momenteel één persoon de afstappingen doet voor het hele grondgebied. Dat is natuurlijk dramatisch.

Uit de cijfers blijkt weliswaar dat het NICC versterking heeft gekregen, maar de achterstand is opmerkelijk. Dat zult u zelf ook hebben vastgesteld toen u het ontwerpantwoord ontving. De doorlooptijd bedraagt 150 dagen. Ik kan me voorstellen dat bepaalde dossiers prioriteit krijgen en daardoor hopelijk wat sneller worden behandeld. Met zo'n historische achterstand kunnen echter belangrijke resultaten uitblijven die essentieel zijn voor een gerechtelijk of opsporingsonderzoek.

Daarnaast is ook de gerechtelijke achterstand een gegeven. Mensen zitten soms lange tijd in voorlopige hechtenis. Als een onderzoeksrechter een bepaald onderzoek heeft bevolen en vervolgens 150 dagen moet wachten op een expertiseverslag van een ballistisch expert, zal hij vaak dat verslag afwachten voordat hij bijvoorbeeld een beslissing neemt over de verdere aanhouding van een verdachte. Ook de raadkamer zal haar beslissing dan uitstellen. Dat heeft allemaal gevolgen voor de verdere afhandeling van een dossier. Hoe langer het duurt, hoe langer het ook duurt voordat een dossier voor een rechter ten gronde kan komen.

In die zin zijn dat straffe cijfers. Het moet dan ook een absolute prioriteit zijn om daarin verder te investeren. Laten we bovendien goed zorg dragen voor die experts, die ook op de privémarkt actief zijn en op wie we een beroep doen. Betaal hen ook goed, anders dreigen we ook hen op termijn te verliezen.

21.05 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u ook voor uw antwoord en sluit me volledig aan bij de terechte repliek van collega Van Hecke.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 56020016C van mevrouw Anja Vanrobaeys wordt uitgesteld.

22 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De ongewone sterfgevallen en de autopsies" (56020017C)
22 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les décès inhabituels et les autopsies" (56020017C)

22.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, deze vraag is een beetje in dezelfde trant als die van daarnet. In de media werd toegelicht hoe er in Limburg tien jaar geleden werd gestart met een draaiboek om verborgen moorden aan het licht te brengen. Het Draaiboek voor Ongewone Sterfgevallen heeft geleid tot de opheldering van meerdere moorden in de provincie Limburg. Advocaat-generaal Patrick Boyen doet in dat artikel voorstellen om het *dark number* naar beneden te halen.

Hij stelt voor om overlijdens alleen nog door gespecialiseerde artsen te laten beoordelen in plaats van door huisartsen. Tegelijk wordt ook de vraag naar meer autopsies gesteld. De gespecialiseerde artsen zitten echter op hun tandvlees. De werkdruk neemt voortdurend toe en ook zij zijn overbevraagd, onder andere bij het forensische team van UZ Leuven, vandaar een aantal concrete vragen.

Ten eerste, bestaat er in de andere gerechtelijke arrondissementen een gelijkaardig draaiboek als in Limburg? Ik vind dat op zich een interessant initiatief. Is er een vaste procedure? Zo ja, in welke arrondissementen en sinds wanneer?

Ten tweede, hoeveel gerechtelijke autopsies worden er jaarlijks in België uitgevoerd? Is er voldoende capaciteit om die onderzoeken uit te voeren?

Ten derde, hoe staat u tegenover het voorstel om overlijdens alleen nog door gespecialiseerde artsen te laten beoordelen?

Ten vierde, wat zult u ondernemen om aan de stijgende vraag tegemoet te komen? Hoe kan op die manier ook het *dark number* worden

teruggedrongen?

22.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Van Hecke, er bestaan regionale procedures, maar er is vandaag geen uniform nationaal draaiboek dat in alle gerechtelijke arrondissementen op dezelfde wijze wordt toegepast. Limburg werkt sinds ongeveer tien jaar met het draaiboek Ongewone Sterfgevallen en Antwerpen heeft sinds 2017 een procedure voor verdachte en onduidelijke overlijdens die laatst werd herzien in januari van dit jaar. Het verdere traject rond gerechtelijke geneeskunde zal nagaan welke elementen uit deze praktijken bruikbaar zijn voor een meer uniforme aanpak.

Wat de cijfergegevens over het jaarlijkse aantal autopsies betreft, ik nodig u uit om daarover een schriftelijke vraag te stellen.

Over de beschikbare capaciteit bestaat nog geen volledig en geactualiseerd beeld. Een nationaal register voor gerechtsdeskundigen telt 46 artsen met de specialisatie forensische geneeskunde. Registratie betekent echter niet dat ze allemaal daadwerkelijk beschikbaar zijn. In een kleinschalig verkennend onderzoek van het NICC gaven de bevraagde magistraten overwegend aan dat ze een wetsarts konden voorstellen wanneer dat nodig was. Er werden wel regionale problemen gemeld met de beschikbaarheid, de interventietijden en vooral de termijnen voor definitieve verslagen. Het NICC brengt de inzetbare capaciteit en de gerechtelijke behoefte verder in kaart.

De eerste beoordeling van een overlijden is cruciaal. Ik meen echter dat het momenteel te ver gaat om ieder overlijden uitsluitend door een arts-specialist in de gerechtelijke geneeskunde te laten vaststellen. Dat zou een ingrijpende organisatorische wijziging betekenen en aanzienlijk meer gespecialiseerde artsen vereisen. Het lijkt mij aangewezen om samen met Volksgezondheid, de magistratuur, wetsartsen en universiteiten te onderzoeken hoe opleiding en sensibilisering, duidelijke herkenningscriteria en snel toegankelijk advies van een wetsarts bij twijfel die eerste beoordeling kunnen versterken.

Het terugdringen van het *dark number* vergt meer dan alleen autopsies. Verdachte overlijdens moeten eerst worden herkend en gemeld. Het NICC brengt daarom ook de detectie en melding, de regionale werkwijze en de beschikbare capaciteit in kaart en ondersteunt het overleg. Op basis daarvan zal worden bekeken welke bijkomende maatregelen aangewezen en haalbaar zijn, zonder vooruit te lopen op de resultaten van het lopende onderzoek en het lopende overleg.

22.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Dank u voor het antwoord, mevrouw de minister. Niet alleen de heer Boyen zei het al, ook andere experts wijzen erop dat we bepaalde doodsoorzaken grondiger zouden moeten kunnen onderzoeken. We gaan wellicht vaak ten onrechte uit van een natuurlijk overlijden of een ongeval, terwijl er mogelijk meer aan de hand is.

Ik juich elk initiatief toe om artsen op te leiden en attent te maken op die problematiek. Ik begrijp dat de stap naar een onderzoek van elk overlijden een zeer grote opdracht zou zijn, maar het is in ieder geval essentieel dat er veel meer aandacht aan wordt besteed.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

23 Vraag van Annick Lambrecht aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De schimmel in het Brugse gerechtsgebouw, negen maanden later" (56020042C)
23 Question de Annick Lambrecht à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La présence, depuis neuf mois, de moisissures au palais de justice de Bruges" (56020042C)

23.01 **Annick Lambrecht** (Vooruit): Mevrouw de minister, in het gerechtsgebouw te Brugge zijn er zeer grote schimmelproblemen. Ik heb u daarover al in januari van dit jaar ondervraagd. U erkende toen de lamentabele toestand van het gerechtsgebouw en lichtte toe dat de daken, het schrijnwerk en de buitenzonwering moeten worden aangepakt en vernieuwd, net als het betonrot. U raamde de totale renovatiekosten op 16 miljoen euro. Het ontruimde gedeelte zou deel uitmaken van een eerste fase van 3,6 miljoen euro. Voorts wees u erop dat de renovatie was opgenomen in een meerjarig investeringsplan en dat u de opdracht gaf voor een rationalisatie- en verbeteringstraject voor het gerechtsgebouw. Daarnaast zouden bijkomende middelen uit de interdepartementale provisie (IDP) Veiligheid worden ingezet voor het dagelijks onderhoud.

We zijn nu negen maanden later. Welke klachten over schimmelvorming in Brugge zijn sindsdien verholpen? Zijn de herstellingswerken tegen schimmelvorming, die deel uitmaken van fase 1, al gestart en afgerond? Bedragen de kosten van die fase inderdaad 3,6 miljoen euro, bedrag dat was ingeschreven, of liggen ze hoger of lager?

Is het masterplan voor de renovatie van de daken en gevels volledig klaar? Maakt fase 1 deel uit van dat plan? Welke volgende fasen zijn gepland en wanneer starten die? Wat is het tijdpad en hoeveel kost het volledige masterplan?

Welk budget heeft Brugge gekregen voor het dagelijks onderhoud? Zijn er bijkomende maatregelen genomen op dat vlak? Welke concrete ingrepen zijn al uitgevoerd en waaruit blijkt de verbetering?

Is er nog steeds 16 miljoen euro uitgetrokken voor de renovatie van het gerechtsgebouw en het wegwerken van de schimmelproblemen?

Wanneer zal het gebouw opnieuw volledig in goede staat kunnen worden gebruikt, zodat het personeel er naar behoren kan werken, bezoekers niet gechoqueerd zijn door wat ze zien, en we ons niet hoeven te schamen voor de rechtspraak in dergelijke gebouwen?

23.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Lambrecht, de verschillende noodzakelijke projecten in het gerechtsgebouw van Brugge worden parallel aangepakt door de betrokken diensten, in nauw overleg met de minister bevoegd voor het gebouwenbeheer van de staat, collega Matz.

In de jeugdrechtbank is men volop bezig met het verhelpen van de daklekkage die tot gevolg heeft dat de zittingszaal in het gebouw buiten gebruik is. De Regie der Gebouwen heeft de vereiste vergunning van de stad Brugge verkregen en de opdracht werd gegund. De aannemer zal heel binnenkort, volgens mijn informatie nog dit jaar, starten met de vernieuwing van het dak van de blokken C3 en C5.

Wegens de schimmelproblematiek in de griffie hebben de betrokken personeelsleden hun intrek genomen in een nieuw, geschikt kantoor binnen het gebouw.

De eerste fase van de buitenschilrenovatie, met een geraamde kostprijs van 3,6 miljoen euro, wordt nu volop voorbereid, waarbij de Regie der Gebouwen het vooronderzoek uitvoert en het technisch bestek opstelt.

In verband met de veiligheid kan ik u ook melden dat dankzij bijkomende middelen uit de IDP Veiligheid onder andere zal worden ingezet op de implementatie van een scanstraat in Brugge. Die zou vanaf begin volgende maand operationeel zijn en zal uiteraard ook de veiligheid in het gerechtsgebouw aanzienlijk verhogen. Bezoekers kunnen het gebouw vanaf dan alleen nog via één centrale ingang betreden, na een screening via een metaaldetectiepoort en RX-scanning. De projecten lopen dus.

Tegelijkertijd ontwikkelen mijn diensten op mijn aangeven in het kader van het project Let's Build, in overleg met de rechterlijke orde en alle betrokken partners, een langetermijnvisie voor het volledige gebouwenpark van Justitie in ons land. Het doel is, zoals ik al meermaals heb gezegd, de modernisering, verbetering en rationalisering van de gerechtelijke infrastructuur.

Intussen blijven onze diensten over het hele land ook elke dag onverminderd voortwerken om het dagelijks onderhoud van het gebouwenpark te verzekeren, noodzakelijke verbeteringen aan te brengen en nieuwe investeringsprojecten uit te voeren, in het belang van Justitie.

23.03 **Annick Lambrecht** (Vooruit): Mevrouw de minister, uw antwoord is zeer zwak. Ik had verwacht dat u een tijdspad en een actieplan zou voorstellen en dat u de Bruggelingen zou geruststellen over hun gerechtsgebouw, maar ik hoor alleen vage bewoordingen over enkele kleine werken aan een deel van het gebouw die al zijn gestart. Dat is toch niet afdoende voor een gebouw waar de schimmel van de muren kruipt en het water door de daken lekt? U had een mooi verhaal kunnen brengen en een langetermijnplanning kunnen voorstellen, dat men hiervoor zes jaar zou uittrekken bijvoorbeeld, om dan het ene werk uit te voeren en het volgende jaar het andere werk.

U beperkt zich tot enkele zinnetjes, waarmee ik dan de mensen die er werken, de Bruggelingen gerust moet stellen. U had beloofd dat er extra geld zou komen voor het dagelijkse onderhoud en voor de veiligheid, maar daarover hebt u niets gezegd. Ik heb u daar vragen over gesteld. Gaat het nog altijd om 16 miljoen euro? Is dat voldoende of niet? U zegt ook niet wanneer fase 1 voor de dringende werken, zoals u had beloofd, volledig zal zijn afgerond. Ik heb bijna geen nieuwe informatie gekregen. Dat vind ik zeer erg, want als u 16 miljoen euro opzij hebt kunnen zetten, moet u toch weten wat daarmee zal gebeuren.

Het is jammer dat u het voortdurend over de ellende in de gevangenissen moet hebben, terwijl u hiervoor 16 miljoen euro ter beschikking had. U had mij met een mooi verhaal kunnen wegsturen, maar u kiest ervoor dat niet te doen.

23.04 Minister **Annelies Verlinden**: Dat is geen keuze. De Regie der Gebouwen is hiervoor bevoegd. U kunt misschien eens aan uw ministers in de federale regering vragen hoe zij omgaan met de onderhandelingen over het geld dat we voor de gerechtsgebouwen willen vrijmaken. Kom daarna maar eens terug om mij te verwijten dat mijn antwoord zwak is en dat het een keuze is om niet in gerechtsgebouwen te investeren. *Il faut le faire*.

23.05 **Annick Lambrecht** (Vooruit) U steekt de schuld op anderen. *Il faut le faire*.

Ik heb dezelfde vragen gericht aan mevrouw Matz, bevoegd voor de Regie der Gebouwen, en ik hoop dat zij mij een beter antwoord geeft. U had er beter een mooi verhaal van gemaakt in plaats van mij te verwijten, mevrouw Verlinden. (*Protest van minister Verlinden*)

24 Samengevoegde interpellatie en vraag van
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De toestand binnen de gevangenissen in dit land" (56000330I)
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De overbevolking van de Belgische gevangenissen" (56020104C)
24 Interpellation et question jointes de
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La situation au sein des prisons de ce pays" (56000330I)
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La surpopulation dans les prisons belges" (56020104C)

24.01 **Marijke Dillen** (VB): Na het zien van de Pano-reportage over de gevangenis van Mechelen van enkele dagen geleden, kon ik niet anders dan een interpellatie indienen. De reportage stond werkelijk symbool voor het justitieel beleid in dit land. Te weinig middelen, te weinig mensen, te weinig visie, zo werd gesteld.

Al decennialang, mevrouw de minister, wordt het departement Justitie stiefmoederlijk behandeld. Ik moet zeggen dat dat op financieel vlak met deze regering niet anders is. Wie de reportage over de gevangenis van Mechelen bekeek, kon zijn ogen nauwelijks geloven. Bijna dubbel zoveel gevangenen als er plaatsen zijn, een ongeziene drugsproblematiek en veel te weinig cipiers die met gevaar voor eigen lijf en leden hun werk proberen uit te oefenen. Werkelijk ongezien. Sommige gevangenen verklaren zelfs dat er soms meer drugs binnen de gevangenismuren zijn dan erbuiten. Eigenlijk is dat toch het failliet van een degelijk gevangenisbeleid, mevrouw de minister.

De situatie is uiteraard niet nieuw. Dat is niet uitsluitend uw verantwoordelijkheid. Het is een situatie die al jaren, ik durf zelfs te zeggen decennialang, aansleept. Als er één constante is in het gevoerde beleid, dan is het dat er ten gronde nauwelijks iets fundamenteel verandert. Ondanks alle verschillende noodwetten zijn de resultaten op het terrein niet zichtbaar.

Mevrouw de minister, al decennialang klaagt het Vlaams Belang het gebrek aan een goed, coherent beleid aan, in het algemeen en wat de gevangenissen betreft in het bijzonder. Denken we maar aan de overbevolking, de drugsproblematiek, de personeelstekorten en de ‘overgooierij’. Het zijn maar enkele voorbeelden. Personen die drugs over de gevangenismuren gooien, kunnen daarvoor zelfs niet met een gevangenisstraf worden bestraft. Vervolgens is iedereen verontwaardigd dat er massaal drugs over de gevangenismuren worden gegooid. Ook de systematische onderbemanning van het cipiersbestand werkt het drugsgebruik in de hand, want daardoor is er weinig of geen controle.

Voor het Vlaams Belang is het duidelijk. Het wordt hoog tijd dat u met een fundamenteel plan van aanpak komt. De overbevolking moet werkelijk ten gronde worden aangepakt, niet met noodwetten, maar definitief. Het tekort aan cipiers moet worden weggewerkt. Er moet dringend een oplossing komen voor de openstaande vakantiedagen. Ook dat werd in de reportage aangeklaagd. De drugsproblematiek moet keihard worden bestreden. Er moet werk worden gemaakt van het uitstippelen en uitvoeren van een degelijk justitieel beleid om alle problemen in de gevangenissen grondig aan te pakken.

Op dit ogenblik zijn de besprekingen, zoals we allemaal weten, nog aan de gang. Misschien zijn ze bijna afgerond, als we sommige media mogen geloven. We zullen dat wel horen in de komende uren of dagen. Ik hoop, mevrouw de minister, dat u kordaat op tafel hebt geklopt en dat u ook van uw collega's van de andere partijen – de vorige spreekster is ondertussen vertrokken – en van Vooruit steun hebt gekregen om veel bijkomende middelen te verkrijgen.

Mijn vragen zijn dan ook duidelijk. Wat is uw reactie op de uitgezonden reportage en waar schiet uw beleid tekort om de aangehaalde problematieken het hoofd te bieden? Welke concrete maatregelen hebt u inmiddels al genomen in de strijd tegen de drugsproblematiek in de gevangenissen? Ik vraag

u niet naar aankondigingen, mevrouw de minister, maar naar concrete realisaties.

Welke veranderingen zult u aanbrengen aan de bestaande maatregelen? Zult u concrete initiatieven nemen inzake het tekort aan cipiers, het opnemen van vakantiedagen enzovoort? Dat moet allemaal dringend worden aangepakt, want ook dat is belangrijk om de controle over de dealende gevangenen te verbeteren.

Tot slot, bent u bereid de regelgeving met betrekking tot de 'overgooierij' te verstrengen, zodat deze drugdealers ook tot een zware gevangenisstraf kunnen worden veroordeeld? Zij dragen immers mee, zij het niet uitsluitend, bij tot het druggebruik binnen de gevangenismuren. Zo nee, waarom zou een drugdealer die op straat harddrugs dealt anders moeten worden gestraft dan iemand die door het overgooien van harddrugs de facto hetzelfde doet, terwijl die laatste zelfs geen celstraf riskeert?

24.02 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, het probleem van de overbevolking in de gevangenissen sleept natuurlijk al heel lang aan. U bent uiteraard niet verantwoordelijk voor die hele geschiedenis, maar u bent wel verantwoordelijk voor de toekomst. U bent minister van Justitie en het enige noemenswaardige dat u op korte termijn kunt doen om de overbevolking in de gevangenissen aan te pakken, is de plaatsing van containerunits. Het raamcontract daarvoor was al goedgekeurd door de vorige regering. Er was in extra middelen voorzien om die containerunits te bestellen en te laten leveren, zodat de overbevolking op korte termijn enigszins kon worden teruggedrongen.

Wat lezen we nu in de pers? We lezen dat die containerunits er niet voor 2029 zullen komen, terwijl u in januari nog samen met minister Matz een persconferentie gaf om dat uitgebreid aan te kondigen. Ik begrijp uiteraard dat er een verschil is tussen detentiehuizen op een bepaalde locatie en containerunits binnen de bestaande gevangenissen. Toch begrijp ik in alle eerlijkheid niet waarom het nog tot 2029 moet duren voordat die containerunits worden geplaatst. Ik begrijp evenmin waarom de betrokken ministers in de pers naar elkaar wijzen. U zegt dat het probleem bij de Regie der Gebouwen ligt, bij minister Matz. Minister Matz zegt dan weer dat het probleem bij Justitie ligt, omdat dit departement de voorwaarden en regels heeft veranderd.

Wat er ook van zij, mevrouw de minister, u kunt toch samen met minister Matz samenzitten, locaties zoeken en bestellingen plaatsen? Dat hoeft toch niet tot 2029 te duren voordat zulke containerunits kunnen worden geplaatst? Kijk hoe snel en terecht er is geschakeld toen de nooddorpen voor de Oekraïners werden gebouwd. Uiteraard is de situatie anders, omdat gevangenissen beter moeten worden bewaakt en beveiligd. Toch begrijp ik niet waarom het tot 2029 moet duren om 300 containerunits te plaatsen. Kunt u die plaatsingen echt niet versnellen? Of is dit werkelijk niet mogelijk?

24.03 Minister **Annelies Verlinden**: Menswaardigheid houdt niet op wanneer iemand zijn vrijheid verliest. Hoe men ook kijkt naar een gevangenisstraf en detentie, we kunnen niet voorbijgaan aan de bijzonder schrijnende omstandigheden in onze gevangenissen ten gevolge van overbevolking, verouderde infrastructuur en personeelsuitdagingen. In de gevangenis van Mechelen is dat helaas niet anders. Ik kijk niet weg van die problemen en zoek sinds mijn aantreden naar oplossingen. Die oplossingen vergen uiteraard veel aandacht, tijd en samenwerking.

De oplossingen werden bovendien al meermaals in deze commissie besproken, onder meer tijdens het actuadebat op woensdag 9 september naar aanleiding van het rapport van het Europees Comité ter Preventie van Foltering en over diens bezoeken aan onze penitentiaire inrichtingen. Tijdens dat actuadebat ben ik uitgebreid ingegaan op de aanpak van de overbevolking en de personeelsuitdagingen in de gevangenissen. Collega's Dillen en Orlians, ik verwijs dan ook graag naar mijn antwoorden tijdens het debat, die een maand later uiteraard nog steeds relevant zijn. Voor de aanpak op langere termijn verwijs ik ook graag nogmaals naar mijn voorstel in de commissie van 24 juni, bij de bespreking van de noodwet, en naar het actuadebat van 9 september, om die aanpak samen met de andere bevoegde ministers toe te lichten.

Aanvullend op de antwoorden in het actuadebat wil ik nog meegeven dat de noodmaatregelen die sinds 1 oktober van kracht zijn, ervoor hebben gezorgd dat vandaag 300 personen niet meer in de overbevolkte gevangenissen verblijven, omdat ze in aanmerking zijn gekomen voor elektronisch toezicht van rechtswege. Meer specifiek kregen meer dan 50 veroordeelden inmiddels een enkelband. Daarnaast bevinden meer dan 260 personen met een gevangenisstraf zich momenteel in strafonderbreking in afwachting van de plaatsing van een enkelband. Tegen eind november zouden die personen in samenwerking

met de gemeenschappen een enkelband moeten hebben. We volgen die situatie uiteraard op de voet op.

Ik wil er ook op wijzen dat in deze legislatuur al veel middelen zijn geïnvesteerd om de situatie in de gevangenissen aan te pakken, straffeloosheid te vermijden en de overbevolking op te lossen. Er werd al meer dan 82 miljoen euro aan structurele middelen in de gevangenissen geïnvesteerd. Die middelen dienen in het bijzonder voor bijkomende capaciteit door de oude gevangenissen van Sint-Gillis en Antwerpen open te houden en de capaciteit van de oude gevangenis van Dendermonde uit te breiden. Ze dienen ook om maatregelen te nemen die de veiligheid in onze gevangenissen verhogen, in de eerste plaats voor het personeel. Daarnaast gaat het geld naar de directieteams, de griffies, de psychosociale diensten in de gevangenissen en de diensten van het centraal bestuur.

We hebben geld uitgetrokken om bijkomende transitiehuizen te openen en maatregelen te nemen voor een betere doorstroming van geïnterneerden. We organiseren ook beperkte private bewaking in afwachting van de volledige invulling van bepaalde personeelskaders en met het oog op de ingebruikname van de capaciteit.

Daarnaast werd in de begroting 2027-2029 een budget van 600 miljoen euro uitgetrokken voor investeringen in de detentiecapaciteit. In 2025 was er overigens een eenmalige enveloppe van 25 miljoen euro voor de financiering van de aanpak van de overbevolking. Dan heb ik nog niet gesproken over de middelen voor de uitvoering van het sociaal akkoord met de vakbonden. Die zijn ook goed voor in totaal meer dan 23 miljoen euro.

Collega Dillen, de afgelopen maanden werd ook gewerkt aan maatregelen om de drugsproblematiek in de gevangenissen aan te pakken. Die maatregelen kwamen uitgebreid aan bod tijdens de hoorzitting naar aanleiding van de schietincidenten in Brussel. Ik wil graag bij wijze van volledigheid nog een aantal van die maatregelen herhalen.

Om de veiligheid in onze detentie-infrastructuur te verhogen, werd een jaarlijks budget van 7,5 miljoen euro uitgetrokken. Met die middelen hebben we onder meer geïnvesteerd in bijkomende drugsdetectietoestellen. Momenteel worden in onze gevangenissen negen drugsdetectietoestellen ingezet, die drugs zowel kunnen detecteren als identificeren. Ze worden heel gericht ingezet, ook in samenwerking met de politie.

Het gebruik van dergelijke detectietoestellen vereist gespecialiseerde expertise. Om de controles in de gevangenissen te kunnen opdrijven, werd het gespecialiseerde team van de gevangenisadministratie uitgebreid tot 15 FTE's. Dat team ondersteunt de penitentiaire instellingen bij de uitvoering van grootschalige *sweepings*, zowel gericht op communicatiemiddelen als op drugs.

We zetten ook in op het afnemen van drugstesten bij gedetineerden. Het wettelijk kader voor de verplichte afname van die testen werd, zoals u weet, voorzien in de wet van 25 december vorig jaar, die betrekking heeft op de strafbaarstelling van de ontsnapping van gedetineerden, de beschadiging of verduistering van het elektronisch toezichtsmateriaal, het afnemen van drugstesten in de gevangenis en de herroeping van het elektronisch toezicht.

Het koninklijk besluit van 22 september van dit jaar, dat de praktische modaliteiten voor de afname van die drugstesten bepaalt, werd op 15 oktober gepubliceerd en treedt op 1 december in werking. De voorbereiding van de implementatie is aan de gang. Zo werd een jaarlijks budget van 100.000 euro uitgetrokken, waarmee we jaarlijks ongeveer 14.000 drugstesten kunnen aankopen.

Detectie en sancties volstaan niet om de drugsproblematiek in de gevangenissen aan te pakken. Het is ook belangrijk om te blijven inzetten op begeleidingsprogramma's. Ik verwijs daarvoor naar mijn antwoord van zonet op de vraag van collega Cornillie. In samenwerking met de FOD Volksgezondheid werd het begeleidingsproject Drugs en Detentie opgestart. Die begeleidingsprojecten worden in 14 penitentiaire inrichtingen aangeboden en zullen in de toekomst verder worden uitgebreid. Daarnaast financiert Justitie via de opbrengsten van Cellmade ook begeleidingsprogramma's in 5 gevangenissen.

Die programma's zijn vooral gericht op het voorkomen van herval. In samenwerking met de minister van Welzijn worden de drugsvrije afdelingen van de gevangenissen van Brugge en Hasselt opnieuw geactiveerd. De Vlaamse minister van Welzijn heeft daarvoor twee voltijdsequivalenten vrijgemaakt.

Wat de problematiek van het overgooien van drugs en andere niet-toegelaten voorwerpen betreft, verwijs ik in eerste instantie naar artikel 687 van het nieuwe Strafwetboek, dat die handelingen

strafbaar stelt. Bovendien wordt het bezit van drugs in de gevangenissen altijd aan de politie gemeld. Dat kan uiteraard aanleiding geven tot gerechtelijke vervolgingen en veroordelingen. Daarnaast heeft de directie altijd de mogelijkheid om tuchtmaatregelen op te leggen. Met de lokale politiediensten wordt ook constructief samengewerkt voor de perifere bewaking van de gevangenissen tijdens kritieke momenten, zoals de wandelingen.

Collega Orlians, wat de 300 plaatsen in modulaire units op de terreinen van bestaande gevangenissen betreft, kan ik bevestigen dat mijn diensten, in samenwerking met de Regie der Gebouwen, volop bezig zijn met de afwerking van het dossier voor de integrale bestelling op het raamcontract voor de verschillende projecten. Op mijn aangeven en in nauw contact met minister Matz, die bevoegd is voor het gebouwenbeheer, wordt met de grootste spoed gewerkt aan de realisatie van die projecten.

Zoals u weet, dateert de oorspronkelijke overeenkomst voor modulaire units van de vorige legislatuur. Daarbij valt op te merken dat het gebruik van die units op bestaande gevangenisterreinen toen bewust buiten de opdracht werd gehouden. Pas met het regeerakkoord van de huidige regering werd ook de politieke keuze gemaakt om modulaire units in te zetten als onderdeel van de strijd tegen de structurele overbevolking. Daarover zijn duidelijke beleidskeuzes gemaakt, waardoor de oorspronkelijke invulling en het opzet noodzakelijkerwijs moesten worden bijgestuurd.

Momenteel wordt alles in het werk gesteld om die projecten zo snel mogelijk uit te voeren, in het belang van Justitie, in de strijd tegen de overbevolking en met aandacht voor het welzijn en de veiligheid van ons penitentiair personeel. Daarvoor moesten in de eerste plaats de sites worden geïdentificeerd waar de units op een veilige manier konden worden geplaatst, met perimeterbewaking. We hebben daarvoor in Vlaanderen ook geijverd voor vergunningsvrijstellingen.

Dezelfde inspanning moet nu in Wallonië worden geleverd, want zonder vergunning kunnen er geen units worden geplaatst. Bovendien zijn er uiteraard een aantal logistieke ingrepen nodig en moeten we ervoor zorgen dat er zo snel mogelijk voldoende goed beveiligde units worden geleverd. Het is onze absolute ambitie om dat zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen. Ook in de loop van volgend jaar zullen er al units worden geplaatst.

Overigens vinden er binnen de regering besprekingen plaats, die zeer constructief verlopen. Wat u in de pers leest, geeft dus niet altijd exact weer wat we binnen de regering bespreken.

24.04 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat oplossingen tijd en samenwerking vragen, zoals u zegt, mevrouw de minister, maar vooral financiële middelen. Ik zal niet beweren dat u nog geen inspanningen hebt geleverd. Dat heb ik trouwens nog nooit gedaan in deze commissie, ook niet naar aanleiding van andere grote besprekingen.

U hebt een overzicht gegeven van de middelen die deze legislatuur al in de gevangenissen zijn geïnvesteerd om de overbevolking aan te pakken. Er komt inderdaad geld voor bijkomende transitiehuizen. Dat is allemaal mooi op papier, mevrouw de minister, maar wat zien we in de praktijk? Ondanks de inspanningen verandert er eigenlijk niets. De overbevolking blijft, het personeelstekort blijft, de openstaande vakantiedagen blijven en de drugsproblematiek blijft bestaan en neemt zelfs toe. Dat bewijst toch dat er fundamenteel iets anders moet gebeuren.

Wat de modulaire units betreft, waarover ik ook een vraag had ingediend, vond ik het heel frappant dat minister Francken maandag met veel poeha in *De Afspraak* op televisie kwam vertellen dat de modulaire units binnen enkele maanden zouden worden geplaatst en geopend, als maatregel om de overbevolking aan te pakken. De volgende dag lezen we dan dat dat absoluut niet het geval is. Uit uw antwoord leid ik af dat we niet tot eind 2029 zullen moeten wachten. Ik heb echter niet gehoord wanneer die modulaire units dan wel zullen worden geplaatst. Ik dring erop aan, mevrouw de minister, dat daar werk van wordt gemaakt.

U kunt in elk geval in Vlaanderen al beginnen, want de Vlaamse regering heeft belangrijke beslissingen genomen over de plaatsing. Ik hoop dat de Franse Gemeenschap het voorbeeld van Vlaanderen volgt. Ik hoop dat er in de Vlaamse gevangenissen waar modulaire units kunnen worden geplaatst, heel snel werk van wordt gemaakt.

Tot slot, mijnheer de voorzitter, heb ik een motie ingediend.

24.05 **Steven Matheï** (cd&v): Ik zal een eenvoudige motie neerleggen.

24.06 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, dank u wel voor uw antwoord. Het eerste

raamcontract dateert inderdaad van 2023 en er moest een aanpassing gebeuren om die containers ook op bestaande gevangenissites te kunnen plaatsen. Dat betekent echter, mevrouw de minister, dat we sinds 2023 al aan de slag konden gaan met containers en modulaire units buiten de gevangenissites. We zijn nu bijna in 2027 en ook buiten de gevangenissites zijn die units nog niet of toch niet massaal geplaatst. Ik dacht dat er een raamcontract was voor in totaal 800 units.

Ik begrijp dat pas bij dit regeerakkoord de politieke keuze is gemaakt om ook units binnen de gevangenissites te plaatsen en dat daarvoor een aanpassing nodig was. Er hadden echter al veel meer units buiten de gevangenissites geplaatst kunnen worden. Daar kan dus wel degelijk sneller werk van gemaakt worden.

Over de units binnen de gevangenissites is nu een politieke keuze gemaakt en een aanpassing gebeurd. We lazen in de krant dat de plaatsing tot 2029 zou duren. Ik ben blij dat dat niet het geval is en dat de plaatsing hopelijk veel sneller gebeurt. We zullen dat mee opvolgen.

Moties
Motions

De **voorzitter**:

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen
en het antwoord van de minister van Justitie, belast met de Noordzee,
- overwegende dat de toestand binnen de Belgische gevangenissen ronduit dramatisch te noemen is;
- overwegende dat deze problematiek reeds decennialang aansleept en er de facto geen beterschap merkbaar is;
- overwegende dat dit niet alleen een infrastructureel probleem betreft, maar ook een onderbemanningsprobleem bij de cipiers en een drugprobleem binnen de gevangenismuren;
- overwegende dat drugs op talrijke manieren de gevangenis worden binnengebracht, maar in het merendeel van de gevallen over de gevangenismuren worden gegooid;
- overwegende dat de strafrechtelijke sancties die aan het misdrijf 'overgooierij' zijn gekoppeld in het nieuwe Strafwetboek (straf niveau 1), veel te laag is, en allesbehalve resulteert in een afschrikeffect,
vraagt de regering
- bijkomende concrete maatregelen te nemen in de strijd tegen de drugsproblematiek binnen de Belgische gevangenissen;
- nieuwe concrete initiatieven te nemen, zodat het tekort aan cipiers wordt weggewerkt, ze hun vakantiedagen kunnen opnemen en er meer en systematisch kan gecontroleerd worden op drugs binnen de gevangenissen;
- werk te maken van een veel zwaardere bestraffing van het misdrijf 'overgooierij'."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Marijke Dillen
et la réponse de la ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord,
- considérant que la situation au sein des prisons belges peut être qualifiée de carrément dramatique;
- considérant que ce problème perdure depuis des décennies et qu'aucune amélioration n'est perceptible dans les faits;
- considérant qu'il ne s'agit pas seulement d'un problème d'infrastructures, mais aussi d'un manque d'effectifs parmi les gardiens de prison et d'un problème de drogue à l'intérieur des prisons;
- considérant que les stupéfiants sont introduits dans les prisons de multiples façons mais que, dans la plupart des cas, ils sont lancés par-dessus les murs de celles-ci;
- considérant que les sanctions pénales prévues par le nouveau Code pénal pour l'infraction consistant à lancer des colis par-dessus les murs des prisons (peine de niveau 1) sont bien trop légères et sont très loin d'avoir un effet dissuasif,
demande au gouvernement
- de prendre des mesures concrètes supplémentaires pour lutter contre le problème de la drogue dans les prisons belges;
- de prendre de nouvelles initiatives concrètes visant à remédier à la pénurie de gardiens de prison, à leur permettre de prendre leurs jours de congé et à renforcer et systématiser les contrôles de dépistage de drogues dans les prisons;
- de s'attacher à durcir considérablement les sanctions applicables à l'infraction consistant à lancer des colis par-dessus les murs des prisons.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Steven Matheï.
Une motion pure et simple a été déposée par M. Steven Matheï.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

25 Question de Ridouane Chahid à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les violences envers les policiers et l'exemplarité des mandataires publics" (56020092C)
25 Vraag van Ridouane Chahid aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Geweld tegen politieagenten en de voorbeeldrol van openbare mandatarissen" (56020092C)

25.01 **Ridouane Chahid** (PS): Madame la ministre, la violence envers la police est inacceptable. Ce sont les mots que vous avez prononcés jeudi dernier en séance plénière, en réponse à une question qui vous avait été posée à la suite du meurtre du premier inspecteur Nordine El Talbi. Ces mots, je les partage évidemment pleinement.

Puisque je les partage, je voudrais vous interroger sur une situation un peu particulière survenue à Courcelles, où un échevin MR a été condamné, le 8 octobre dernier, par le tribunal correctionnel de Charleroi à une peine de travail de 70 heures pour des faits comprenant notamment des violences à l'encontre de policiers.

Vous comprendrez, madame la ministre, que lorsque des mandataires publics ne montrent pas l'exemple et se retrouvent dans des situations où ils ne respectent ni l'uniforme ni l'autorité, une limite a été franchie. Je ne vous demande évidemment pas de vous prononcer sur le fond de l'affaire, puisque la justice s'est déjà prononcée et que, semble-t-il, l'échevin a annoncé son intention d'aller en appel.

Je me pose toutefois trois questions à ce sujet. Premièrement, les propos que vous avez tenus jeudi dernier valent-ils également pour cet échevin MR? Deuxièmement, quelles mesures concrètes le gouvernement fédéral entend-il prendre pour prévenir les violences à l'encontre des policiers, garantir leur protection et assurer un soutien institutionnel clair aux agents qui en sont victimes, afin d'envoyer un signal fort? Troisièmement, quelles initiatives spécifiques entendez-vous prendre pour que les policiers victimes de violences bénéficient d'un accompagnement adéquat de la justice et que les faits commis à leur encontre fassent l'objet d'un suivi effectif?

Je ne sais pas si j'ai dépassé mon temps de parole, mais le chronomètre s'est arrêté.

Le **président**: Ne vous inquiétez pas, monsieur Chahid, nous sommes plutôt souples ici.

25.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Collègue Chahid, la violence envers les policiers n'est jamais acceptable et ne peut en aucun cas être considérée comme faisant partie du métier. Les risques auxquels les policiers peuvent être confrontés ne sauraient conduire à banaliser les agressions dont ils sont victimes. S'en prendre à un policier, c'est porter atteinte à une personne dans son intégrité physique ou psychologique, mais également à l'exercice d'une mission essentielle au fonctionnement de notre État de droit. Ces exigences de respect s'imposent à chacun. Elles revêtent une importance particulière pour les personnes qui exercent elles-mêmes une responsabilité publique et qui contribuent par leur comportement à la confiance dans les institutions. En raison de la séparation des pouvoirs, il ne m'appartient pas de me prononcer sur un dossier en particulier.

Concernant les mesures concrètes, la politique menée repose sur une approche globale qui agit avant, pendant et après les faits: prévenir les situations de violence, préparer et protéger les membres du personnel et assurer une prise en charge adéquate lorsqu'ils en sont victimes. Cette approche intégrale est notamment consacrée par la GPI 100 relative à la violence envers les membres de la police intégrée.

En matière de prévention et de protection, l'analyse des risques et des incidents, ainsi que le retour d'expérience permettent d'adapter les pratiques opérationnelles, les formations et les moyens de protection. Les membres des services de police bénéficient également, dans le cadre de la GPI 48, de formations et d'entraînements à la maîtrise de la violence, destinés notamment à renforcer leurs capacités et à analyser les situations à risque et intervenir de manière adaptée. Les équipements et moyens de protection sont également adaptés en fonction de l'évolution des risques auxquels les policiers sont confrontés. Lorsqu'un membre du personnel est victime de violence, la GPI 100 prévoit une prise en charge globale, comprenant notamment le soutien et l'accompagnement du membre du personnel et de sa famille, le signalement et l'enregistrement des faits, ainsi que leur suivi sur les plans administratifs, pénal et civil. Elle vise également l'indemnisation des dommages matériels et moraux, ainsi que, lorsque les

conditions sont réunies, leur récupération auprès du tiers responsable.

Enfin, la réponse judiciaire constitue le dernier maillon de cette approche. La COL 10/2017 du Collège des procureurs généraux encadre le traitement judiciaire des violences commises à l'encontre des membres des services de police. Elle prévoit une politique de recherches et de poursuites spécifiques et des directives contraignantes pour le ministère public.

Ces directives prévoient un traitement spécifique des dossiers de violence à l'égard des policiers, notamment par le biais de poursuites systématiques dans les dossiers de violences graves et d'un contrôle par les magistrats de référence des parquets généraux.

25.03 **Ridouane Chahid** (PS): Merci, madame la ministre, pour cette réponse claire et complète. J'ose espérer que ce mandataire libéral en prendra connaissance et qu'il se rendra compte que les faits qu'il a commis ne montrent pas l'exemple. Il devrait être le premier à présenter ses excuses à nos forces de l'ordre.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 56020093C de M. François De Smet est reportée.

26 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek naar de moord op politieagent Nordine El Talbi" (56020227C)
26 Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête sur le meurtre du policier Nordine El Talbi" (56020227C)

26.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, de Brusselse procureur des Konings, Julien Moinil, maakte zondag bekend dat er na de brutale moord op politieagent Nordine El Talbi vorige week zes verdachten zijn gearresteerd.

Een verdachte werd opgepakt in een treinstation in Parijs, net toen hij op het punt stond te vluchten. De minister van de Franse Gemeenschap bevoegd voor Jeugdhulp bevestigde gisteren al dat het om een minderjarige gaat en dat er voor hem een plaats werd gevonden in een gesloten jeugdinstelling. Op dat moment was hij nog niet door Frankrijk aan België overgeleverd.

Drie verdachten werden opgepakt in Spanje en één in België. De verdachten in Spanje waren van plan naar Marokko te vluchten.

Het gaat dus in totaal om vijf meerderjarigen en één minderjarige. De procureur des Konings wijst erop dat ze allemaal bekend zijn voor drugshandel. De verdachten worden beschuldigd van moord op een persoon met een maatschappelijke functie en van bendevorming. Ik heb een aantal vragen over het onderzoek.

Ten eerste, kunt u een stand van zaken geven over het onderzoek naar de moord op de politieagent? Ik denk dat er deze week op dat vlak toch ook wel wat is gebeurd.

Ten tweede, zijn alle verdachten al formeel in verdenking gesteld?

Ten derde, hoe oud is de minderjarige verdachte? De RTBF sprak over 16 of 17 jaar. Kunt u dat bevestigen?

Ten vierde, zitten alle zes verdachten momenteel nog in voorhechtenis?

Ten vijfde, welke gerechtelijke maatregelen werden ten aanzien van de minderjarige verdachte genomen? Werd hij voor de jeugdrechter gebracht en werd een gesloten plaatsing bevolen? Uit de informatie die de minister van de Franse Gemeenschap meegaf, leid ik af dat dit inderdaad het geval is. Hoe zit het met de uitlevering van Frankrijk aan ons land?

Tot slot wees de procureur des Konings erop dat de verdachten de Belgische nationaliteit hebben. Aangezien ze van plan waren naar Marokko te vluchten, denk ik dat ze niet alleen de Belgische nationaliteit hebben. Hebben ze ook nog een andere nationaliteit? Zo ja, om welke nationaliteit gaat het?

26.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Van Hoecke, het gerechtelijk onderzoek is vertrouwelijk en loopt nog steeds. De procureur heeft dat vandaag nog eens onderstreept. De informatie die u wordt meegedeeld, betreft uitsluitend de gegevens die in dit stadium in overleg met de onderzoeksrechter mogen worden bekendgemaakt.

De verdachten werden in verdenking gesteld, behalve degenen die in het buitenland zijn aangehouden en voor wie gebruik zal moeten worden gemaakt van een Europees aanhoudingsbevel. Zes verdachten hebben de Belgische nationaliteit. In het Rijksregister wordt

alleen die nationaliteit vermeld. De minderjarige verdachte is 16 jaar oud. De procureur des Konings heeft zijn plaatsing in een gesloten instelling geëist en de jeugdrechter heeft die bevolen.

Om het onderzoek niet te doorkruisen, kunnen we vandaag niet meer informatie geven. De communicatie over het dossier is de afgelopen weken volgens mij accuraat verlopen, volledig onder leiding van de magistraten, om ervoor te zorgen dat we het dossier zo efficiënt en kordaat mogelijk kunnen aanpakken.

26.03 **Alexander Van Hoecke** (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Het is essentieel dat het onderzoek correct wordt gevoerd en dat geen enkele dader zijn straf ontloopt. Het is zeer goed dat die 16-jarige effectief een plaats zal krijgen in een gesloten gemeenschapsinstelling. Het zou de tragiek ten top zijn als er ook voor hem geen plaats zou zijn.

We moeten echter ook nadenken over al die andere gevallen waarin er geen plaats is en de betrokkenen dus vrijkomen. We hebben het daar daarnet over gehad.

Deze zaak heeft een groot deel van de bevolking in ons land wakker geschud. De moord op een politieagent is een gruwelijke misdaad. Elke moord is dat, maar een moord op een politieagent is extra beladen en viseert vooral de hele samenleving. Dat is eigenlijk een daad van terrorisme.

De afgelopen weken hebben we heel veel hebben gezien waaruit het gevaar blijkt van het hellend vlak. We zien na bijna elke betoging slogans als All Cops Are Bastards. Als we geweld tegen politieagenten, die instaan voor onze veiligheid, normaliseren of minimaliseren, kunnen we op een heel gevaarlijk eindpunt terechtkomen. Vorige week hebben we dat eindpunt gezien.

Ik hoop dat het onderzoek correct wordt gevoerd. Ik hoop ook dat alle verantwoordelijken effectief in de cel worden gezet, dat ze hun verdiende straf krijgen en dat ze die ook zullen uitzitten.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

27 Question de Aurore Tourneur à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'exploitation sexuelle de mineurs et la traite des êtres humains" (56020248C)
27 Vraag van Aurore Tourneur aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Seksuele uitbuiting van minderjarigen en mensenhandel" (56020248C)

27.01 **Aurore Tourneur** (Les Engagés): Madame la ministre, le 18 octobre dernier, nous marquions la Journée européenne de lutte contre la traite des êtres humains. Deux jours plus tôt, la Commission européenne a présenté une nouvelle stratégie en la matière.

Parmi les formes de traite, l'exploitation des mineurs dans la prostitution connaît une progression particulièrement préoccupante dans notre pays. Selon son dernier rapport annuel, Child Focus a ouvert 151 dossiers d'exploitation sexuelle de mineurs dans la prostitution en 2025, soit une hausse de 60 % par rapport à 2024. Ce nombre a été multiplié par plus de 2,5 depuis 2021. Dans 61 % des cas, les victimes avaient moins de 16 ans.

Dans 58 % des dossiers, la victime résidait en institution et, pour la grande majorité d'entre eux, un lien avec la fugue a été établi. Myria fait le même constat dans son rapport de mars dernier. En 2023, un comportement de fugue a été identifié dans 81 % des signalements de ce type reçus par Child Focus.

Entre 2022 et 2024, 70 % de ces signalements présentaient des indices concrets de l'implication d'un proxénète. L'actualité judiciaire l'illustre. En juin, une opération menée à Charleroi et Verviers dans le cadre de l'opération internationale Global Chain a conduit à 17 arrestations et à l'identification de 22 victimes mineures, dont 21 Belges.

En janvier, vous annonciez la révision de la circulaire multidisciplinaire relative aux victimes de traite, en particulier pour les mineurs, ainsi qu'un nouveau plan d'action. Votre note de politique générale prévoit également une révision du mécanisme national d'orientation afin de mieux l'adapter aux mineurs.

Madame la ministre, quelle analyse faites-vous de la forte hausse constatée? Quelles mesures ont été prises pour améliorer la détection de ces situations? Dans ces dossiers, la qualification de traite des êtres humains est-elle systématiquement examinée par les parquets et les juges d'instruction, en plus des qualifications d'exploitation sexuelle de mineurs à des fins de prostitution? Où en sont la transposition complète de la directive 2024/1712 sur ce volet en lien avec les mineurs, la révision de la circulaire multidisciplinaire et du mécanisme national d'orientation, ainsi que l'élaboration du nouveau

plan d'action contre la traite? Enfin, comment entendez-vous renforcer, avec vos collègues de l'Intérieur et des communautés, la collaboration entre la justice, la police et l'aide à la jeunesse sur ces matières?

27.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Chère collègue Tourneur, cette hausse est préoccupante et mérite une lecture à deux niveaux.

D'une part, les chiffres de Child Focus et de Myria confirment ce que les acteurs de terrain observent. Les trafiquants adaptent leurs méthodes et trouvent chez certains mineurs des proies particulièrement vulnérables. Le lien très fréquent avec la fugue et le placement en institution désigne des jeunes fragilisés, parfois en rupture avec leur environnement, plus exposés à l'emprise et plus faciles à isoler. Les réseaux sociaux facilitent en outre l'approche et le recrutement.

D'autre part, il faut reconnaître que ces situations sont aujourd'hui mieux identifiées. La sensibilisation des acteurs en charge de la lutte contre la traite des êtres humains a progressé et l'attention portée à l'exploitation sexuelle des mineurs s'est accrue.

Malheureusement, les 151 situations rapportées à Child Focus ne constituent qu'une partie des faits réellement commis, en raison notamment du chiffre noir et de l'évolution des modes de cette exploitation. Dans ce contexte, il est important de poursuivre le renforcement des capacités de détection et d'enquête afin de mieux répondre à des formes d'exploitation toujours plus discrètes, mobiles et numérisées. Une harmonisation accrue de la collecte des données entre les principaux acteurs, ainsi que le recours à des plateformes de concertation prévues par l'article 353, § 2 du nouveau Code pénal permettraient de mieux suivre l'évolution du phénomène, d'identifier les tendances émergentes et d'orienter plus efficacement les politiques publiques. La formation des professionnels constitue également un enjeu central afin d'améliorer l'identification précoce des situations et la compréhension des mécanismes d'emprise propres à l'exploitation sexuelle des mineurs.

Child Focus a développé plusieurs outils, notamment un e-learning consacré aux victimes d'exploitation sexuelle dans la prostitution à destination des magistrats, des policiers et des travailleurs sociaux, un site d'information générale sur le phénomène et un outil destiné aux éducateurs et travailleurs sociaux pour le public des jeunes filles dès 11 ans en institution.

Enfin, l'expérience opérationnelle et l'appui de Child Focus permettent l'identification précoce de certaines situations d'exploitation dans un contexte de fugue ou de disparition, en renforçant ainsi la collaboration entre la justice, la police, l'aide à la jeunesse et les acteurs spécialisés.

Concernant la qualification des faits, je vous confirme que dans les dossiers d'exploitation sexuelle de mineurs à des fins de prostitution, une attention particulière est portée à la qualification de traite des êtres humains, tant par les magistrats spécialisés en matière de jeunesse que par ceux spécialisés en matière de traite des êtres humains. Cette approche est notamment renforcée par les actions de prévention, de sensibilisation et de formation, ainsi que par les échanges entre magistrats spécialisés, favorisant une approche concertée et une identification adéquate des qualifications pénales applicables.

Concernant l'évolution des réformes, l'avant-projet de loi de transposition de la directive sera présenté au gouvernement avant d'être soumis aux instances d'avis et de poursuivre le trajet législatif. La révision de la circulaire multidisciplinaire du 23 décembre 2016 est terminée. Le texte sera diffusé, pour plus de cohérence, au moment de l'adoption de la loi de transposition.

La circulaire révisée intègre clairement l'ensemble du secteur de l'aide et de la protection de la jeunesse dans les procédures d'orientation et de prise en charge des victimes de traite, et distingue ainsi chaque situation selon l'entité compétente. Le nouveau plan d'action national contre la traite des êtres humains est lui aussi finalisé. Il sera disponible avant la fin de l'année après validation par la cellule interdépartementale de coordination.

Et je voudrais enfin souligner que le travail ne se limite pas au texte. Le bureau de la cellule interdépartementale de lutte contre la traite développe actuellement une campagne de sensibilisation sur les réseaux sociaux destinée aux jeunes et en particulier à ceux qui sont exposés à un risque d'exploitation sexuelle ou qui sont forcés à commettre des infractions. J'ai dégagé un budget à cette fin. Une collaboration avec Meta et TikTok permettra la diffusion de cette campagne.

27.03 **Aurore Tourneur** (Les Engagés): Merci beaucoup, madame la ministre. Les chiffres de Child Focus et de Myria, comme le réseau qui a été démantelé en juin, montrent quand même que nous sommes face à un phénomène en forte

croissance qui touche des adolescentes et qu'il faut vraiment prendre ça à bras le corps. Donc je suis ravie d'entendre ces nouvelles rassurantes et je suis curieuse de voir le travail qui a été réalisé. Et j'y serai attentive dans les prochaines semaines.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

28 Question de Aurore Tourneur à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La responsabilité du fait d'autrui et les conséquences pour l'aide et la protection de la jeunesse" (56020250C)
28 Vraag van Aurore Tourneur aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aansprakelijkheid voor andermans daad en de gevolgen voor de jeugdhulp en -bescherming" (56020250C)

28.01 **Aurore Tourneur** (Les Engagés): *Madame la ministre,*

Dans son avis d'initiative n° 60 du 28 septembre 2026, le Conseil communautaire de la prévention, de l'aide à la jeunesse et de la protection de la jeunesse alerte sur les effets de la réforme du Livre 6 du Code civil de 2024 sur les acteurs intervenant auprès des mineurs.

Le Conseil indique qu'en "substituant à la notion d'autorité parentale une notion plus large d'autorité ou de surveillance, la réforme étend le champ des personnes susceptibles d'être tenues civilement responsables, incluant notamment les protuteurs, les accueillants familiaux, les intervenants et les institutions agissant dans le cadre des missions d'aide ou de protection". Concrètement, le Conseil note que "sous le régime antérieur, un protuteur ou une famille d'accueil pouvait être poursuivi si l'on démontrait une faute dans son chef (ex: un manque évident de surveillance,…). Désormais, ils sont civilement responsables sans qu'une faute ne doive être démontrée dans leur chef". Le Conseil craint que cette évolution conduise à réduire les activités, les sorties et les expériences éducatives proposées aux jeunes.

Sur le terrain, le Conseil constate des démissions de protuteurs, une baisse des candidatures et une réticence accrue des familles d'accueil, dans un système d'hébergement déjà saturé. Les vacances de protutelle risquent en outre d'accroître les désignations de tuteurs ad hoc et la charge des justices de paix. Ce sont in fine les jeunes les plus vulnérables qui en subissent les conséquences.

Le Conseil relève enfin que le parent déchu de l'autorité parentale échappe à toute responsabilité civile, laquelle se trouve reportée sur les tiers chargés de protéger l'enfant. Il craint que les professionnels ne renoncent dès lors à solliciter des mesures de déchéance.

Il propose plusieurs pistes dont une modification du régime applicable aux tuteurs, protuteurs et familles d'accueil, le maintien d'une responsabilité des parents déchus, la création d'un fonds intervenant à la place des parents insolvables et une évaluation rapide de la réforme.

Dès lors, madame la ministre,

Partagez-vous les constats du Conseil communautaire?

Quelle est votre position concernant les recommandations du Conseil communautaire?

Avez-vous l'intention d'évaluer la réforme du Livre 6 du Code civil en concertation avec les communautés, les autorités judiciaires et les acteurs de terrain? Si oui, selon quel calendrier?

Je vous remercie.

28.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Madame Tourneur, je suis bien consciente des préoccupations exprimées par le Conseil communautaire de la prévention, de l'aide à la jeunesse et de la protection de la jeunesse (CCPAJPJ) concernant les conséquences de la réforme du Livre 6 du Code civil pour les personnes qui interviennent auprès de mineurs, en particulier les protuteurs et les familles d'accueil. Les Ordres des avocats nous ont signalé des difficultés similaires rencontrées par des avocats exerçant des missions de protutelle. Ces témoignages rejoignent donc les préoccupations exprimées par le Conseil communautaire et méritent toute notre attention, compte tenu notamment des conséquences possibles sur la prise en charge des mineurs les plus vulnérables.

Il faut néanmoins rappeler que le législateur a notamment voulu adapter les règles de responsabilité aux évolutions des structures familiales et des modes d'éducation, tout en renforçant la protection des victimes en facilitant leur indemnisation. Le nouveau régime vise à éviter que l'indemnisation des victimes dépende de la démonstration, souvent difficile, d'une faute dans l'éducation ou la surveillance du mineur. Il s'agit donc de préserver un juste équilibre entre la protection des victimes et la nécessité de ne pas faire peser sur les personnes qui assurent des

missions de protection et d'accompagnement des mineurs, des responsabilités susceptibles de compromettre l'exercice de ces missions.

Les recommandations formulées notamment par le Conseil communautaire présentent des pistes intéressantes qui méritent d'être examinées attentivement. Il serait toutefois prématuré à ce stade de se prononcer sur l'une ou l'autre de ces propositions. Mon administration examine actuellement les difficultés soulevées ainsi que la manière dont elles pourraient être appréhendées. Aucune décision n'a encore été prise quant à la réalisation d'une évaluation de la réforme ou aux suites à donner aux constats formulés. Aucun calendrier ne peut donc être communiqué pour l'instant. Nous sommes toutefois conscients de l'importance des difficultés soulevées et de la nécessité de les examiner sans tarder.

28.03 **Aurore Tourneur** (Les Engagés): Madame la ministre, comme vous le disiez, le Conseil propose des pistes sérieuses et réalistes. Nous serons attentifs à ce qu'elles soient réellement examinées et nous reviendrons vers vous sur ce dossier.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

29 Question de Ismaël Nuino à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les sanctions américaines à l'encontre de la Cour pénale internationale" (56020268C)
29 Vraag van Ismaël Nuino aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De Amerikaanse sancties tegen het Internationaal Strafhof" (56020268C)

29.01 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): *Madame la ministre, chers collègues,*

Le 9 octobre dernier, quelques heures après l'attribution du prix Nobel de la paix à l'ancienne juge de la Cour pénale internationale, Navi Pillay, l'administration Trump a à nouveau menacé d'imposer des sanctions à la Cour. Elles visent non seulement l'institution, mais aussi les entreprises qui lui fournissent des services, ce qui menace son accès aux services bancaires, d'assurance et technologiques. Un délai de grâce de six mois est prévu pour certaines transactions.

La Belgique, État partie au Statut de Rome, coopère avec la CPI. Cette coopération repose sur les autorités judiciaires belges: exécution des demandes d'arrestation et de remise, entraide judiciaire, auditions, transmission de pièces. Elle passe aussi par des canaux financiers et numériques qui pourraient être exposés à un risque de sanctions secondaires.

Dès lors, je souhaiterais vous poser les questions suivantes:

Quelle évaluation faites-vous de l'impact de ces sanctions sur la coopération des autorités judiciaires belges (parquet fédéral, juges d'instruction, SPF Justice) avec la CPI?

Quelle est la part des logiciels fournis par des entreprises américaines qui sont aujourd'hui utilisés par la Justice au sens large? Et avez-vous cartographié les services critiques pour la coopération de nos instances avec la CPI?

Des instructions ou des orientations ont-elles été données ou sont-elles envisagées pour éviter que les prestataires, banques ou outils numériques liés à cette coopération n'entravent son exécution?

Quelle concertation menez-vous avec le ministre des Affaires étrangères et avec nos partenaires européens (notamment sur un éventuel recours au statut de blocage) pour garantir la continuité de cette coopération avant l'éventuelle entrée en vigueur des sanctions?

Je vous remercie.

29.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Les sanctions annoncées par les États-Unis le 9 octobre contre la Cour pénale internationale constituent une atteinte inacceptable à son indépendance. Je condamne fermement toute tentative de porter atteinte au travail de la Cour, que ce soit par des sanctions, des menaces ou des intimidations. Ces sanctions visent au premier chef les personnes, entreprises et prestataires situés aux États-Unis, leurs relations avec la Cour, et leur entrée en vigueur à l'égard de la Cour elle-même est reportée de six mois. À ce stade, le parquet fédéral ne m'a fait part d'aucun élément particulier à ce sujet, et une étude plus approfondie des effets extraterritoriaux est en cours.

Vous m'interrogez également sur notre dépendance numérique. Celle-ci ne se laisse pas chiffrer précisément, mais elle est réelle. Elle découle d'un marché dominé par des fournisseurs non européens, et le risque zéro n'existe pas. Dès lors, le SPF Justice privilégie les solutions européennes lorsqu'elles existent ainsi que des technologies qui ne nous lient pas à un seul fournisseur.

Le principe est clair: les données judiciaires critiques ont leur place en Europe. C'est la ligne suivie pour les nouveaux projets, conformément à la stratégie fédérale en matière de *cloud* et de centres de données, et j'y veille. Cela dit, la protection de nos banques, assureurs et prestataires appelle également une réponse au niveau européen. Dans le nouveau contexte auquel nous sommes confrontés, il convient d'examiner si, et dans quelle mesure, le règlement de blocage européen pourrait constituer un instrument utile pour préserver la capacité des acteurs européens à poursuivre leurs relations avec la Cour et contribuer ainsi à la continuité de son fonctionnement et de celui de ses partenaires.

Dès juin 2025, la Belgique a plaidé pour que la piste du règlement de blocage européen soit examinée plus avant, afin d'en évaluer la pertinence et les éventuelles modalités d'application dans ce contexte. Elle a renouvelé cet appel le 9 octobre. Mon département et celui des Affaires étrangères suivent étroitement cette question et examinent les différentes pistes susceptibles d'apporter une réponse adaptée. Ce jeudi 22 octobre, je rencontrerai, avec le ministre Prévot, la présidente de la Cour au palais d'Egmont afin de lui réaffirmer notre soutien. L'avenir de la Cour dépendra en effet du soutien effectif que lui apporteront les États parties au Statut de Rome. La Belgique entend tenir l'engagement pris à Rome en 1998 en faveur de la justice et des victimes.

29.03 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je salue cette prise de position claire à l'égard de ces sanctions ainsi que la réflexion et le plan en cours concernant notre souveraineté.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: La question de n° 56020276C de M. Pierre Jadoul est reportée

30 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het Interfederaal Overlegcomité ter bestrijding van de illegale wapenproductie en -handel" (56020284C)
30 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le Comité de concertation interfédéral de lutte contre la production et le commerce illégaux d'armes" (56020284C)

30.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

Minister, het Interfederaal Overlegcomité ter Bestrijding van de Illegale Wapenproductie en -handel (IOBIW) werd opgericht in 2015 en kwam voor het eerst samen op 25 januari 2016. Het heeft als taak, op het vlak van de bestrijding van de illegale wapenproductie en -handel, een forum te bieden voor de uitwisseling van informatie, het gemeenschappelijk voorbereiden van initiatieven, het adviseren van de bevoegde ministers en overheden en het ondersteunen van de leden bij het uitvoeren van hun taken. Ondertussen blijft de strijd tegen illegale wapens pertinent. Dit komt onder andere ook opnieuw naar voren in het onderzoek naar de moord op politieagent Nordine.

In de Kadernota Integrale Veiligheid 2026-2029 werd aangekondigd dat het IOBIW zou worden versterkt zodat het comité ook besluiten kan nemen of aanbevelingen kan voorleggen aan het politieke niveau.

Justitie levert de voorzitter en het secretariaat voor het IOBIW en volgens het KB van 29 oktober 2015 moet het orgaan minstens 4 keer per jaar samenkomen.

Hoeveel keer kwam het IOBIW bijeen sinds 29 oktober 2015? Kwam het comité in die jaren effectief minstens 4 keer per jaar samen? Welke onderwerpen werden behandeld?

Werden er in de afgelopen jaren gemeenschappelijke initiatieven genomen op voorzet van het IOBIW? Welke?

In de Kadernota Veiligheid wordt verwezen naar het feit dat het IOBIW geen adviezen zou kunnen geven. Waarom niet? Deze taak wordt toch expliciet genoemd in het KB dat voorziet in de oprichting van het IOBIW?

Welke diensten in instellingen zijn op dit moment effectief in het comité vertegenwoordigd? Voorziet u wijzigingen in de samenstelling van het IOBIW?

Welke concrete maatregelen heeft u al genomen of verwacht u te nemen om het IOBIW te versterken, zoals in de Kadernota Veiligheid staat? Wat is het tijdspad?

30.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Hecke, ik deel uw bezorgdheid omtrent de strijd tegen illegale wapens, die helaas nog steeds pertinent is en waaraan om die reden ook de nodige aandacht werd besteed in de kadernota Integrale Veiligheid.

Het Interfederaal Overlegcomité ter Bestrijding van de Illegale Wapenproductie en -handel, afgekort IOBIW, is een platform waarop alle betrokken partijen concrete informatie kunnen uitwisselen om de illegale wapenhandel efficiënter aan te pakken. Sinds zijn oprichting bij koninklijk besluit van 29 oktober 2015 kwam het IOBIW tweeëndertig keer samen. Als interfederaal forum zorgt het comité ervoor dat alle beleidsniveaus informatie uitwisselen en gezamenlijke initiatieven voorbereiden, rekening houdend met het gegeven dat de wapenwetgeving en de handhaving ervan deels federale materies zijn en deels tot de bevoegdheden van de gewesten behoren.

Het IOBIW biedt een waardevol forum waarin nieuwe regelgeving, statistieken en cijfergegevens, alsook toonaangevende studies en zelfs concrete problemen op het terrein worden besproken in aanwezigheid van nagenoeg alle actoren bij de bestrijding van de illegale wapenproductie en -handel. Uit die besprekingen kunnen voor de actoren waardevolle aanbevelingen volgen, die doorgaans niet de vorm aannemen van een formeel advies, maar dat wel zouden kunnen op instructie van de leden of de bevoegde ministers.

Het IOBIW is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Federale Wapendienst, het College van procureurs-generaal, het federaal parket, de federale politie, de lokale politie, de douane, de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de Proefbank voor Vuurwapens, de Economische Inspectie en de gewestelijke diensten die bevoegd zijn voor het afgeven van in-, uit- en doorvoervergunningen en de overbrenging van wapens, alsook een Franstalige en een Nederlandstalige vertegenwoordiger van de gouverneurs en de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De ministers die bevoegd zijn voor die diensten, kunnen zich in het comité laten vertegenwoordigen. Het voorzitterschap en het secretariaat van het overlegcomité worden uitgeoefend door de Federale Wapendienst van de FOD Justitie. Het comité kan beslissen om deskundigen uit te nodigen om deel te nemen aan zijn bijeenkomsten. Aangezien het IOBIW al bestaat uit een ruime vertegenwoordiging van alle actoren die betrokken zijn bij de aanpak van de illegale wapenhandel, zijn er geen wijzigingen gepland in de samenstelling ervan.

30.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, dat overlegcomité is wel heel ruim samengesteld. Het is bijna een Poolse landdag, als u iedereen uitnodigt en rond de tafel zet.

Ze verzamelen informatie, statistieken en dergelijke. De vraag is echter of dat ook een impact heeft. Kunnen ze, door hun knowhow en kennis samen te leggen en vanuit alle verschillende invalshoeken rond de tafel te zitten, ook voorstellen formuleren of suggesties doen voor wetswijzigingen of een andere beleidsmatige aanpak?

Ik vind het goed dat ze samenkomen, maar er moet ook iets uit voortkomen. De vraag is dus of er iets uit voortkomt. Zetten we stappen vooruit in de strijd tegen de illegale wapenhandel? Dat is immers het uiteindelijke doel. Daarover heb ik echter nog niet veel gehoord.

Ik ben in ieder geval blij dat ze zijn samengekomen, want in 2015 werd vastgesteld dat ze drie jaar lang niet waren samengekomen. Sinds 2015 is dat dus wel gebeurd. Dat is een goede zaak. Misschien moeten we echter meer kijken naar wat daaruit voortkomt dat ons kan helpen in de strijd tegen de illegale wapenhandel.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

31 Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La réforme du droit des personnes et de la famille" (56019414C)
31 Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De hervorming van het personen- en het familierecht" (56019414C)

31.01 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): *Madame la ministre, j'aimerais vous demander la planification pour la réforme de la partie du Code civil qui concerne le droit des personnes.*

L'arrêté ministériel du 6 novembre 2025 a créé deux commissions: l'une devant se consacrer à la réforme du droit de la filiation et l'autre chargée de codifier et moderniser le droit des personnes et de la famille.

La première commission, dont la composition est arrêtée dans le même article qui la crée, doit travailler en une seule phase et formuler des propositions concrètes en vue de réformer le droit de la filiation et, le cas échéant, des législations adjacentes.

Quant à la seconde, l'arrêté du 6 novembre 2025 en nomme la présidente, mais remet la désignation des autres membres à une date ultérieure. La seconde commission reçoit une mission à réaliser en deux stades: d'abord codifier à droit constant, puis rédiger des recommandations pour des réformes de fond.

Quel est l'état d'avancement de la commission de réforme du droit de la filiation? Quel est le calendrier prévu, notamment pour l'arrivée au Parlement des textes législatifs qui en seront issus? Pour la commission de réforme du droit des personnes et de la famille, les membres ont-ils été désignés entretemps? Si oui, quelle est la composition? Le périmètre de la mission "phase 2" qui lui est confiée a-t-il été précisé depuis novembre dernier? Quel est le calendrier prévisionnel pour les travaux de cette commission? Comptez-vous présenter la réforme au Parlement d'ici la fin de la législature?

Je vous remercie.

31.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Madame Hugon Lecharlier, en ce qui concerne la modernisation des titres manquants du Livre 2, qui traite du droit des personnes et de la famille, deux commissions d'experts ont en effet été créées à la fin de l'année 2025. Les deux commissions ont, depuis lors, entamé leurs travaux.

Pour ce qui est de l'état d'avancement des travaux de la commission de réforme du droit de la filiation, je peux vous informer que la commission se réunit mensuellement depuis janvier 2026. Il est prévu qu'elle remette son rapport final au cours de l'année 2027. Sur la base de ce rapport final, un avant-projet de loi concret sera ensuite élaboré par le SPF Justice. Il n'est toutefois pas possible à ce stade de fournir un calendrier précis quant au dépôt éventuel d'un avant-projet de loi, ni quant à la poursuite de son examen dans le cadre de la procédure parlementaire.

Concernant la commission pour la codification et la modernisation du droit des personnes et de la famille, la présidente désignée et l'administration mènent actuellement des travaux préparatoires afin d'identifier les principales orientations de la future codification, et d'en examiner les contours. Il est en effet nécessaire de coordonner ces travaux avec ceux de la commission "filiation", vu qu'il paraît difficile d'arrêter la structure du futur Livre 2 du Code civil sans connaître les orientations qui seront retenues en matière de filiation. Aucun calendrier n'a dès lors été fixé à ce stade.

31.03 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): Je remercie la ministre pour ses réponses.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

32 Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les journées d'étude organisées par l'Office des étrangers à destination de la magistrature assise" (56019415C)
32 Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De door de Dienst Vreemdelingenzaken georganiseerde studiedagen voor de zittende magistratuur" (56019415C)

32.01 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): *Madame la ministre,*

Je suis alertée au sujet de deux journées d'étude organisées par l'Office des étrangers les 17 et 24 novembre prochains. Elles seront consacrées à "la coopération entre la magistrature et l'Office des étrangers" ainsi qu'à "certains aspects de la législation sur l'asile et la migration belge et européenne".

Il semble que l'OE ne convie à ces journées que les magistrats de l'ordre judiciaire. Selon l'OE, l'objectif est de rassembler "tous les éléments utiles qui nous permettront d'améliorer et de rendre plus efficace la collaboration dans divers domaines, ainsi que de formuler des propositions à l'attention de nos décideurs politiques, susceptibles d'être soutenues tant par la magistrature que par l'administration."

Cette formation semble pouvoir porter atteinte au principe de neutralité du service public tout comme à l'indépendance de la magistrature. Les décisions de l'OE font l'objet de nombreux recours judiciaires; il semble donc très malvenu qu'il se propose de former unilatéralement les magistrats et d'améliorer la "collaboration" avec des membres du pouvoir qui est par ailleurs amené à trancher des instances où l'OE est partie.

AVOCATS.be a réagi en ce sens, et le Collège des cours et tribunaux considère également l'invitation à ces journées d'études comme inappropriée, étant donné la position de l'OE comme partie dans des procédures judiciaires.

Madame la ministre,

Comment réagissez-vous à l'organisation de ces

journées d'études visant la magistrature?

Rejoignez-vous AVOCATS.be qui considère que cette formation n'est "ni souhaitable, ni conforme au droit"?

Avez-vous été en contact avec votre collègue en charge de l'asile et de la migration à ce sujet?

Comptez-vous insister auprès d'elle pour que ces journées d'étude ne se tiennent pas, en tout cas pas dans ce format?

Je vous remercie.

32.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Je tiens tout d'abord à souligner qu'une bonne collaboration entre le ministère public et l'Office des étrangers est essentielle, compte tenu du défi que présente le séjour irrégulier, notamment à Bruxelles.

Ce gouvernement s'engage en faveur d'une politique de retour plus stricte avec un accent spécifique sur les prisons. En tant que ministre de la Justice, je travaille en étroite collaboration avec ma collègue chargée de l'Asile et de la Migration à cette fin. Une bonne compréhension des procédures est d'une importance capitale à cet égard.

Dans ce contexte, j'ai appris que l'Office des étrangers organisait en novembre des journées d'information à l'attention des magistrats de l'ordre judiciaire afin d'expliquer son fonctionnement et ses procédures. L'invitation a été adressée plus précisément aux juges des tribunaux de première instance, des cours d'appel, des tribunaux du travail et des tribunaux de l'application des peines, ainsi qu'aux juges d'instruction et aux parquets et parquets généraux.

L'Institut de formation judiciaire, institution publique chargée par la loi de former les magistrats et les membres du personnel de l'ordre judiciaire, m'a confirmé ne pas avoir été contacté pour apporter sa collaboration à cette formation.

Je tiens à rappeler qu'il existe déjà de nombreuses interactions entre le ministère public et l'Office des étrangers dans les matières du droit des étrangers ainsi que de l'asile et de la migration. Il est en effet essentiel que les différents acteurs puissent mieux comprendre leurs missions respectives, leurs contraintes légales et les procédures qu'ils mettent en œuvre, et notamment organiser de manière structurée l'échange d'informations, tant au niveau de l'information et de l'instruction qu'au niveau de l'exécution des peines ou de la coopération internationale.

C'est d'ailleurs dans cette optique qu'a été rédigée la circulaire COL 8/2023, intitulée *Circulaire commune du ministre de la Justice, de la secrétaire d'État à l'Asile et Migration et des Collèges des procureurs généraux relative à l'échange de données entre le ministère public et l'Office des étrangers.*

L'indépendance du pouvoir judiciaire constitue un principe fondamental de notre État de droit, auquel nous sommes particulièrement attachés. Toutes les initiatives de dialogue et d'échange de connaissances doivent en tenir compte à tout moment.

32.03 **Claire Hugon Lecharlier** Merci beaucoup, madame la ministre, pour ces éléments de réponse. Alors que la ministre Van Bossuyt m'avait fait, à la même question, une réponse du type: "Circulez, il n'y a rien à voir", j'entends quand même que vous avez ici exprimé une autre sensibilité.

Merci d'avoir notamment confirmé que l'Institut de formation judiciaire, dont c'est bien la mission de former les magistrats, n'a pas été contacté dans le cadre de cette formation.

Il est évidemment normal que des collaborations et des interactions entre la Justice et l'Office des étrangers aient lieu. Néanmoins, le format qui était proposé pour ces journées d'études, avec une formation unilatérale, au lieu d'organiser un endroit où les différentes parties et les différents acteurs peuvent tous avoir la parole, est quand même très préoccupant. C'est pour cela que je voulais absolument vous interroger, étant donné l'indignation que cette journée a causée, notamment auprès des avocats.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions n° 56019632C de Mme Hugon Lecharlier, n° 56019794C de M. Chahid et n° 56019804C de Mme Schlitz seront traitées par écrit.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 49.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.49 uur.

Schriftelijk behandelde mondelinge vragen
Questions orales traitées par écrit

De antwoorden werden door de minister van Justitie, belast met de Noordzee bezorgd.
Les réponses ont été fournies par la ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord.

33 Question de Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le suivi des recommandations de la commission d'enquête sur les abus sexuels" (56019632C)
33 Vraag van Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De opvolging van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie Seksueel Misbruik" (56019632C)

Madame la ministre,

Le rapport de la Commission d'enquête parlementaire chargée d'enquêter sur le traitement des abus sexuels commis au sein et en dehors de l'Église, y compris sur leur traitement judiciaire, et sur leurs conséquences actuelles pour les victimes et pour la société, a été publié le 3 mai 2024. Il contient de nombreuses recommandations, dont certaines concernent l'autorité fédérale.

Je souhaite en particulier vous interroger concernant le suivi des recommandations n°85 et 134, liées, qui recommandent respectivement au gouvernement,

- de créer un "centre d'expertise (scientifique) interuniversitaire et interdisciplinaire sur les comportements sexuels transgressifs et les violences (sexuelles) sur mineurs et personnes vulnérables", et de lui allouer les fonds nécessaires,

- de mettre sur pied une commission scientifique indépendante sous l'égide de ce centre, sous la direction d'un commissaire interfédéral à nommer, à qui un mandat large devrait être confié et les ressources nécessaires assurées.

Alors que plusieurs associations et collectifs ont récemment mis en lumière la prévalence de l'inceste en Belgique, dont 1 Belge sur 10 rapporte avoir été victime, il paraît particulièrement important de remettre ce sujet à l'agenda politique.

L'an dernier, vous avez indiqué votre intention "d'étudier plus avant les recommandations de la commission d'enquête parlementaire afin de déterminer celles qui doivent être mises en oeuvre le plus rapidement possible, ainsi que la manière de procéder".

Madame la ministre, pouvez-vous m'indiquer comment avance ce travail? Avez-vous pris des initiatives depuis votre entrée en fonction?

Étant donné que cette question dépasse les compétences fédérales et nécessite une prise en charge coordonnée, avez-vous convoqué, ou allez-vous convoquer, une commission interministérielle sur le sujet?

Je vous remercie

Antwoord - Réponse:

Monsieur le Président, chère collègue Hugon Lecharlier,

En ce qui concerne plus particulièrement le suivi des recommandations de la commission d'enquête parlementaire chargée d'enquêter sur le traitement des faits d'abus sexuels commis au sein et en dehors de l'Église chargée d'examiner la manière dont sont traités les abus sexuels, au sein de l'Église et en dehors de celle-ci, pour ce qui relève de la Justice, je peux renvoyer aux avant-projets de loi en cours d'élaboration concernant la Commission d'aide financière.

Dans le cadre de la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres, la Commission intervient financièrement en faveur des victimes d'actes intentionnels de violence. Deux avant-projets de loi sont actuellement préparés : l'un vise à créer, au sein de la Commission d'aide financière, une section spécialisée dédiée aux victimes d'abus sexuels ; l'autre propose une solution en faveur des victimes d'abus sexuels prescrits, dont des mineurs ont été victimes. Une augmentation des plafonds d'aide financière est également prévue, et ce pour toutes les victimes d'actes intentionnels de violence.

En ce qui concerne vos autres questions, je vous invite à vous adresser à mon collègue le ministre Beenders.

34 Question de Ridouane Chahid à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le protoxyde d'azote" (56019794C)
34 Vraag van Ridouane Chahid aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Lachgas" (56019794C)

Madame la Ministre,

Le protoxyde d'azote, dit "gaz hilarant", est un véritable fléau dans notre pays. C'est une catastrophe, notamment pour nos jeunes, pour leur santé, pour la santé publique, pour la sécurité. Le constat est interpellant. Le nombre de confiscations explose et l'abandon de bonbonnes toujours plus volumineuses dans l'espace public est de plus en plus important. La destruction de ces bonbonnes saisies ou laissées dans l'espace public nécessite un processus complexe et très coûteux pour les pouvoirs locaux.

En commission de l'Intérieur, le Ministre de l'Intérieur m'a indiqué que le Commissariat national Drogues travaille à un plan d'action sur le protoxyde d'azote, mais il a renvoyé vers vous la question de la destruction des bonbonnes saisies et de l'imputation des coûts.

Madame la Ministre, pour 2025 et pour l'année en cours, avez-vous évalué le coût annuel de la destruction des bonbonnes de protoxyde d'azote saisies ainsi que les quantités au sein de la police intégrée (Police fédérale et zones de police) et du SPF Justice? Avez-vous une estimation des coûts? Avez-vous mis en place un mécanisme fédéral de prise en charge ou de remboursement de ces coûts aux zones de police? La création d'un maché public national en la matière en collaboration, par exemple, avec des acteurs professionnels comme Bruxelles Propreté est-il à l'étude?

Je vous remercie pour vos réponses.

Antwoord - Réponse:

Monsieur le Président, cher collègue Chahid,

Il est actuellement difficile de savoir combien coûte annuellement la destruction des bonbonnes de protoxyde d'azote saisies dans un cadre judiciaire. La problématique a pris une certaine ampleur ces derniers mois.

En 2026, le SPF Justice a passé des commandes pour 68.347,94 EUR. Il n'est malheureusement pas possible de chiffrer ces montants pour les années précédentes car beaucoup de ces destructions ont été incluses dans des factures globales, comprenant également la destruction d'autres biens.

Face à l'ampleur grandissante de cette problématique, le SPF justice s'est associé au SPF Santé public pour le lancement d'un marché public d'une durée de 4 ans, incluant la destruction des bonbonnes de protoxyde d'azote judiciairement saisies. Après approbation de l'IF du SPF santé public, ce dossier est maintenant soumis à l'approbation de notre IF, pour les lots qui nous concernent. Dans ce cadre, une collaboration a été établie entre le SPF Justice, la « Clan Lab Response Unit » (C.R.U.) du DJSOC (Direction de la lutte contre la criminalité grave et organisée de la police fédérale) et l'Institut National de Criminalistique et de Criminologie.

Cette concertation vise à garantir que le marché public en cours d'élaboration reflète fidèlement les réalités opérationnelles du terrain et tienne compte d'une répartition adéquate des responsabilités entre les différents services concernés.

Les parquets correctionnels recourent actuellement à la collaboration avec divers partenaires afin d'assurer la gestion et la destruction des bonbonnes de protoxyde d'azote, tels que, en effet Bruxelles Propreté, Bruxelles Environnement et les recyparcs, mais aussi avec des entreprises spécialisées dans le traitement et la destruction de ce type de matériel. Les données statistiques disponibles au sein de la banque de données des parquets correctionnels ne permettent ni de déterminer le nombre de bonbonnes de protoxyde d'azote saisies par la police intégrée, ni d'estimer les coûts annuels liés à leur destruction.

35 Question de Sarah Schlitz à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'état du dossier des travailleurs de Ryanair et l'auditorat du travail" (56019804C)
35 Vraag van Sarah Schlitz aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De stavaza in het dossier van de werknemers van Ryanair en het arbeidsauditoraat" (56019804C)

Madame la Ministre,

Le 21 avril dernier, je vous interpellais à propos de la lenteur de la traite des dossiers par l'auditorat du travail de Charleroi concernant le contrôle de la bonne application des lois sociales à Bruxelles et à Charleroi par l'entreprise Ryanair. Cela fait 5 ans que l'auditorat demande aux représentants des travailleurs d'attendre que les citations pénales soient lancées avant de se constituer partie civile, ce qui leur permettra d'obtenir réparation et d'avoir accès aux dossiers complets.

Cinq ans d'attente judiciaire, c'est extrêmement long. Pendant ce temps, le sentiment d'impunité grandit : la compagnie Ryanair refuse

catégoriquement de régulariser les données erronées auprès de l'ONSS au motif que le dossier est « en cours d'instruction », tandis que le recours abusif au statut de faux indépendants pour les pilotes ne cesse d'augmenter. Les travailleurs ne s'expliquent pas comment un employeur peut bafouer si ouvertement la législation sociale belge sans qu'aucune mesure de réparation ou de sanction concrète ne vienne y mettre un terme.

En réponse à ma question, vous m'avez indiqué que les informations judiciaires dans ce dossier Ryanair se termineraient dès réception des résultats d'un dernier devoir en cours au Royaume-Uni.

Voici mes questions :

Que savez-vous de l'avancement du dossier depuis avril dernier? Les citations pénales ont-elles été envoyées?

La réception des résultats d'un dernier devoir au Royaume-Uni a-t-elle bien eu lieu? À quelle date précise cette commission rogatoire ou demande de devoirs envers les autorités du Royaume-Uni a-t-elle été officiellement émise par la justice belge?

Compte tenu du fait qu'en janvier dernier, l'auditorat se déclarait "presque prêt", disposez-vous désormais d'un horizon précis pour la notification des citations pénales, ouvrant enfin le droit aux travailleurs d'accéder au dossier et de se défendre?

Antwoord - Réponse:

Monsieur le Président, chère collègue Schlitz,

Les citations pénales sont prêtes et doivent seulement encore être validées par l'auditorat général de Mons qui suit et appuie l'auditorat du travail du Hainaut dans ces volumineux dossiers. Elles seront donc signifiées dans les prochaines semaines.

Une réunion était initialement fixée à cet effet au 23 septembre. Elle n'a pu se tenir en raison de circonstances exceptionnelles et a par conséquent été reportée à ce 15 octobre.

La dernière demande d'entraide judiciaire internationale en matière pénale a été envoyée le 26 avril 2024 et les derniers éléments de réponse ont été réceptionnés le 17 août 2026.